

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
ÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR.

Kiadja:
A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre
7 k. (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A békeszövetség.

Budapest, június 28.

(s.) Világraszóló jelentőségű eseményt nem igen fogadtak még olyan kevés emócióval, mint ahogyan fogadja Magyarország és a monarchia közvéleménye azt a hírt, hogy a hármasszövetség változatlan meghosszabbításáról szóló szerződést ma aláírták a három szövetséges nagyhatalom képviselői. Semmi zaj, semmi kitörése a lelkesedésnek; örömtüzeket nem gyújtunk, a nagyfontosságú eredmény részesei előtt nem vonulunk el hódoló tisztelgéssel. Tudomásul vesszük csendes és örömdetes megnyugvással, hogy minden marad a régiben.

Ami azonban semmiképpen sem devalválja az eseménynek sem jelentőségét, sem értékét, sőt még a szövetség megújításában részes államférfiak érdemét sem. Sőt ha jól megnézzük a dolgot, éppen az bizonyítja ennek a nagy békeszövetségnek igazi jelentőségét, hogy most, mikor keresztüljutott a kritikus időpontra, nem köszönti az a lármás hozsánna, amely a nagy diadalok nyomán támad. Ez mutatja, ez a látzatos ellenmondás, hogy a hármasszövetség az ő hosszú pályafutásán milyen fényesen töltötte be a hivatását: nemcsak a békét tudta állandósítani, hanem önmagát is. A népek megszokták, a népek sorsának intőzői fölismerék hasznosságát, s most, mikor határozniok kellett a felől, hogy megmaradjanak-e továbbra is az európai béke biztosításának ezen a kipróbált alapján: megmaradtak rajta, minden habozás nélkül, mivelhogy ez a legtermészetesebb, legbiztosabb és legegyszerűbb. És meghagyták az egészet úgy, amint volt, mivelhogy elég bizonyítékuk volt arra, hogy úgy van jól, amint van. A hármasszövetség jóformán automa-

tikusan ujitotta meg önmagát. Sok üdvös eredménye között ez eddig a legnagyobb eredménye. Ez próbálta ki legjobban a szövetség értékét, ez mérte meg abszolút biztossággal a mai esemény jelentőségét, s ez tesz tanúságot a vezető államférfiak bölcs tapintatáról is, mivelhogy lehetett volna halásabb, merészebb, szinpadí hatásra zajosabb módját is keresni a megoldásnak, de bölcsébbet és tapintatosabbat nem.

Lármás diadalujjongás helyett tehát belső meglepődéssel térhetünk napirendre az esemény fölött. Napirendre térhetünk, mert hiszen nincs benne semmi különös, semmi meglepő. Az lett volna különös és kínos meglepetés, ha nem így történt volna. A magyar közvéleménynek nincs olyan számbavehető árnyalata, amely komoly szükségességnek ne tartaná az Európa nyugodt fejlődését s monarchiánk nemzetközi pozícióját egyaránt jól megvédő szövetséget. A nemzetnek nemcsak köztudatába, hanem közérzésébe is átment ennek a szükségességnek a felismerése. Ami pedig a monarchia másik államának népeit illeti, még azok is, akik, mint a csehek, nemzetiségi szempontból nem lelkesednek a szövetségért, kénytelenek voltak nemzetközi nagy jelentőségét megvallani.

Igaz, hogy a szövetség megújítása előtt bukkantak fel itt is, ott is olyan vélemények, amelyek tagadták, hogy a hármasszövetség ma is olyan szükséges, mint keletkezésének idején volt. Ezen nem csodálkozott senki, mert régi dolog, hogy ilyen idők nagyok alkalmak mindenféle kalandos kombinációkra s ezeknek mindig akadnak terjesztői is, hívői is. De a kalandos kombinációk között fölmerültek a komolyság igényével föl lépő elvenetek is. Ilyen volt egyebek közt az, hogy a szövetség szükségessége csökkent, mert monarchiánk barátságos viszonya Oroszországhoz és

az olasz-francia közeledés a közép-európai alliance értékét kisebbiti. De ennek is csak látszatra volt komoly számbavehetősege. Mert nagy kérdés, hogy ez a kétféle közeledés megtörtént volna-e, ha a béketörésvékek nem részesülnek olyan nyomatékos támogatásban, amilyen a hármasszövetség. Másrészt pedig az orosz-osztrák-magyar entente s az olasz-francia közeledés létesítése is világosan dokumentálja, hogy a hármasszövetség nem állott utjában és semmiképp sem fog megújítása után sem utjában állani annak, hogy minden tagja, a maga külön érdekei szerint, a szövetségen kívül álló hatalmakkal is megállapodásokra jusson. Az ilyen megállapodások a szövetség vívmányait csak üdvösen egészítik ki, magának a szövetségnek értékét csak gyarapíthatják, de semmiesetre sem csökkenthetik.

A szövetség aláírása mindezekben felül örömdetes bizonyítéka annak, hogy a szövetséges államok közt a közgazdasági politika terén fölmerült differenciák sem voltak befolyással a politikai szövetség erejére, nem lazították azokat a benső kötelekeket, amelyeket egyetemes nagy érdekek helyes felbecsülése hozott létre. A kereskedelempolitikai kérdések tisztázása még sokáig elhúzódhat és nyilván el is fog húzódni, ámbar remélhető, hogy a politikai szövetség megújítása csak kedvező hatással lehet erre is. Egy dolog azonban már ma is bizonyos és ez az, hogy bár a szövetséges hatalmak mindegyike komolyan óhajja a kereskedelmi szerződés megújítását is, a gazdasági kérdések elintézését nem komplikálták a politikai szövetség kérdésével. El voltunk tökéve, hogy bármily becses is a hármasszövetség, vagyoni érdekeink biztosításait nem fogjuk érette cserébe adni. Hogy most tulesünk a békeszövetség megújításán, megnyugvást kaptunk arra nézve

TÁRCA

Erzsébet-templom.*)

Jertek! Ünnepeleljük a szépet, a drágát,
Erzsébet királynét, asszonyok virágát!
Ó királynők díszé, igaz ékessége:
Bájos uralmadnak sohasem lesz vége.
Mint a hajnalcsillag szürkületnek táján,
Úgy ragyog át képed a sírok homályán.
Látod: elköltöztél, mégis itt vagy velünk!
Folyvást magasztalunk, folyvást ünnepeleljük!

Könnyet szárítottál, ahol sírt a bánat.
Ezért sír a nemzet még most is utánad.
Balzsamot hintettél a nép nyomorára.
Ezért gondol úgy rád, mint édes anyjára.
Te megemlékeztél gyöngéd szívvél rólunk,
Amikor a földet kivették alólunk,
S a hazátlan magyar túrt léncot, inséget.
Ezért nem felejtünk soha, soha téged!

Trónod magasából föl szálltál az égbe,
Nagy királyok mellől Isten közelébe.
Föl szálltál, hogy jobban könyörülhess rajtunk,
Ha nehéz napokban vigasztért sobajtunk.
Hogy bennünket ott fenn jobban támogathass.
Hogy küzdő népednek még több áldást adhass,

*) Szavalták Késmárkon, az Erzsébet-templom javára rendezett művész-estén.

Ha nyomor, ha balsors készül csapni rája.
Hogy legyen hazánknak még egy Patrónája!

Nevedet dicsérni fényes templom épül
Erdőnk fájából, hegyeink kövéből.
De legyen bár benne minden csupa márvány,
Színekben ragyogó, mint a szép szivárvány,
Nagy mű-remekek közt hagyjon híres nyomot:
Mégis a legdrágább, a legszebb templomot
Halás, hű szívünkben építjük föl néked,
S főoltár lesz benne a te szent emléked!

Millió kis templom emelkedik sorban,
Mint a madárfészék a sűrű bokorban.
És megújul folyvást csöndes építéssé
Egyik nemzedékről másik nemzedékre.
Eldől a világnak minden büszke Dómja,
Lesz belőlük kormos törmelék halomja.
Ámde meg nem dönti soha semmi század
Ezt a sok millió kicsi szentgyázaat!

Abrányt Emlt.

Lengyel Klára.

— A Budapesti Napló eredeti társója. —
Írta: Szántó Kálmán.

I.

Lengyel Klára látta, hogy segítenie kell magán. Óradíjas kíségető volt valamelyik polgári iskolán s ezzel — a magánlelkéket is beleszámítva — valami 60–70 forintot keresett, nagy keservesen. Ennek majdnem a fele a hónapos-

szobára kellett. Pedig nem volt egyéb rajta, mint hogy a lépcsőházba nyílt s nagy, világos ablakai ugynevezett térre néztek, melyben egy pár gömbölkés s néhány sorvadó vadgesztenye állott mesterségesen életben tartott virágágyak közepén. A szoba sivár, tucatos berendezését egy pár egészen csinos szépa-rajz tette kivételessé, melyeket Klára festett s csekély megtakarításából bekarasztatott, meg egy csomó selyemhímzés, szintén a Klára keze művei, szakértő szemnek csoda-remekoi az asszonyi ízlésnek

Azonfelül szép is volt Lengyel Klára, nagyon szép, sőt némi tulaján tökéletesnek is lehetett mondani. Haja sötétszöke volt, bronzos árnyékkal, mint a megért kalászé, a homloka tiszta, magas, igazi gondolatok bástyája s fanyoson ragyogó, barna szemé mosolyogni és beszélni tudott, értelmesen és kifejezőn, a lelke mödöttéig ható világossággal. Az arca szépségét mégis a rövid, egyenes orr tette tökéletessé, finoman rezgő, rózsásan áttetsző cimpáival és ajkának csudásan sugáros mosolya, a legfinomabbra rajzolt ajakon a legrejtelmesebb mosoly, mely *Mona Lisa* óta születhetett. Arányosan tagolt termete volt, hullámos, finom vonalakkal, ringó járással, a fiatalágnak még egészen le nem törődött szögletes zománcával.

Lengyel Klára sokszor nézte magát a tükörben és tudta mindezt és sajnálta magát. Huszéves volt s már megvolt a regénye és torkig volt a szerelemmel. Fiatalos, odaadó, a lehetetlenség könnyelmű szerelem volt az, amelyen csak egy élni vágyó, igaztolt képzeletű, tartózkodást nem ismerő leány képes. Az egyetemen szövődött — mert oda is járt — egy kollégájával s azt hitte a maga tapasztalatlan szívével, észével és testiével, hogy örök életre szól. A fiatal ur szintén az volt, tüzes és tapasztalatlan s a kettős minőségében

is, hogy ilyen áldozatra szükség sem volt. És megvalljuk, ez sem legutolsó szempont akkor, midőn a szövetségi szerződés aláírását minden fenntartás nélkül, teljes melegeggedéssel üdvözljük.

BELFÖLD

As aradi püspökválasztás. Azzal a híreszteléssel szemben, hogy Sturdza Demeter román miniszterelnök Mangra Vazul kérelmére annak megerősítése érdekében közbenjárta gróf Goluchowski közös külügyminiszternél, Mangra Vazul kijelentette a M. T. I. tudósítója előtt, hogy senkit meg nem kért ilyen illetélen beavatkozásra, legkevésbé pedig egy idegen államért, hanem ügyét egyedül a magyar kormány bölcs belátására és igazságérzetére bízta.

A szerb egyházi kongresszus. Karióccáról jelentik: A szerb egyházi kongresszus mai ülésén megalakították a kongresszus állandó bizottságát. Rendes tagok lettek: Zmejnovics Gábor püspök, Popovics és Sztójakovics; pótagok: Mladinovic, Musicki, Jovanovic István, Medakovic, Nikolaevics, Szavics püspök, Zvezics plébános, Manojlovics, Gyuryevics és Karamata István. Karamata és Medakovic horvátországi független ellenzékiek nem fogadták el a megválasztást. Az iskolatanácsba beválasztották Pribicevics tanárt és Sztójnics tanitót, az egyházatanácsba Medakovic plébánost és Jovanovicot. A legközelebbi ülés kedden lesz.

A tápói vizsgálat. Szegéről táviratozzák: A képviselőház által kiküldött Dehicska Béni, Barabás Béla és Kubinyi Géza országgyűlési képviselők ma Szegedről Tápéra utaztak, hogy megegyessék a vizsgálatot az írást, vajjon beállott-e ebben a kerületben a választások feletti kuriai bíráskodásról szóló törvénynek az az esete, amikor igen nagymérvű vesztegelés, etetés-ítás miatt a kerület választási jogát el kell függeszteni. A kiküldöttek elhatározták, hogy a vizsgálatot szeptember 9-ikén kezdik csak meg, mert a népek az arattással való elfoglaltsága miatt az most úgy is eredménytelen volna.

A szolnoki petíció. A dr. Kis Ernő szolnoki mandátuma ellen beadott petíció dolgában a kir. Kuria tudvalegyleg elrendelte a vizsgálatot, amelynek foganatosítását Lenk Gyula budapesti kir. ítélőtáblai bírósági elnök. A nevezett táblai bírósági elnök június hó 5-ikén kezdte meg a tanúk kihallgatását, kiknek száma meghaladja az ezret. A kihallgatás a szolnoki törvényszék épületében lesz.

Érdekeltlenül taposott végig Lengyel Klára lilomtestében, a nélkül, hogy sejtette volna, milyen drága kincs jutott birtokába s hogy gyermekmódra gyémántot dob el kavicsként magától. Mert előbb a akkor esküdt meg egy befolyásos városi képviselő leányával, mikor Lengyel Klára, mint e hallatlan szellem halálos betege, emésztő lázban jagított és fuldoklott egy kórházi ágyon.

Lengyel Klárának volt hát elég oka megutálni a szerelmet s megvetni mindazt a sok férfit, aki most — teli pompában ujjá virulva — utána, házban, iskolában, ahol csak férjiszem érhetne, mind valamennyi libegett utána. Mind utálta őket s nem kellett neki egy se, még ha becsületes szándékkal közeledett is hozzá.

Mégis sajnálta magát. Már megérett s fel tudta becsülni magát. Sajnálta, hogy harmatos szépsége megszűnik lassan s üdvösségre szánt időmunkát telje, mint a pusztaságban, sarjadt virág, látatlanul és illetetlenül menjen hervadába. Magát sajnálta főképp. Maga egy nagy drágakincs, zsebes, eléggé meg nem fizethető értékkel s éheznie kell mellette, mert nincs aki megfizesse. Rongyos keztyűben, félregázott cipőben, rosszul szabott, kopott ruhában, neveltségesen ódivatú kalapokban lesz kénytelen végigcsemogni az életet s pedig zsinóros lakájjal, ringó párnájú hintóban érdemelte volna, hogy végigrobogja. Hát nem! — gondolta végtelen fájdalommal, csak legálább még tíz forintot tudnék keresni, hogy néha megleget vacsorálhassak.

Egyre többit állt a tűkör elé s izgatottsága nőttön-nőtt, mert érezte, hogy nap-nap után mulik. Már hajlandó lett volna alkuba is bocsát-

Kivándorlási kongresszus.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, június 28.

Ma délután egy órákor vette kezdetét *Siófokon* az Országos Gazdasági Egyesület által a dunántúli vármegyék gazdasági egyesületei és a dunántúli közművelődési egyesület közreműködésével rendezett kongresszus, melynek célja a Dunántúlról való kivándorlás bajainak megvitatása. A kongresszus tagjainak egy része még a tegnapi nap folyamán megérkezett Siófokra, a zöme azonban a ma délelőtti vonatokkal jött, köztük az O. M. G. E. képviselői, akik a délelőtti 11 órákor érkező vonat hozott Budapestre.

A Budapest felől érkező kongresszusi tagokat *Fenyvessy Ferenc* főispán és *Siófok* község főjegyzője üdvözölték a pályaudvaron, akik nevében *Forster Géza*, az O. M. G. E. igazgatója válaszolt. Válaszában hangsúlyozza, hogy a kongresszus célja egyúttal az idegenforgalom emelése is lévén, ezen kongresszus megtartása Siófoknak is nagy hasznára lesz.

Déli 1/212 órákor közelbéd volt, a kongresszust délután 4 órákor nyitotta meg *Fenyvessy Ferenc* Veszprémi vármegye főispánja.

Konstatálja, hogy a kongresszust a kormány, a dunántúli vármegyék gazdasági egyesületei, a kereskedelmi kamarák s a dunántúli társadalom képviselve vannak csopos tagjaik által. Bizonyítja, hogy a magyar társadalom elengedhetlen kötelességének tartja, hogy behatóan foglalkozzék a kivándorlási kérdés megoldásával. E törekvése nyilvánvaló, eismerte azt maga *Szell Kálmán* miniszterelnök is legutóbb tartott nagytanács beszédében. A Dunántul is részt kér a kivándorlási bajok orvoslásának nagy munkájából. Folyton fokozódó figyelem között esetlenül a kivándorlás veszedelmét. A kivándorlás ma lázas tünet. Az emberek, mint a hódkórosok a hold után, úgy mennek valami ismeretlen — reményekkel kecsegtető világrész felé. Hangsúlyozza, hogy az államnak magának kell felügyeletet gyakorolni és gondolkodó ível megállítani a mozgalmat. Kínatolja nagy letszés közben, hogy Magyarországon nem a munkahiány idézi elő a kivándorlást — hanem inkább az ügynek csásbilás. Legtöbb ideje, hogy gondoskodás történjék s orvoslást keressek e bajok megszüntetésére. Majd tovább megkapó szavakkal rajzolja a kongresszus feladatát. Beszédét nagy hatással azzal a hatatos képpel lejezi be, vaiba a *Turul* madár védszárnyai kiterjeszkedőnek a tőlünk idegenben élő honfitársaink fölé is.

Ezután a jegyzői teendők ellátására felkéri *Szilassy Zoltán*.

Kolozsvári József, Veszprémi megye alispánja mondott erre köszönetet a rendező-bizottságnak a kongresszus rendezéséért. *Szilassy Zoltán*, a kongresszus főtitkára bejelentette végül a képviselőket, ugyszintén az egyes előadókat, mire megkezdődött a szakosztályokban való tanácskozás.

Gróf *Széchenyi Imre* indítványára elhatározták, hogy a kongresszus egy osztályban tartja meg tanácskozásait.

Báró Földi Pál mint a termelési és értékesítési

szakosztály elnöke foglalta el ezúttal az előki székét, aki rövid megnyitójában utalt arra, hogy a kivándorlás mennyire suttogja fölé az első néposztályokat. A kivándorlás bajainak orvoslása első sorban azon mulik, mennyit javíthatunk a kis ember helyzetén.

Ujhelyi Imre előadó a szarvasmarha-tenyésztés fejlesztéséről és a tojás értékesítési szövetkezetekről tartott előadást. Ajánlja tejgazdaságok létesítését, baromfi-tenyésztést és értékesítő szövetkezetek alakítását, az okserűbb talajművelés terfoglalását a legkisebb földekben is, utalt a miskolci kongresszus határozataira s a szarvasmarha-tenyésztés fejlesztése érdekében az 1894. évi XII. törvényeknek az állattenyésztésre vonatkozó rendelkezéseit szigorúan végrehajtatassanak. Nem osztja a miskolci kongresszusnak ama javaslatát, hogy a törvényhatóságok alkossanak szabályrendeleteket, mert ez sértene a községek autonómiáját. Tejelversenyek meghonosítására és a hussértés tenyésztésére a legelőbb sulyt kell fektetni. Népies gazdasági tanfolyamoknak nem barátja; sokkal nagyobb sulyt helyez a gazdasági népies előadásokra. Nagy hatást keltő beszéd után határozati javaslatot terjeszt elő, mely szerint a törvény szigorúan végrehajtasák, a községek minél rövidebb idő alatt tenyészpaállatokkal látandók el s ezek megszerzésében a törvényhatóságok szabályrendelettel intézkedjenek, az állatok beszerzésének állami kedvezménye fenntartandó, fejlesztendő, az állatjászokra több összeg fordítassék, valamint a tejelversenyekre is a községi legelők okserűben kihatástanassanak s a községekben megfelelő gondoztatassanak, mintalegélőhelyek is létesítendők, állattenyésztési és értékesítési szövetkezetek állítandók, a juh- és sertésenyésztés támogatása is szükséges, a tejelversenyeket szaporíttassanak, a baromfi-tenyésztés anyaga nemessitessék, a baromfi-tenyésztő országos egyesületével szerves összetűgésbe hozassék, a baromfiak és termékek kivitelére a kelő vasuti kocsik átlának rendelkezésre és a szállítványokra a collis agricolae rendszer lépjen életbe.

Az előadói javaslat fölött élénk vita indult meg, amelyben többen szólaltak fel.

Hochmann ezredes, a földmívelési miniszter képviselője, érdekes tejegetéseiben javasolja, hogy a katonaság részére sertésnek is kellene előkészíteni adni, ez előmozdítaná a sertésenyésztést. Javaslatot tesz a katonai löbészertésnél a rayonizálás keresztülvitelére néve is. A kongresszus az utóbbi két javaslatot az előadói javaslatiattal együtt határozattá emelte.

Ezután *Hertelendy Ferenc* országgyűlési képviselő, mint előadó, tejegette, hogy a dunántúli kivándorlás egyéb oka a borértékesítés pangásában keresendő. Határozati javaslatot terjeszt elő, mely szerint 1. biztosítani kell borának részére a belligyazást, méréselméi kell a boraitadót, szigorúan kell üldözni a borhamisítót, a népot a helyes bor-és pincekezelésre kell kiköztetni, a borértékesítési állami támogatás utján tejeztetni kell. Másodszor vissza kell szerzeni a külföldi piacokat, a külföldi borok behozatásának meggátálására el kell törlni az olasz borvám-klauszult, magát a borvámot pedig fel kell emelni. 2. A gyümölcstermelés és értékesítés fokozása érdekében pedig töröküdi kell az egyöntetű termelésre, létesíteni kell asztali telepeket és értékesítő szövetkezeteket; forgalomba kell megfelelő szállító-eszközöket hozni — végül az értékesítés előmozdítására külföldön állami képviselöket — itthon pedig vidékenként gyűjtőtelepeket (collis agricolae) kell létesíteni. (Élénk helyeslés.) Ezután

Horváth Jenő a pozsony megyei gazdasági egyesület titkára mint előadó nagy tetszéssel fogadott elő-

kozni és engedni, csak fordíthasson a során. De a sok ezer száj, aki uton-utófélen ráchezett, mind csak egy darabot kívánt belőle leharapni, egy se volt, aki olátrképpnek állította volna, örök imádsára.

Egyik kis tanítványának végigkarmolta az arcát a térsa, hogy vér serkent utána s bár a kis vérengzőt nyomban megbüntette, a felháborodott apa maga is fölkereste új panaszszal. Valami lipótvárosi zsidóska volt, szürke és jelentéktelen, a haja ritkuló, gyér bajusza s a fogai erősen piombáltak. Klára ismerte hirtől, sokszor megállt a kirakata előtt, a legpompásabb Liberty-selymek, a legcsodásabb pókháló-espikők ott voltak felhalmozva. Ez ember elfelejtette, hogy mért jött, mikor Klárát az osztályban meglátta, brilliáns gyűrűs ujjával zavartan húzta kerékötő láncát s olyasmit motyogott, hogy majd a lakásán fogja a kisasszonyt fölkeresni.

Klára végignézett a kis emberen — mennyi pénze van ennek, gondolá — leeresztette sűrű szempilláit, az ajka rebegett valamit, a fejével pedig bólintott kissé, alig észrevehetően, de mégis érthetőn: jól van.

Alkuba ereszkedett s engedett; meglehetősen sokat engedett.

II.

Lemondván az óradíjas tanítóságról, Lengyel Klára szabódságot nyitott a Lipótváros egyik forgalmas utójában. A véletlen körülmények — hiszen a zsidóska aranyműves, vagy papírkereskedő is lehetett volna — a teremts-képességének megfelelő térre vezették. A párisi selymeket a a

brüsszeli espikéket ezental az ő kirakataban is lehetett látni, csakhogy az ő boltjában nem azon nyersen, hanem apró csodákka feldolgozva kerültek ki. A lipótvárosi meg se álmolta, hogy másoda kiitnő üzletet csinált az ő szép barátnőjével. Csak az első megrendelésekről kellett gondoskodnia, — a becsületes ember a feleségét ugratta be *mannegünnek* — amint a kész ruhák megjelentek a világban, — ömlött a megrendelés s a kis lipótvárosinak soha még egy nem fogyott a selyme és espikéje, mint most. S Lengyel Klára nagyon becsületes leánynek is bizonyult. Egész komolyan vette a szerződés üzleti részét s kereskedő pontossággal számolt be a barátjának. Ő maga is igen fényes üzletet csinált mellette. A műhely mellett, hol egész sereg leány foglalatzkodott, esinos lakása volt, divatos „angol” díofa-butorokkal egy előadó s egy hálószoba, hátul az udvarra pedig a nagynéninek a szobája, akit Klára a vidéki rokonságból hozatott fel maga mellé. Szakácsnét is tartott s a koplalás esztendő után igyekezett minél jobban élni; vasárnap délutánokait pedig kocsit hozatott s messze kirándulásokat tett a Svábhegyre, a Zugligetbe.

Lengyel Klárának már takarékkönyveeskéje is volt s körülbelül elérte, ami után kívánczolt. De azért végtelenül unatkozott s hogy el nem hizott, csak annak köszönhetta, hogy reggelől estig lóttótt-futott. Barátja, a kis lipótvárosi, leginkább a kététheti leszámolások alkalmával, nagy titokban belopózott ugyan a magánlakásába s hódolatában még mindig nyitva felejtette előtte a száját, de Klárának se képeletét, se értelmét, se érzékeit mozgásba hozni nem tudta.

FÉNYKÉPÉSZETI MŰKEDVELEKNEK

Kittinó fényképezési szalon- és utazó apparátusok új, felülmúlhatlan pillanat-kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítóújs, BECS, Tuchlauben 9. sz.

Kivánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapítottott 1854-ben.

adásában szól arról, hogy a kivándorlás oka főleg az, hogy míg az igények emelkedtek, a mezőgazdaság jövedelmezősége csökkent. Az orvoslás többféle megújítási csak úgy lehet a kivándorlást, ha a megélhetést könnyebbé tesszük. Főslorolja az élet megkönnyítésének kérdését s kiemeli a különféle szövetkezeteket. A kértet szélesen áttekint az előadás után a következő határozati javaslatot terjeszti elő: Mondja ki a kongresszus, hogy a szövetkezeti eszme, mint az önszeregy egyike leghatalmasabb fegyvere társadalmi uton terjesztendő. Ezen elől, ahol a körülmények szerint a tenyözök megvannak, hitel-, termelő és értékesítő, foglászati szövetkezetek alakítása kívánatos, ezek mellett szükséges az is, hogy a gazdasági mivelőddést elősegítő olvasóköri és népkönyvtárak is szerveztessenek.

Vörös Ignác azzal pótolja, hogy az értékesítő szövetkezetek létesítésére a kormány megfelelő segítséget járuljon hozzá, *Kawmann* Ignác után *Szabolcsi* Miksa, az Egyenlőség szerkesztője rámutatott arra, hogy a szövetkezetek jótéjtan harmincezer szatós volt kénytelen kivándorolni (Zajos ellenmondás), kívánatos, hogy a kivándorlási kongresszus neosak a kiszagzáknak, hanem a kivándorlásra kényszerült szatósoknak a védelmét is keresse.

Reinprecht Antal azt fejtette ki, hogy a takarékosági személet kéllene megbonosítani — a népnél. *Szabolcsi* szemben kijelenti, hogy meg van arról győződve, hogy sok helyen csak az vándorol ki, aki amugy is tönkremenne.

Gróf *Széchenyi* Imre előadja a határozati javaslatot, Vörös javaslatát elfogadhatónak nem tartja. Ami a szatósok kivándorlást illeti, azt hiszi, hogy a legnagyobb magyar jelisége már közüdtátt vált s még az apagyilkosnak is meg kell bosszútani, ha az magyar. Az nem lehet senkinek sérelmes, ha akárci olyan törzsből vásárol, ahol az árut ocsóbban kapja. A maga részéről kijelenti, hogy azokat a kivándorlókat, akik azért mentek el, mert áruikat nem tudták az általuk megszabott áron eladni, — nem sajnálja.

Hertelendy Ferenc visszautasítja azt a vádat, mintha harmincezer szatós vándorolt volna ki. (Zajos helyeslés.) Kérdi vajon a szövetkezet kit kényszerítet a haza elbágyására? Hiszen ha csak azon mülnek, hogy a szövetkezetek miatt nem tudnak megélni mint szatósok, ha hű fiait a hazának, keresbettek volna maguknak más foglalkozást. (Zajos tetszés és éljenzés.)

Szabolcsi Miksa nagy köszönettel adozik gróf *Széchenyinek* és *Hertelendynek* a nyújtott felvilágosításokért. Igazságképpen megjegyzi, hogy a felekezeti szemlet is hozzájárult ahhoz, hogy azok a szatósok kivándoroljanak. (Ellentmondás.)

Füth Pál elők megjegyzi, hogy a szövetkezeti eszme nálunk való propagálásnak felekezeti vonatkozása nincsen. *Ó mint főispán előke egy keresztény szövetkezetnek.* A kérdéshez szólottak még *Vörös* Ignác, *Cselegyedi* Tivadar, *Horváth* Jenő, aki kijelenti, hogy a határozati javaslat nem irányul egyetlen osztály, legkevésbé a szatósok ellen s a határozati javaslatot elfogadásra ajánlja, mire az *Vörös* Ignác javaslatának elejtésével eredeti alakjában elfogadják.

A birtokpolitikai-, hitel- és adóügyi szakosztály ülésén gróf *Széchenyi* Imre és *Sárközy* Aurél főispán előköltek.

Dr. Dömötör László előadó az uszora jogi megrendszabályozásának kérdését fejtegette s a következő javaslatot terjeszti elő: Az 1888. évi XXV. t. c. sürgős kiigazítású uszora, hogy beume ne csak a hiteluszora, hanem bármely uszora szerződésnek magánjogi és büntetőjogi következményei megállapíttassanak. Az

Klára, mielőtt a napi fáradalmak után éjszakai nyugovásra tért volna, most is szokor oda állt a nagy tükör elé, nézte magát és sajnálta magát. Még szepült; a szépsége éruil kezdett, Kissé hogyes álla kerekbő lett, a nyaka piaszikus teljességgel, teljes felhősgére a bronzfényű haj végső pihéi csillamló árnyékok vetettek, s finom vér-erek halk lüktetése pedig életet adott puha formának, nagy, erős életet. Idomai általában izmosodtak, azzal a kemény, rugalmas izomzattal, melyet a testi jólét s a kíváncsias munka raggnaknak a csontokra.

Es álomok ébredtek a lelkében, izzó, ideg-bizsergető álomok, földézett árnyékekpei egy eltemtetit multnak, melynek koporsójából, a megutált gyötrelmek csoportzata mellől, csupán a szerelmes gyönyörűségek édes rajongásának van felmáadás. Fennen lobogó nagy szenvedélyről álmódott, mely villámként gyujtaná fel szíjjasodó lelkét s ám hamvasztaná el, mint a magános jegenyét piros lobogással a nagy éjszakában. Magános házban sóhajtra oltotta el a világot és kerekre nyílt szeme még sokáig beleragyogott az árva sötétségbe.

E közben igazi nagy szerencse érte *Lengyel* Klárát. Valami iparkiallítás készült s valami formai okból az ő dolgot visszautasították. Nem hagyta magát s panaszával egyenesen a kiállítás díszelőkhöz, természetesen *Mindszenti* Géza grófhöz fordult. Múért szem elé most először került *Lengyel* Klára. Az előzékeny fiatal gróf szíve mélyből felháborodott a panasson, rögtön intézkedett az elégtétel iránt s ígéretet tett, hogy a megnyitás napján különösen fel fogja hívni a ki-

uszora vétségéhez hasonló büntetéssel sújtandó az is, aki másnak szorultságát, könnyelműségét vagy tapasztalatlanságát lözsdokálva által tervszerűleg kizsákmányolja. Az uszoraátvén büntetési tételét szigoritandók és a súlyosabb uszoras esetek büntetési minősítendők. A testet azon ipar vagy foglalkozástól el kell tiltani, amelynek gyakorlása közben az uszora eseményt előkvette. Ki kell mondania a törvénynek, hogy az uszora egy a magánjogi semmisség, mint a büntetendőség szempontjából a bíróságok és minden más hatóság által is hivataból észlelendő és üldözendő.

A javaslatot *Mészoly* Gyula hozzászólása után elfogadják.

Utána dr. *Óváry* Ferenc előadó a hitelügy, a magas kamatu kölcsönök konvertálása, hitelszövetkezetek fejlesztése és takarékpénztárak reformjáról tartott előadást. A szövetkezeti törvény olyatén való módosítást sürgeti, hogy az országos központi hitelszövetkezet kisebb oimletti záloglevelek kibocsátására feljogosíttassék és hogy a birtok-minimum megállapíttassék. Ebben az értelemben határozati javaslatot terjeszt elő, amelyhez *Cselegyedi* Tivadar, *Vörös* és *Kawmann* szólak hozzá.

A javaslatot egyhangulag elfogadják. Ugyan-
csak *Óváry* Ferenc tartott előadást a tagosításról, követelvény a telekknnyvek helyesbítését, a tagosítás gyors és olcsó keresztülvitelét, a végrehajtási eljárás rendezését törvényhozási novellával. Törvényt óhajt a lagyákrak elleni biztosításról. A szakosztály *Reinprecht* Antal és *Forster* Géza hozzászólása után az előadó javaslatát egyhangulag elfogadják.

KÜLFÖLD

A hármasszövettségi szerződést aláírták.

Berlinből táviratozza az odaváló felhívatatos *Wolf*-ügynökség, hogy a hármasszövettségi szerződést ma ott aláírták, még pedig minden változás nélkül, az eddigi szövegezésben. Németország nevében gróf *Dilow*, Ausztria és Magyarország nevében *Szűgyény* László berlini osztrák és magyar nagykövet, Olaszország nevében *Lansa* berlini olasz nagykövet irta alá a szerződési okmányt.

Ferenc József és Vilmos császár.

A *Fremdenblatt*, a külügyminisztérium felhívatatos lapja, a következők berlini táviratot közli: Azok a hírek, amelyek a német császári pár rövid drezdai tartózkodása alkalmából a bécsi és berlini udvarok közötti állítólagos lehajngóltságról terjesztettek, minden alapot nélkülöznek. *Ferenc* József király *György* királyal együtt ki akart menni a pályaudvarra a német császári pár elé, de *Vilmos* császár táviratilag kérte meg, hogy kímélje magát és ne jöjjon ki a pályaudvarra. Arra pedig, hogy a két uralkodó hosszabbban értekezzen, nem volt ok, de idő sem, mert mind a ketten rövid ideig tartózkodtak Drezdában.

A duggzó belga trónörökös. A flandriai gróf,

a belga király öcsese, az ezidőszarinti trónörökös *Lelezzint* lovassági főparancsnoki rangjáról, mert *Lipót* király egy megürült dandárparanc-

állítás fővédőjének, *Albert* Károly kir. herceg ő fenségének figyelmét a Klára dolgaira.

A kitzűtött napon Klára egy óriás füvegházba helyeztet, megfizethetetlen csipkerekkel várta a megnyitást. A szavatartó gróf oda is kalauzolta ő fenségét, aki balját a kardmarkolaton tartva, jobbáiban a papírszéletet szorongatta, melyről a válaszait felolvasta. Ez utóbbira azonban nem lett szükség. Mikor piruló főhajításból Klára fényes szemét ő fenségére emelte, az egyzserre ékes-szólvó lett s a körüloldalgó riporterek nem győzték magasztaló szavait jegyezgetni. Magát a ruhát pedig rögtön meg is vette, kedves meglepetésül a főhercegnoszony ő fensége részére. Kissé össze is ütötte a sarkanyuját, mikor továbbment.

A lapok másnap száz-soros tudósítást hoztak a dologról s mértékteleu magasztalással beszéltek a szép szabónőről, majduem mintha primadonnáról lett volna szó.

S erre történt, hogy *Lengyel* Klára feladta a régi műhelyét. Senkiséim örült neki jobban, mint a kis lipótváros, hogy minden közbejött botrány nélkül tisztességesen visszatérhetett a feleségéhez, gyerkeihez.

A régi helyről a Józsefváros egyik eszöndes, előkelő utójába költözött Klára, ahol házat vett magának, valóságos kis palotát. A szabóság ugyan jól jövedelmezheteti, hogy már erre is tellett. A kapu alatt jobbra a házfelügyelő lakott, balra nagy éntor volt berendezve, amire szükség is volt. Tükros, szőnyeges, pálmás léposítt vel fel az első emeletre, hol hét egymásba nyíló szobában, igazi termekben, most már a valódi nagy-

nokságra nem azt a tábornokot nevezte ki, akit ő ajánlott. Mondják, hogy a flandriai gróf régen duggzó, mert lépten-nyomon éreztetik vele, hogy nem őt, hanem fiát, *Albert* herceget tekintik trónörökösnek. *Albert* hercegről nem mint leendő, hanem mint lényleges trónörököséről beszélnek az udvari körökben. A flandriai gróft már többször reá akarták bírni, hogy mondjon le fia javára, de ő nem hajlandó erre. Most, hogy lemondott a lovassági parancsnokságról, lemondásával egyidejűleg a hivatalos lap *Albert* hercegnek vezérkari ezredessé való előléptetését közölte, ami csak fokozza a szenzációit.

A cár az orosz diákokhoz. A cár rendeletet bocsátott ki *Senyer* közoktatásiügyi miniszterhez az iskolák reorganizálása ügyében. Az orosz lapok most közlik a cár leiratát, amelynek különösen végső passzusai érdekesek. A leirat így végződik:

Ami az egyelemeket illeti; az utóbbi évek szomorú tapasztalatai után elvárom, hogy a tanárok szívvelyesen és méltányosan bánjanak a gondjaikra bizott ifjúsággal, továbbá hogy részt vegyenek a szellemi életükben is. Jegyezzék meg maguknak jól, hogy az ifjúság a kétkedés, a küzdelem és az eltévedés minden esete alkalmával a vezetőknel keresheti a mind ahiányzó tapasztalatot, kitartást és az igazság fölismerését, az ifjúság pedig fiontolja meg azt, hogy sokszor az egész élet egy meggondolatlan eltévedésetől függ.

Atyai szívemnek jól esett azt tapasztalni, hogy a diákok nagy többsége az ezidei tanév végével fölismerete kötelességét és visszatért a tudományos munkához és a renndhez. Remélem, hogy a nyári üdülés és a szülsők jótékony befolyása jó hatással lesz az ifjak lelkiállapotára és ha biggadtan megkérdézik lelkiismeretüket, hallgatni fognak az én szavamra amely arra hívja fel őket, hogy a törvényesség és a munka védőszárnya alatt egyesüljenek hű altagúimmal. A rendeltenségeknek, amelyek megbeszelenitnik a tudományt és azokat az egyetemeket, amelyekre Oroszország egykor joggal tekintett büszkén és amely rendeltenségek a nekem és a hazának annyi drága fiatal lelkét döntöttek romlásba kell, hogy végük legyen! Az Isten által gondjaimra bizott nép jóléte eng kívánja!

Miklós.

Idégentűdözés Kínában. A szeosunai alkirály értesítette a pekingi kormányt, hogy a tien-fussai angol és amerikai hittérítők házaát a nép lerombolta. Egy hittérítő, akinek a nevet és nemzetiségét nem említi a jelentés, megölték. Az alkirály rendeletet adott ki, melyben a helység hatóságát megfosztotta rangjától, s elrendelte a főcinkosok kivégzését; néhányan állítólag már le is fejezték. A Reuter-ügynökség tudósítója megjegyzi e hírre, hogy a kalmásint a hadi-

világ öltözékéi készülték, olyan mesés árákon, aminkről a kis óradijas tanítóné nem is álmodhatott. Színész, énekes, nem is mert volna másban, min Klára ruhájában közönség elé lépni s *Worth* után, *Doucet* után nyomban Klára következett. Nagy napok előestéjén egész kocsior várt a kis palota kapuja előtt s mindenki boldog volt, aki egy kurta kis tanáshoz jutott Klára ajkáról. Most már nem is tett egyebet: utasításokat adott, tanácsokat mondott, terveket készített.

Fenn a második emelet a magánlakása volt, már nem a régi angol butorokkal. Az *art nouveau* remekeiből összeállítva, melyeket friss képeletti, fiatal mesterek egyenesen az ő számára alkottak. Még a sivar, nagy falakat nem röstölte megszaggatni a berendezés kedvéért és meghitt zugok, bizalmas szögletek illeszkedtek be a lakás otthonossá tételébe. Egyik sarokban márvány szökőkút locsolta a vízben fürdő lengő haju nájadokat, a szemben levő óriás falat pedig egyetlen butoradag takarta el, melynek sásléveli oromzata egész a mennyezeti felnyult. Falat, ablakot, padlót Persia drágaságai takarták, süppedő szimrnák két-háromsorosan, mintha ringó gyepeen járt volna rajtuk az ember. Hálószobájában kovácsolt aranybronz ágy állott, széles és magas, zöldselyem sátor alatt, melynek bejáratát inceszködő, pajkos cherubok őrizték.

Hintója ott robogott minden délután a Stefánia-uton végig s libériás inas emelte a ringó párnákra, a tisztelretelmű nagynéni mellé, aki társaság alkalmával ott rezedált ugyan a fogadótermekben, de egyébként csak az udvari szobában tartózkodott.

UJ IDŐK.

Herceg *Ferenc* lapja valóságos album-füzettel indult meg az új negyedben. Közleményeinek a gazdagsága, képeinek a szépsége révén a legnagyobb külföldi képes lapokkal kállja a versenyt. Januárban pompás, nagyméretű, keretbe való két színes képet ad teljesen díjtalanul előfizetőinek. A magyar háznak magyar művészi díszre lesz az a gyönyörű reprodukció. Az *Uj Idők* előfizetési ára negyedévre 4 korona.

Előfizethetni postautalványon a kiadóhivatalnál Budapesten, *Andrássy*-ut 10. — Mutatványszámot kérésre szívesen küldünk.

kárpótlás adójának behajtása ellen irányuló lázadásról van szó, mely a *birodalom más részében is kiütött.*

Sturda Demeter loquitor. Románia miniszterelnökét megszólaltatja legutóbbi számában a *M. N.* egy külön tudósítójának bécsi interjúja alakjában Sturda ur először is eldöcskedett az interjú során azzal, hogy *pénzügyi programját* pontos számítások alapján állította fel és hogy minden törvényhozási év az előirányzott összeghez túl 10 millió többlettel fog zárulni. Romániának szerinte nincs is szüksége kölcsönpénzre, mert a *szükségelekre* megvan a fedezete. Azután azt hangoztatja büszkén Sturda ur, hogy *Románia népe minden civilizált nemzetnek teljes tiszteletre méltó* s ebből kiindulva, éles támadást intéz Bernard Lazarenek az *Aurora*-ban megjelent ismeretes cikke ellen, mely a romániai zsidó-kérdésről szól s melyről ő most azt mondja, hogy „le ve van kvalifikálhatatlan támadásokkal nemzetünk, királyunk és háza ellen.” Lám, Romániában nem költötték a zsidókra a *rituális gyilkosság* meséjét, mert a román nép toleráns és *Romániában mindenki a saját hitét szerinti boidogulhat s azt hiszti, amit akar.* A zsidók ellen irányuló zavargásoknak, a zsinagóga 1886-ban történt megostromlásának stb. *nem a felekezeti túrelmentlenség volt az oka; ezeket a zavargásokat* általában azok a pártok inszenzálták, amelyek a zsidóügyeket saját hasznukra aknázták ki. Először felizgatták a zsidókat, hogy előremenjenek s mikor ez megtörtént, a lakosság egy más részét ismét ellenük ingerelték. Ugyanígy kísérlet történt ma is. Ami a berlini egyezmény 44. és 45. pontjának végre nem hajtását illeti, annak az egyezménynek sok intézkedése megváltozott azóta; *Románia teljesen rendben van a berlini egyezménnyel, s aki nem így vélekedik, az — ábrándozik.* A román királyság a románoké, már pedig a román zsidókra kívülről nyomást gyakorolnak, hogy külön nemzetnek tekintik magukat s mások legyenek, mint románok; ilyen zsidókat pedig nem lehet naturalizálni, állampolgárokká tenni.

Egy szóval: *mi románok nem vagyunk antisemiták**, mondja Sturda ur. A magunk urai akarunk maradni. Alkotmányunk minden romániai állampolgárnak teljes egyenlőségűséget biztosít a vallás terén. *Am legyenek az izraeliták állampolgárok; de naturalizáltaknak is egyenként.* Megvallom, hogy a szavazás, a *procedúra körülményessége megnehezíti az állampolgárság elnyerését.* A képviselőház hamar elfárad, ha tíz szavazás szerepel a napirenden s az ülés vége felé határozat hozatalára képtelen lesz. *Ígazságatlanság is fordul elő olyankor, hogy a kormány ajánlata egyén nem kapja meg a szükséges száma leher golyóit.* Ezt a körülményes eljárást azért léptették életbe, mivel nem adhatták meg minden külföldi hatalomtól pártfogottnak a naturalizációt. De hiszen a védené *Ausztriának és Magyarországnak* sem volt sohasem teljes joga állampolgár. Bennünket sem lehet tehát arra kényszeríteni, hogy megadjuk a védeneknek azt, a miük előbbi helyzetükben sem volt meg.

A román zsidók kivándorlása — mosakodik tovább Sturda ur — az 1890-ik évi rossz termés következtése. Ezen a réven vert gyökeret nálunk a szionista mozgalom. Senkinek sem volt akkor kenyere,

még a parasztnak sem; mennyivel kevésbé a proletárnak, a kisiparosnak. A paraszton segíteni akadt mód. Más volt az állapot a városokban. A városi lakosság még ma is színyli a kedvezőtlen esztendő, holott a parasztság meglehetősen talpra állt. Ez az általános kalambász idézte elő a zsidókivándorlást. Mi a zsidókat hagytuk kíván-dorolni. De hol tartóztatták fel őket ezerszámra és küldték vissza? Bécsben és Budapesten. A mi államunk fizette meg a visszatérési költségeit. Mi a visszatérésre kényszerítettétek nem bántottuk. Ez tehát ázsiai eljárás? Ez a segítséget szenvedőipart organizáljuk, *kéményes törvényt alkotunk.* Ekkor a külföldről valósággal vihar zúdult felénk, mely azt hirdette, hogy ez a törvény a román zsidók ellen van. Mi kijelentettük, hogy ez *nem igaz.* Azok a zsidók, akik más állam polgárai, az illető kereskedelmi egyezmények által meg vannak védve, a mi saját zsidó pártfogoltjaink, akik itt élnek az országban, tekintessenek románoknak és a köz-művezzsakkból ki ne rekesztessenek. Hogy mi az iparagat a mi értelmünkben organizáljuk és e mellett a *nemzeti munka védelmét* szem előtt tartjuk, ne vegye rossz néven senki. De hát nem hisznek a mi határozott és lojális nyilatkozatainkban. Nos, hát akkor itt meg-szűnik minden vitaköz és mi csak azt mondhatjuk, hogy mihamar meg fogjuk látni, hogy a *köz-műves-törvény keresztülviteléről tett nyilatkozataink épp olyan igazak és becsületesek, mint azok melyeket én pénzügyi programomra vonatkozólag tettem és meg is tartottam.*

Az bizony meglehető!

Balkán-szenzációk. A kánikula közeledtével egyre sürűbben szállítja a Balkán a maga szenzációit. A legújabb — de már jó régi — szenzáció az, hogy Albániában megint egyszer kiütött a lázadás. Az egész lakosság, a muzulmánok épp úgy, mint a keresztények, végső elkeseredésükben elhatározták, hogy kivivják az annyira és oly rége óta jött függetlenségét és Aladro Castriota hercegehez, akit a nagynevű Castriota albán hős egyenes leszármazottjának tekintenek, azzal a kéréssel fordultak, hogy szabadítsa fel őket a török szolgaságból. S míg az albánok a *Halál vagy szabadság!* bátorító kiáltást hangoztatták, addig Aladro Castriota herceg, aki jelenleg Korin szigetén tartózkodik, diplomatikus óvatossággal tér ki az albánok fölszólítása elől és azzal biztatja honfitársait, hogy legyenek türelmekkel, mert elérkezik majd a szabadság ideje. De a jó tanácsok meghallgatása helyett az albánok immár a esetlekvés terére léptek és — fegyvert ragadtak. Így harca késsen áll már embereivel *Maly Fraseri Vüla* törzsiönök, *Eimasz Seid* efendi és *Fahreddin*, a hírbet zavalinai forradalmár is, aki a szultán hadseregébe volt s akit büntetésképpen Tripolisra száműztek. Albánia a szó szoros értelmében a *forradalom előtt áll.* A török kormány befolyása napról-napra kisebb és Albánia most már egészen a törzsiönök hatalmában van. Az albánok megelégtettek a törökök kegyetlenkedéseit, öntudatra ébredtek, érzik igazukat és készek akár a legvéresebb forradalom útján is kivívni a szabadságukat.

Szkutariából jelentik még, hogy az albán törzsiönök és a külföldi albán bizottságok azzal a ké-

részel fordultak a szultánhoz, engedje meg nekik, hogy a *szkutarii, koszovoi és janinai vilajeteket* maguk kormányozhassák. A kérvényben arra kéri a szultánt, hogy Aladro Castriota herceget ismerje el kormányzójuknak, aki hűen fogja szolgálni szultánját. A kérvényező azzal a kijelentéssel fejezik be kérvényüket, hogy ha a szultán vonakodnék megadni az albánoknak a már harminc év óta kívánt autonómiát, *ugy tudni fogják, milyen eszközökkel szálljanak síkra* jogaik védelméért.

Szófiából azt írják, hogy *Oroszország és Bulgária katonai konvenciót kötött.* Az erre vonatkozó szerződést *Kuropáin* orosz hadügyminiszter lakásán fogalmazták és a peterhoffi díszedél után írták alá. A szerződés szövegét hivatalosan a *szófiai cárszobor letelezése napján fogják publikálni*, amely ünnepélyen a cárt *Alexandrovic Vladimir* nagyherceg fogja képviselni. A fejedelem azt szerette volna ugyan, hogy a cársz személyesen vegyen részt az ünnepélyen, de megmagyarázták neki, hogy ez csak abban az esetben történhetnék meg, ha a szultán is jelen lenne. Ezt pedig abszurdum csak el is gondolni. A katonai konvenció tartalma nagyjában állítólag a következő:

Oroszország és Bulgária katonai konvenciót köt. Oroszország kötelezi magát arra, hogy abban az esetben ha bármely állam vagy hatalom megtámadná Bulgária integritását és akadályozni akarná Bulgária fejlődését Bulgáriát százszázötöd és tengeri haderejével segíti. Ennek ellenében Bulgária kötelezi magát arra, hogy a közeli Keleten esetleg támadó bonyodalmak esetén egész haderejét Oroszország rendelkezésére bocsátja, azonkívül Burgasz és Varna kikötőit békében és háborúban nyitva tartja az orosz flotta részére, továbbá megengedi, hogy Oroszország a fenti két kikötő valamelyikében szénállomást rendezhessen be.

A *Firmilán*-ügy befejeződött. *Firmilánt* ma Deagaosban, Szkalotti kolostorban fölszentelték.

Cettinéből jelentik, hogy *miridtek szétrombolták az összekötött Szkutari és Prizrend között. A halvány katonaságot és ágyukat* küldött ki ellentük, de eddig harora nem került a dolog.

A nagybeteg angol király.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, június 28.

Londonban egyre jobban biznak abban, hogy *Edward király jólepel betegségéből* és hogy *öszre* kisebbbrang szertartások közt meg lehet tartani a *koronázást.* Különösen a tegnapi este tizenegykor kiadott orvosi jelentés hangolta ilyen optimiztikus felfogásra a londoni sajtót, amelyek mai reggeli lapjai már arról írnak, hogy ha ma és holnap nem áll be rosszabbodás, úgy nagy hálaistentisztelet fog a lakosság tartani. Ha hitelt adunk a londoni jelentéseknek, úgy azt kell hinnünk, hogy a király *már most túl van minden veszedelemn.* A király tegnap jó étvágygyal evett levest, húst és sült almát és cigarettázott.

III.

Lengyel Klára a huszonegyedikbe fordult. Oly hamar jött mindez, mint az álom, hinni is alig lehetett benne. A kis gróffal s akiket az, nagy s legnagyobb urakat hozzávezetett, a barátság nem sokáig tartott. Elkergették őket a cigányok. Egész sereg író, festő, szobrász, színész szokott fel Klárához, akik mind igen jól érezték magukat az ő félig szabados, félig tisztés körében s a kitélt ő is mind nagyon szeretett. Hasznukat is látta. Az írók alkalomszerűen himnuszokat zengették róla az újságokban, a festők a fátrára küldték az arcképet, a szobrászok márványba faragták, bronzba öntötték csodás idomait, a színésznők, nos, azok csak adósok maradtak neki, de hát mit számított az! Nyomukban egész sereg járt a mecénásokd és művészetért rajongó asszonyoknak és férfiaknak; Klára észre se vette, micsoda nagy és változatos társaságnak lett hamarosan középpontja.

Mikor elszóltak mellőle, Kláranak sokszor, talán mindannyiszor eszébe jutott: vajjon mit tudnak, mit beszélnek és mit hisznek mindezek az emberek felőle? Tisztában volt vele, hogy ez három nagyon különböző dolog. Tudni különben a legkevesebbet tudták felőle, ugyszóval semmit; beszélni a legregényesebb s leglegendásabb dolgokat beszéltek; hinni pedig kivétel nélkül mind azt hitték, hogy ez a mesebeli szép asszony semmi esetre sem él lemondásban. Klára mégis a másodikról szeretett volna leginkább bizonyosat tudni. Azzal is tisztában volt, hogy az ő helyét tulajdonképp az állapítja meg, amit beszélnek róla. A férfiak megbocsátják, amit tudnak egy nőről, önmaguknak letagadják, amit hisznek róla, de sohasem tudják elfelejténi, merő hiszágából, amit mások beszélnek róla. Bár semmit se beszélhének!

Klára új álmokat szőtt. Ha már eddig nem jött a lángokban lobogó nagy szenvedély, mely

főlemészse, mint a villám: már nem áhítja. Csöndes, kicsi tűzről álmódzik, mely lassan égen, melegítsen, messze civilágítsen. Egész kis családra vessé világát, az egyik az ölébe kapaszkodik, a másik a szoknyájánál fogva húzza le magához, fentről pedig komoly, csendes ember boldogságos mosolya vonja be szelid fényével az idillt.

A jobbadán fölszines, léhászkodó, legalább is könnyűvérű környezetben Lengyel Klára nehezen találta meg, akit keresett. Itt is, ott is kereste pedig, de akihöz fordult, mindenki szerelmet kért tőle, boldogságot nem kínált senki. Pedig úgy éhezett már rá.

Gellért Jenő még azt se kért tőle, szerelmet. Eljárt Klárához, mert a pajtásai magukkal vitték. Szobrász volt, aki koplaiva várta az első megrendelést s akiről a pajtásai már most azt beszéltek, hogy eljövendő időknek ő a mestere. Egyebként nyugra, kissé szükeműli fü volt, kissé előrehajolt járással, a homlokába nőtt üstökkel, melázó nagy kék szempárral, melyely olyan szépen tudott messze nézni. Klára senkire sem volt olyan figyelmes, mint hozzá s neki soha juttott eszébe megkérni Klárát, hogy mintáztassa magát tőle.

S Klára egyszer mégis gondolt egyet s oda-hajtatotta a „mütermébe”. Tulajdonképp lepadott csűr volt biz az, teli piszokkal, megrepedezett gipszöntvényekkel, ajándékba kapott porlepett képekkel.

— Eljöttem a medve barlangjába, csak nem tép szétje! — így köszöntött a fiura.

— Isten hozta! Megmintáztam a szép fejét? Dolgom felől ugyan rátrétek.

— Nem, csak magához jöttem, az odvát akartam... Hátha nagyon megtetszik s akkor végképp itt maradok...

— Nem félek tőle — mondta nevetve Gellért — nem igen kívánja meg a palotámat. Ajtó helyett egy színehagyott, kirojtzott

juta-függöny vitt egy benyilóba. Gellért főlemelte, csak éppen akkora volt, hogy egy puhafa-ágy elfért benne.

Klára egy piruló pillantást vetett belé s kissé akadozva felelt:

— Oh, kicsi helyen el lehet férni, tudom én azt... vagy... ha akarná, magammal is vinném át... erősebb... Mondá és belevörösödött a füle hegyéig.

Gellért ránézett, a hangjának olyan komoly esése volt. Ugy meglepte, hogy a főlemelt függöny a kezében maradt.

— Eljön? — kérdezte Klára halkán, féltéken.

— Nem! — felelte amaz s leejtette a függönyt.

— Szeret tán valakit?

A fiu keskeny homloka egy pillanatra ráncba verődött.

— Nem! — mondá ridegen.

De azon pillanatban föl is derült a homloka s szeme elnézett az asszony felett. Ahova nézett, messze bérecek erdős alján fiatal leányt látott, aki nem is olyan szép, mint ez, talán inkább csunya, nincs is palotája, még kunyhója se, de évek óta várja holte együtt az első megrendelést. Lehet, hogy holta napjáig fogja várni az erdős bérecek alján, tisztán, ártatlanul, szemrehányó gondolat nélkül.

Klárának remegott az ajka, mintha még szólni akarna valamit.

— Nem! — mondá a fiu még egyszer kissé mosolyogva, kissé a fejét csóválva.

Klára lement a hintájába, hátraahajtottja a kupé sarkában, zsebkendőjét a szemére szította s akárhogy marcangolta is a szívet, el kellett ösmernie:

— Igaza van! Neki van igaz! —

Az ezüst esőveceskéket még nem távolították el a sebből. Az egyedüli veszedelem az volna ha a sebből ujenny támadna, de ennek egyelőre nyoma sincsen. Mihelyt a király állapota megjavult, Corvesbe viszik üdülés végett.

Néhány lap még mindig azt írja, hogy a király *jobbfele betegségben szenved* s hivatkozik arra, hogy a hónapokkal ezelőtt az a hír volt elterjedve, hogy a király *nyakán seb támadt* és hogy Wiesbadenből egy orvos-specialistát hoztattak ennek kezelésére. Ezzel szemben a királyt kezelő orvosok erősítetik, hogy jelentésekben tiszta igazságot mondanak. Az egyik doktor a legnagyobb energiával visszautasította egy miniszternek azt a vájtát, hogy az orvosok a király betegségét oly későn ismerték föl. A kezelő-orvos *Schueninger*-re utalt, aki *Bismarckot* kevéssel halála előtt oly egészségesnek hitte, hogy minden aggodalom nélkül elutazott.

Egy újságnak azt jelentik Londonból, hogy az orvosi jelentések kedvező tartalma nem alap-szik ámitásnak, hanem azon, hogy a király mindennap újságot olvas s elejét akarják venni annak, hogy rávonatkozó kedvezőtlen hírek kerüljenek elője. Az orvosok és az udvar ebben a megnyugtató igyekezetükben annyira mennek, hogy a katonai zenekar, mint azelőtt, most is zeneszóval vonul el a királyi palota előtt.

Az orvosi jelentések optimizmusával szemben Párisban azt hiszik, hogy *Edvárd király állapota rendkívül válságos* és hogy a király környezete meg van győződve, hogy *folgyógyulásáról szó sem lehet*. Egy párisi újság azt írja, hogy az angol udvar már *előkészületeket is tett a király halála esetére* s felsorol két párisi céget, amelynek a királyi hercegnők számára *gyászruhát* rendeltek.

Az effajta vélekedéshez esatlakozik egy angol lap, a *Reynolds Newspaper* is, amely már mult vasárnapon jelentette, hogy a király appendicitisben szenved s most ezeket írta:

„A közönséget hónapok óta galádul félrevezették. A mult esztendő óta nem kevesebb, mint három operációt végeztek a királyon egy *rosszindulatú torokhaj* miatt. A torokát naponta feokendették s a király a dohánnyal s a főlhagyott. Két udvari orvos állandóan mellette volt s már június 1-én nagy aggodalomba ejtették őket a súlyos tünetek. Június 3-án *akut hasi fájdalomokat észleltek* az orvosok a betegben, de a nyilvánosságnak azt jelentették, hogy szabálya van a királynak. Tudomásunk van róla, hogy a kormány tagjai már akkor is tudták a teljes igazságot, de a népet mindenáron félre kellett vezetni. Utasítások adtak ki, hogy a valót el kell titkolni. Hogy mennyire hozzájárult ez a király életének veszélyeztetéséhez, azt mindjárt látni fogjuk. A királynak *ópmot adtak*, mialatt a koronázási előkészületek vígan folytak tovább s a királyi trón körül a legvadabb spekulációt űzték. A királylyal elhitették, hogy minden jóra fordul s elég, ha Ascottól és egyjohánny más ünneptől tartózkodik. A király jóhiszeműen fogadta a tanácsot, amelyet csaknem életével fizetett meg.

Ezalatt egyre folytatták a valótlán jelentések nyilvánosságra hozását. A mult szombaton aggasztó fordulat állott be. Az altesti fájdalomk mindinkább akut jellegű öltöttek s borogatásokkal és nagyobb ópium-adagokkal igyekeztek ezeket csillapítani. Mindezek dacára az erők esökkenni kezdtek. A minisztereket és sok más orvost a király betegágyához hívták. Az uralkodót *újra kínosni kezdte a toroka*, újra a feokendezéshez folyamodtak, de több orvos kijelentette, hogy *csak újabb operáció mentheti meg a király életét*.

A miniszterek kétségbe voltak esve. A koronázásnak mindánra meg kellett történnie s így a király Londonba jött. Rendkívül halvány volt és vastag palatotba burkolózott. Valószággal irtózatos fájdalomokat állott ki. Alig ért a palotába, *ájdulása esett*, amely 7 percig tartott és az a hír kelt szárnyra, hogy meghalt. Ez hétfőn éjjel volt. Azonnal elhívták a walesi herceget s a család több más tagját. Hat orvos konzultációt tartott és heves nézeteltérés támadt az újabb operáció szükségessége dolgában. Am a király *ereje rohamosan csökkent* és hamarosan hozzá kellett látni az operáció előkészületeihez. Az operáció után jó időbe telt, amíg a király visszanyerte eszméletét. Az orvosok démoni erővel dolgoztak, hogy az uralkodót életben tarthassák. Egyébként az uralkodó állapota változatlanul aggasztó.

Londonban nem akarják ezt a hiradást komolyan venni. Ellenkezőleg: ma mindenki szentül meg van győződve, hogy a király tul van a veszedelemben. A beteg természetesen még állandóan gondos orvosi felügyelet alatt van, leggyakrabban *Traves* van szobájában. *Leaking* orvost maga a király kérte arra, hogy kimélje magát, mire a mai éjszakát a palotában levő lakosztályában és nem a király szobájában töltötte. A *Buckingham-palotában* beköltözött jó hangulatot bizonyítja az is, hogy tegnap este ötven terített ebéd volt. A *Connaught* herceg ma reggel kilenc órakor látogatást tett a betegnél, akiről kijelentette, hogy *állapota rendkívül kielégítő*.

A beteg közérzéséről a legjobb híreket tartják. A beteg folytonosan kérdezősködik, vajjon részére nem érkeztek-e levelek és táviratok. A beérkezett postát felolvastatja magának és vagy utasítást ad a válasza, vagy maga diktálja a válaszleveleket. Ismételve azon való sajnálkozá-sát fejezte ki, hogy az idegen hatalmak képviselői hiába fáradoztak Londonba. A királyné a király megbízásából az *összes idegen hatalmak képviselőinek levelet írt*, amelyben megköszönte a megtiszteltetést, amelyben részesítették és sajnálattal fejezte ki, hogy nem mondhat nekik személyesen köszönetet. Mindezeket a leveleket a király *sajátkezűleg írta alá*.

Éjjel még a következő távirati tudósításokat kaptuk:

London, június 28.

Ma délelőtt 10 óra 35 perckor a következő orvosi jelentést adták ki:

A király az éjszakát jól töltötte. A javulás tovább tartott. Szerencsések vagyunk, hogy kijelenthetjük, hogy a király, véleményünk szerint, *jelenteg nem forog követetlen veszedelemben*. A köz-állapot általában kielégítő. mindazáltal a seb *állandó figyelmet és gondot követel*. S ha a király állapotára nézve némi aggodalom van, ugy az *kizárólag a sebre vonatkozik*. A legkedvezőbb körülmények között ó teisege egészségének helyre-állítása szükségképpen némi időt kíván.

Az este kiadott orvosi jelentés ezt mondja: A király igen jól töltötte a napot. A javulás állandóan nagyon kielégítő módon halad.

London, június 28.

A király állapotáról jelentik, hogy az egyedüli még előállható veszély a sebben kifejlődő genny lehet. *Ennek azonban nyoma sincs és épp oly kevéssé volt megállapítható valamely szervi baj*. Az általános közérzésre igen jó hatással volt a minden oldalról mutatkozott igaz részvét. A királynak, hogy kintartását ösztökéljék, megengedték, hogy cigarettára gyujtsion. A királyné most már mindennap fog kikocsizni, hogy alattvalóinak mutassa magát. Valószínű, hogy a koronázás nagyobb ünnepekkel nélkül *tavasszal* fog megtörténni.

London, június 28.

A *Fresse association* szerint a királyt holnap az ágyból kerevetre fektették át. A *Lancet* most már *biztosra veszi a király teljes gyógyulását*. A *St.-James Gazette* kijelenti, hogy az orvosok *csak hétfőn lesznek abban a helyzetben, hogy megállapítsák, hogy minden veszély ki van zárva*. A király tegnap öt órát aludt egyfolytában.

London június 28.

A ma délelőtt kiadott orvosi jelentésre a lakosság minden rétegében a megkönnyebbülés érzete állott be. Mint a Reuter-ügynökség értesül, a király a mult éjszakát meglehetősen hosszú álomban töltötte. Az orvosok délelőtt igen meg voltak elégedve. A bulletin ama mondata, hogy a király egészségének helyreállítása hosszabb időt fog igényelni, az orvosok ama kívánságára vezetendő vissza, hogy a közönségnek tudomására hozzák, hogy még a jelen igen kedvező körülmények között is a gyógyulást nagyon hamar nem szabad várni. Mindazonáltal ez nem változtat azon a feltevésen, hogy a koronázás *ősz elején* megtörténhetik. *A király igen jókedvű*. Olvas és eszeget a királynéval, a walesi herceggel és a királyi család más tagjaival. A *walesi herceg és a conaughti herceg* meghagyták, hogy *palotáikról az illuminációra szolgáló berendezéseket ne vegyék le*. Mindenütt meg is tartják ezeket arra a napra, amikor a király egészsége tökéletesen helyreállt.

A királyt délután az ágyról kerevetre vitték át, ami a nélkül, hogy a királynak fájdalmat okozott volna, történt meg.

(A boerok részvéte.)

A részvétáviratok közt, melyek a király betegágyához a világ minden részéből érkeznek, bizonyára leginkább megható az, melyet a boerok küldtek egy *Balmoralban* (Transvaal) tartott népgyűlésükből s amelyben az az istenhöz való főlhászokodás foglaltatik, hogy *tartsa meg sokáig a királyt és a királyné életét*. A boerok, bármilyenek legyenek is érzelmeik a hároméves háború béke-föltételei felől, hálával gondolnak VII. Edvárd királyra, mert általános köztük az a meggyőződés, hogy az ő sürgetésére kötötték meg a békét, s ő kívánta azt, hogy a koronázása ünnepe ne legyen ellensége sehol. A koronázó ünnep immár a jövőnek kétes kérdése lett, s a boerok, kik ennek az elmaradt koronációnak köszönhetik a békét, méltán imádkoznak a király életéért.

HIREK

Péter-Pál.

Az idei Péter-Pál ünnepi zenéje nem a rendes zene. Az éret kalászkok nem zizegnek a szellő suhanására s a kaszák nem pengenek. A kalásztenger zöld még, a gabona szeme teljes s beletelik egy-két hét, míg a dolgos kezek beállhatnak a vetésbe. Mig elkövetkezik az aratás szent munkája, roménységgel teli, áhítatos imádság száll az egekbe. Egy az imádsága minden magyar embernek. Mindenki ez ország boldogulásáért imádkozik, hogy kerülje el a veszedelem a határt s legyen bőségleg teljes az aratás. És teljék meg majdan esordultig a csür, hogy elegendő legyen az élet s a megérdemelt kenyér jutalmazza az egész esztendő szorgalmatosságát.

Holnap Magyarország ifjúsága egy évvel idősebb lesz. A tanulóifjúság életében nem a kalendáriumi év számít. Ők Péter-Páltól számítják az éveket. Egyár százezer bizonyítványt oszt ki ma Magyarország ifjúsága közt. Ezen az ünnepen szives, meleg beszédek hangzottak el minden kis faluban, ünnepl ruhába öltöztetett gyermekek sietnek a templomok és iskolák felé s egy egész országban végig zendül hatalmas éneke millió gyermeknek: — Te Deum laudamus . . .

Milyen szép ünnep ez! Sokkal szebb, mint mikor hadverő seregek jönnek diadalmas utjukról, mert ez a kultura diadalnapja! S amint így messziről idehallatszanak az iskolai beszédek, a templomok harangjai s a gyermekek éneke, hirtelen szemünk előtt áll egy hosszú sor, csupa gyermek, csupa iskolás fiú és leánya s önkéntelenül kínálkozik a kíséret, hogy összehasonlítsuk őket azokkal a sorokkal, melyek fegyveres férfiakból állanak. Más esatákat viv már Európa! Nem kell egymás vére és egymás esontja. A háboru ez, gyermekeinkkel harcolunk! Ahol több a tudás, ahol több a fehér ruhába öltözött kis leány így Péter-Pál-napja táján, ott műveltebb, okosabb anyák lesznek s ahol több az ünnepl-ruhába öltözött iskolás fiú, ott műveltebb, okosabb munkások indulnak majd világhódító utjukra.

A magyar nép kulturaratása is legyen gazdag és bőséges! Péter Pál napján tekintsen sok-sok millió magyar gyermekre az Isten, növeszse meg őket tudásban, műveltségben s hazaszeretben és fogadja szivesen mikor főlhat hozzá az imádságuk: — Te Deum laudamus!

Budapest, június 28.

— BUDAPESTI NAPLO. Június 30-án új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tiszteit olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn előlöt jelenik meg.

— Személyi hírek. *Láng* Lajos kereskedelem-ügyi miniszter további intézkedésig nem ad általános kihallgatást. — *Egyedű* Lukács kéthavi tartózkodásra külföldre utazott. — *Gonda* Béla és *Hospotky* Alajos miniszteri oszt. tanácsosok ma a düsseldorfi nemzetközi hajózási kongresszusra utaztak. — *Mahmud* Nedim basa bécsi török nagykövet ma Ogulinból automobilon a plitvici tavakhoz utazik.

— A király szeméje. A királynéidai (brukki) táborban a király ma délelőtt *Rajner*, *Ottó* és *Lipót Szalvátor* löhercegekkel együtt megszemlélte az ott táborozó csapatokat. Először a 8-ik gyalogezred taktikai gyakorlatát nézte végig a király, s aztán a 24-ik osztrák honvéd-ezredet tekintette meg. Ez utóbval különösen meg volt elégedve, noha a legénység hatvan százaléka tartalékos. Az ezredparancsnokot nagyon megdicsérte s a katonákhoz így szólt:

— Nagyon jó volt minden, igen örültem! A király jókedvvel nézte ezután a két ezred harci gyakorlatát, majd a léghajós osztllyt tekintette meg, végül pedig a 4-ik huszár- és 8-ik ulánus-ezredet tartott szemét. Délelőtt 10 óra 35 perckor visszautazott Bécsbe.

— **Tolsztoj és a cár.** A francia lapok még egyre hirdetik, hogy Tolsztoj Leo és a cár nem-sokára találkoznak fognak. A legújabb értesítés szerint ez a találkozás csak annyiban módosul, hogy nem a cár látogatja meg Tolsztojt, hanem Tolsztoj utazik július hónap Pétervárra, hogy kihallgatásra jelentkezzen a cárnál. Erre állítólag *Bertenson*, a cár orvosa beszélte rá Tolsztojt.

— **Frígyes főherceg Sopronban.** Frígyes főherceg hadtestparancsnoki minőségben két napot töltött Sopronban, a honnan ma délután feltörtön (Mossomgye) birtokára utazott. Sopronban négy ezred fölött tartott szemlést és meglátogatta a soproni katonai intézeteket. Pénteken este a helyőrség tisztjei a főherceg tiszteletére diszvacsorát adtak.

— **Uj királyi tanácsos.** A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, dr. *Havass* Bezsónék, a Magyar Földrajzi Társaság elnökének, a közügyek terén szerzett érdemeinek elismeréséül a királyi tanácsosi címet adományozta.

— **Békés-csabaiak Wlassics miniszternél.** Békés-Csaba város közgyűlése *Wlassics* Gyula közoktatási minisztert és *Zsilinszky* államtitkárt egybangu lelkesedéssel diszpolgáiraivá választotta. Az erről szóló diszoklevelet ma délelőtt küldöttöség nyújtotta át. A küldöttöség szónoka *Varsogh* Béla gondnoksági elnök volt, aki lelkes szavakkal üdvözölte *Wlassicot*, mint a nemzeti közművelődés ügyének kitűnő vezetőjét s Isten áldását kérte korszakalkotó működésére. A miniszter meleg szavakkal köszöntö meg a békés-csabaiak lelkes üdvözlését s kiemelte, hogy politikájának mindig egyik sarkpontja a vidéki városoknak elterjesztése a nemzeti közművelődési központokká való fejlesztése. A küldöttöség szűnni nem akaró élénkeséssel fogadta a miniszter szavait. Miután a miniszter hosszabb ideig társalgott a küldöttökkel, a küldöttöség a másik új diszpolgárnál, *Zsilinszky* Mihály államtitkárnál tisztelgett, aki egyuttal a békés-csabai kerület országgyűlési képviselője. Az ünnepek a küldöttöség tagjainak tiszteletére ebédet adtak a margitszigeti alsó vendéglőben, amely alkalommal lelkes köszöntők hangzóttak el *Wlassics* miniszterre és *Zsilinszky* államtitkárra.

— **Nikita fejedelem szófiai látogatása.** Cetin-jéből jelentik, hogy *Miklós* montenegrói fejedelem az őszszel, valószínűleg október hó végén Szófiában meg fogja látogatni *Ferdinánd* bolgár fejedelemet. Nikita ezzel viszonzni akarja a bolgár fejedelem 1898-iki cetinjei látogatását. Nikita Szófiából Konstantinápolyba szándékozik utazni.

— **Károly király Ischlben.** *Bukarestből* jelentik, hogy az *Universel* értesülése szerint, *Károly* király augusztusban a magyar király látogatására több napra Ischl-be fog utazni.

— **A harmadik doktor-kisasszony.** Ma dében folyt le nagy ünnepélyességgel a harmadik magyar orvos-kisasszony: *Stendeff* Ida doktorár avatása, a központi egyetem aulájában, melyet szentüliség megöltöt az érdeklődő közönség. A felavatáson dr. *Békay* János üdvözölte az új doktor-kisasszonyt, kit a ceremónia végzetével a közönség lelkesen megéljenzett. Dr. *Stendeff* Ida tanulmányait kiváló eredménnyel fejezte be; néhány nap múlva külföldi tanulmányra indul, azután pedig Budapesten kezdi meg működését.

— **Uj református gondnok.** A drégej-palánkai ev. ref. egyházmegye tegnap *Verőcén* ünnepes közgyűlést tartott, amelyen beiktatták új állásába a gróf *Gyürky* Abraham halálával megüresedett gondnoki állásra megválasztott *Sárközy* Aurél komáromvármegyei főispánt. A beiktatási ünnep a verőcsei templomban folyt le, ahol *Antal* Gábor püspök, *Nagy* Gedeon esperes, az ágostai hitvallásnak nevében pedig *Laszkary* Gyula főrendiházi tag, kerületi felügyelő üdvözölte az új gondnokot. *Sárközy* nagyszabású beszédével válaszolt, melyben a telekezetek békés és hazafias egyetértését hangoztatta. Azután letette a hivatalos esküt és 1000 koronás alapítványt tett az egyházmegyei lelkészek nyugdíjalapja javára. Az új gondnokot igen sok táviratban üdvözölték. Déiben nagy banket volt.

— **Régi lelet.** *Temesvárról* táviratozzák: A Józsefvárosban egy házalap ásásánál a török hódítás korából való régi arab feliratú handsárta, török ezüstpénzekre és csontvázakra akadtak.

— **A Meteor utja.** *Bécsből* jelenti tudósítónk: A *Meteor* léghajó tegnap éjjelkor szállt fel *Ouoeka* Zsigmond és gróf *Cundlohove* Károly főhadnaggyal. A léghajósok, akik *Belgrád* felé tartottak, hajnalban a bakonyi erdőbe kerültek. Reggel 7 órakor a léghajó elérte az 5100 méter maximális magasságot. A léghajósok a kedvezőtlen szél következtében óujukat nem érthették el és délelőtt Pétervárad közelében lezártak.

— **A Képes Remekírók a királyi könyvtárban.** (A *Lampel* *Róbert* *Wodianer* *F. és fia*) és. kir. udvari könyvkereskedés kiadásában megjelenő *Remekírók Képes Könyvtára* című nagyszabású vállalatot 6 oszári és apostoli királyi felsége, a császári és családi hitbizományi könyvtár számára elfogadta s a kiadóknak köszönetét fejezte ki.

— **Tisza István balesete.** Aggasztó hírek terjedtek el tegnap a fővárosban gróf *Tisza* István balesetéről. A *Budapesti Tudósító* táviratilag tudakozódott a gróf állapotáról, mire az a következő távirati választ küldte:

— **Lóval felbukván, arcomon kisebb csontsérülést és kis agyrázkódást szenvedtem, de már csaknem egészen jól vagyok.**

— **A páris-bécsi automobilverseny.** Hatalan erőlködött a versenybizottság, a svájci hatóságok nem engedték meg a verseny résztvevőinek, hogy óránként 30 kilométernél gyorsabb tempóban hajtsanak. Valóságos séta volt tehát a svájci ut, amelyel szemben ma gigászi küzdelem folyt az *Arlberg* magaslatain. Történt is nagyon sok szerencsétlenség és baleset, amelyek egybe-kel párosulva, halomra döntötték az eddigi kombinációkat. Így *René de Knuff*, akit már a Bennet-díj győztesének tekintettek, Innsbruck előtt ötven kilométernyire szerencsétlenül járt és most már az angol *Edge* nyeri el a *Newyork Herald* tulajdonosának nagydíját. A tulajdonképpeni nagy versenyben báró *Forest* kerekedett felül és az eddigi táviratok szerint elsőnek érkezett *Salzberg*ba, még pedig 1 óra 34 perc és 20 másodperccel. A jelentékenyebb balesetek közt van a budenzli, ahol a 33. számú automobil nekiment egy kocsinak, a kocsis is, az automobil is felfordult, a gép megsérült, de emberben nem esett kár. *Belamy* az *Arlberg*en felfordult és könnyű sérülést szenvedett. *Max* a *Trisana*-hidnál 150 méternyi mélységbe zuhant. *Kocsija* összetört, de ő maga csak könnyű sérülést szenvedett.

Mazgan, június 28.

A páris-bécsi automobil-verseny résztvevői gyönyörű időben értek ide. *Lajos Viktor*, *Lipót Ferdinánd* és *József Ferdinánd* főhercegek, *Saint-Julien* gróf tartományi elnök, a polgármester és a salzburgi tisztikar ideérkeztek, hogy a beérkezést lássák. Az emelvényeken és az utakon nagy néptömeg gyűlt össze, amely az érkező versenyzőket nagy lelkesedéssel üdvözli. A város fel van lobbogva. Elsőnek érkezett *Forest* 1 óra 34 perc 20 másodperccel. *Forest* a 360 kilométernyi bregenz-salzburgi utat tizedelő óra alatt tette meg. Másodiknak *Farman* Henri érkezett 2 óra 17 perc 50 másodperccel. Azután jött *Renault* Marcel 2 óra 13 perc és 50 másodperccel, gróf *Zborovszki* 2 óra 25 perc és 25 másodperccel, *Edmond* 2 óra 33 perc 15 másodperccel, *Pinson* 2 óra 39 perc 45 másodperccel, *Marcellin* 2 óra 48 perc 15 másodperccel, *Teste* 2 óra 50 perc 1 másodperccel, *Leys* 3 óra 1 perc 40 másodperccel. A versenyzők és gépeik mind a legjobb karban vannak. Baleset nem történt.

Innsbruck, június 28.

Edge a Gordon-Bennett díjat nyeri, mint 35-ik versenyző délelőtt 10 óra 29 perckor érkezett ide. *Knuff* sérületlenül, gépe nélkül a 162. számú automobil 1 óra 5 perckor érkezett ide. Az *Arlberg*en a 218-as automobil is felfordult. A mechanikus eszméletlenül terült el a földön.

— **Wlassics miniszter audienójai.** Félhivatalosan jelenti, hogy *Wlassics* válas- és közoktatásügyi miniszter további rendelkezésig általános kihallgatást nem tart.

— **Záróünnep.** Az V. kerületi leányiskolában ma délelőtt volt díszes közönség jelenlétében az évzáró ünnepség. Az ünnepségnak különös jelentőséget adott ama humanitárius munkásság méltatása, amelyet az iskola és a kereskedelmi tanfolyam volt iskolatársainak szövetkezete a nemrég alakult leányegyesülettel együtt kifejt. A záróünnep, amelyen az iskola érdemes tanárai testületileg jelen voltak, dr. *Gyulay* Béla igazgató magas színvonalon álló beszédével kezdődött; meleg szavakban bucsuzott az igazgató az intézet végzett növendékeitől és hálás elismeréssel szölt az V. kerületi leányiskola és kereskedelmi tanfolyam volt iskolatársainak szövetkezete működéséről. A két év óta fennálló egyesület 3 ötenkoronás ösztöndíjat adományozott 3 szegényorsu s jó előmeneteli leány megjutalmazására. Az igazgató beszéde során a *Budapesti Leány-Egyesület* célirányos munkásságát is dicsérette; az egyesület ugyanis három szegény tanuló helyett kifizette a tandíjat. A tanári kartól igaz érzéssel állhatott beszédében bucsuzott három tanuló. A szép ünnepség végén a növendékek énekára, amely *Ernyey* tanár vezetésével működik, hazafias dalokat énekeltek.

— **Betörés a központi városházán.** A központi városháza épületébe az éjjel eddig ismeretlen tettesek betörték és elvittek egy 578 korona értékű irógépet és egy oszomó Auer-égit. A kiadchivatal helyisége az épület első emeletén van, a gránátos-utcai oldalon s éppen átellenében van a főváros főpóztári helyisége. Érdekes dolog, hogy a főpóztári helyisége 6 ót lévő folyosón rendőrszobát áll éjjelenként s a rendőr-őrszoba is ott van a közelben. A hivatalban este 8 óráig dolgoztak s a betörés ezután lopózatott a helyiségbe. A rendőrség keresi a betörőket.

— **Kossuth-szobor Amerikában.** Az amerikai magyarság régi kedvenc eszméje, hogy *Kossuth* Lajosnak szobrot emeljen; de évek óta eredmény nélkül folyt az ez iránt való hazafias mozgalmak. *Cleveland* városának magyarsága azonban sikerrel vette kezébe az ügyet s az ott levő magyar egyesületek szövetségének a működése azt eredményezte, hogy a *Kossuth*-szobor, amely a nagy-szalontai múneak az utánzata s *Tóth* András debreceni szobrász alkotása, már öntés alatt van Budapesten, június végére elkészül s rögtön utnak indítják Amerika felé. A leleplezés *Cleveland*ban, szeptember 28-ikán megy végbe. Érdekes és megható dolog, hogy a nagy hazafi szobra Amerikában is magyar földön fog állani, mert a szobor-bizottság gondoskodásából, amelynek *Perczel* Lajos az elnöke, a magyarországi összes vármegyéket fölkeríték, hogy egy-egy zacskó hazai földet küldjenek. Ennek a kérelemnek bizonyára eleget fognak tenni a törvényhatóságok. A szobor leleplezésének az ünnepére meghívta a rendezőség *Kossuth* Lajos fiait; *Kossuth* Ferencet és *Lajos* Tódort, akiknek a *Clevelandi America* nevű vendéglőgázdának ugyanazokat a szobákat bocsátják a rendezésükre, ahol *Kossuth* Lajos ötven évvel ezelőtt lakott. Meghívták *Bartók* Lajost is, fölkeríték őt egyszerűsünnepi óda írására. A jeles költő meg is ígérte, hogy az ódát megírja. Megemlítjük, hogy a szobor-bizottság egyik legbuzgóbb tagja *Csutorás* Elek lelkes volt s a siker jórésze az ő buzgólkodásának köszönhető.

— **Házasság.** *Boruth* Gyula, a Magyar Agrár- és Járadekbank tisztviselője, eljegyezte *Kováry* Matild kisasszonyt, *Kováry* Miklós és neje, balogfai Mihályi Julianna leányát Budapesten.

Dr. *Müller* Gyula fővárosi ügyvéd, kinostári jogügyi segédolalmazó, tartalékos honvédfőhadnagy-hadbíró, eljegyezte idősb *Mács* János leányát, Irénkét. Dr. *Kemény* Samu budapesti ügyvéd eljegyezte *Weber* Anna kisasszonyt, *Weber* Gusztáv ékszergyáros leányát.

Dr. *Fekeli* Sándor kerületi tisztviselő orvos, a jeles poéta, július 6-ikán déli 12 órakor vezeti elátáro a Dohány-utcai izraelita templomban *Glaser* Malvin kisasszonyt.

Dr. *Reszfay* Emil miskolci gyógyszerártárlajdonos eljegyezte *Singer* Anna kisasszonyt, dr. *Singer* Henriknek, a miskolci korbáz főorvosának leányát.

— **Kozma Sándor szellemek.** Az egész országban gyűjtés indult meg annak idején a véget, hogy néhai *Kozma* Sándornak, a magyar ügyészi kar megteremtőjének szíriát díszes emlékké jelöljék meg. A szoborbizottság választánya tegnap kint járt *Kallós* Ede szobrász műtermében, hogy megbírálja az öt méter magas hermat, amely horvátországi márványból készült. *Zala* György és *Róna* József szakértők kifogástalannak találták a szobrot, melyet az őszszel fognak fölállítani.

— **Hallalás.** *Fábián* János nyugalmazott miniszteri osztálytanácsos, a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet disztája, a *Patria* irodalmi és nyomdai részvénytársaság vezérigazgatója ma déntán 5 órakor 66 éves korában meghalt. Az elhunyt köztisztviselőben álló, munkás tagja volt a magyar közéletnek, nagy tudásával, humanus érzésével és egyéni szeretetreméltóságával széles körök becsülését érdemelte ki. Temetése hétfőn déntán lesz.

Özvegy *Stein* Jakabné tegnap este meghalt. A jószívűségéről és nemes gondolkodásáról ismert urnóben *Mogyorósy* Zsigmond édesanyját gyászolja.

— **Egy királyi palota vérszemede.** *Madridből* jelenti, hogy a caravancheli puskaporos torony felrobbanása nagy kárt okozott a királyi kastélyban. Az ebbőlben öt üvegsekrény, egy másik teremben egy nagy velencei tükör összetört. Nagyon sok butor megrongálódott, ajtók és ablakok kifordultak sarkakból, majdnem valamennyi ablak bezúzótt, az összes terem tele vannak porral és türelmekkel. Az özvegy királyné szobáiban az összes sekrények kinyitáltak.

— **Bajeföldön** különösen női betegségeknek és gyulladákos folyamatoknak már régóta a legjobb hatásnak bizonyult, mert úgy *Franszbad*, mint *Gastein* gyógytényezőivel szinte pazarul rendezik. Uj behuzások folytán még nagyobb kényelemmel felszerelve várja látogatói vendégeit. Az igazgatóság az egységes és sikeres gyógyjelzés érdekében női gyógyintézet (szanatórium) kezelést is rendezesített a *Bajeföld*ben szokásos méltányos árak mellett.

— **Szingagató és rendőrkapitány.** *Szombat-helyről* táviratozzák: *Balla* Kálmán szingagató az év elején feljelentést tett *Kisfaludy* József szombat-helyi rendőrkapitány ellen, mert midőn az igazgató a kért ingyenes páholyjegyet megtagadta a rendőrkapitánytól, az be akarta szüntetni az előadásokat azon a címen, hogy *Balla* nem mutatta be az engedélyt. Az ügy Vasvármegye fejelelmi bizottsága elé került, mely *Reiszig* Ede főispán elnöklete alatt pénteken tartott ülésében *Kisfaludy* József rendőrkapitányt *kétszáz korona pénzbírsággal* sújtotta.

— **Letartóztatott német kém.** *Párisból* jelenti nekünk: A rendőrség letartóztatott egy *Latorf* nevű német katonatisztet, akinek sikerült egy legújabb rendőrszerű golyót megszerzenie.

— **Az amerikai magyarok zászlaja.** Az Országos Nemzeti Szövetség az Amerikában élő magyaroknak díszes nemzeti zászlót küld. Ez a zászló ott a messzeségben, Amerikában, évről-évre más és más amerikai magyar egyesülethez fog vándorolni, hogy ébren tartsa az elhagyott hazához való szeretet érzését. A zászlót a Hunyady és Bocskay körből fönnmaradt zászlók mintájára készítették s díszítésül magyar motívumokat alkalmaztak. A zászlót tartó rudon zománcozott éregolyva a csövében kardot tartó ősi fehér Turul madár ezüstös ércalakja csillog. Az éregolyva egyes történelmi nevezettségű helyekről hozott földet tettek, így: Szigetvárról, Alpárról, Pusztaszerről, Borsiból, ahol I. Rákóczy Ferenc született, Adáról és a segesvári csatáról. Mielőtt ezt a zászlót az Országos Nemzeti Szövetség küldöttsége Amerikába vinné, július 6-án délelőtt 11 órakor ünnepélyesen átvajta Pestvármegye székházának dísztermében. Az ünnepélyre, melyen a zászlót minden hazai vallásfelekezeti részéről megadják, most küldötték szét a meghívókat.

— **Az aranykönyv.** Főlkérünk a következő nyilatkozat közlésére:

Több fővárosi és vidéki lap valóban hírek alapján megadták hazifüggetlen azon okból, hogy a *Carica de aur* (Aranykönyv) című könyv, melynek lefoglalása elrendeléseit, a lakásban szintén megvolt. Én azt hiszem, hogy ez okot nem szolgáltat hazafüggetlen kérésbevonására, mert ezen könyv nem volt eltiltva, midőn nekem megkérdeztem és arról, hogy ez a magyar állam eleni igazgatást tartalmazza, nem volt semmi, miért is minden elgugulian ember beláthatja, hogy az ellenem szórt gyanasítások teljesen alaptalanok. Hogy én minden évben összehívom a papokat és tanítókat gyűlésre, ez áll, mert nemcsak jogom van, de kötelességem is a *Statutul organic* szerint az esperesi szinódust minden évben összehívni egyházi és iskolai ügyek tárgyalására. Azon egyének, akik ezen okból akarják hazafüggetlen kérésbe vonni, ezzel az állammal jó szolgálatot nem tesznek, ravasz fondorlataikkal csakis nagy hazafis érdemekre akarnak szert tenni, de ezek csak elkéserezt szítanak. Én minden, hazafüggetlen kérésbevonó ily gyanasítás ellen óvat emelek.

Buziás, 1902 június 27.

Kitűnő tisztelettel

Peha János,
gúr.-kel. román főesperes.

— **A romániai zsidók kivándorlása.** Az üldözött zsidókat segítő bizottság a héten ülést tartott, amelyen — mint az *Egyenlőség* közli — a román zsidók Argentínába vagy Kanadába való telepítésének elősegítésére ügyben tanácskoztak. Az értekezlet ifjú hatvani *Hatvany-Deutsch József* nyitotta meg s kifejtette, hogy az emberszeretet nevében kell elősegíteni az üldözötték olyan helyre való kitelepítését, ahol földet művelhetnek, ipart és kereskedést űzhetnek. A bizottság jelentésének felolvasása után dr. Simon József, Szabolcsi Miksa, Lebovits Lipót, Goldziher Ignác, dr. Kohn, Sámuel, Kohn Arnold, dr. Mezei Mór, Fehér Márton, dr. Fényes Vilmos, dr. Fränkel Sándor, dr. Fried Vilmos és Goldmann Mihály felolvasása után elhatározta, hogy a kitelepítés céljaira felhívásokat bocsát ki s elküldi az egyes hitközségeknek.

— **A martiniquei áldozatokért.** A martiniqueiek felségélyezésére a Budapesti Újságok Egyesületéhez ma a következő adományok érkeztek: Huber Antal Budapest 10 korona, Farnbach Erzi Zombor 10 korona, Farnbach Irén Zombor 10 korona, Farnbach József Kis-Szapár 20 korona. A mai gyűjtés 50 korona. Hozzáadva a tegnapi kimutatott 6227 korona 84 fillért, a gyűjtés eddigi eredménye 5257 korona 34 fillér. A kegyes adományokat kérijük a Budapesti Újságok Egyesületéhez (Kerepesi-ut. 17. sz. a.) küldeni.

— **Árvízáróulatok nyomora Szolnok-Dobokában.** A szolnok-dobokamegyei árvízáróulatok nyomora napról-napra érezhetőbbé válik. Elősegíti ezt különösen az a körülmény, hogy a megszünt vasúti közlekedés folytán a gabona és élelmiszerek ára egyre nő. A kétszeri árvíz által látogatott nagyloncai járásban tegnap tejezte be *Deésy Zoltán* főispán szakértő bizottsággal szemleutját s habár az árvíz által okozott kár pontosan nem volt megállapítható, annyit mégis konstatáltak, hogy közel 2640 katasztrális holdnyi viruló gabona- és takarmánytermés pusztult el. Ennek holdját 40 koronára becsülvé, a kár több mint 100.000 korona, hozzávéve az elmosott és elsodort partterületek, romba dőlő házak, elpusztult malmok, házi állatok, gabona és élelmiszerek, ruhák és szobaberendezések értékét, továbbá a kaviósóréteggel ellepett földterületet, az összes kár a nagyloncai járásban mintegy 200.000 koronára rug. Szolnok-Dobokamegye központjában, Deésen állandó segélyező bizottság alakult a főispán elnöksége alatt, amely most azon fáradozik, hogy a megyei pénzügyi és egyesek adományaihoz s más uton a pillanatnyi segélyezés céljából könnyűadományokat gyűjtjön. A gyors segélyre szorulókat összehívására folyamatban van. A pontos felmérést is azonnal megkezdik, mielőtt az idő engedi.

A 13-iki és 10-iki katasztrófa óta az idő állandóan borult.

— **Jubiláló igazgató.** Kapivári Kágy Imre kir. zalogházi igazgató hivatals szolgálatának huszonötödik évfordulója alkalmából tisztviselő, barátai és ismerősei szives ovációban részesítették. A tisztviselők és szolgák az igazgatótál tesztileg tisztelegtek, Cép József tisztviselő meleghang beszédbe üdvözölte az érdemes igazgatót. Az ünnepet banket fejezte be, melyen közelünk igen sok előkelő tagja vett részt, Kócs Ottó remek kiviteit emléktárgyat nyújtott át az ünnepelnék.

— **Szenzációk lefokozás.** Nagyváráról szenzációk lefokozás híre érkezik, amely nagy hullámokat fog fölverni az eset megvitatása során. Tiszthelyettesi rangjától megfosztások egy tartalékos katonát, mert a Gotterhálé hangjára nem vette le a kalapját. Az eset előzményei a következők: A nagyváradi magyar királyi honvéd hadapródiskolában tavaly augusztus 18-án tartották meg az évzáró ünnepet, melyen a meghívottak sorában Halász Lajos, a *Nagyváradi Friss Újság* felelős szerkesztője is megjelent, aki a 37. gyalogezredben tiszthelyettesi rangot viselt. Mikor az ünnep befejezésül a Gotterhálé zendítették rá, a közönség egy része levette fejéről a kalapját, a nagyobbik része azonban ünnertotta. Ez utóbbiak közt volt Halász Lajos is, akit egy vezérkari főhadnagy e miatt öljelentett, mire megindult ellene a szigorú eljárás. Az első kihallgatás alkalmával Halász Lajos kijelentette, hogy neki esze-ágában sem volt a tüntetés, noha lett volna rá oka, mert mikor a magyar Himnuszot játszották, egyetlen katonatiszt sem vette le a csákóját. E kijelentésével azonban nem elégedtek meg, hanem folytatták ellene az eljárást, megidéztek még vagy tizszer, taggatták, míg végre is a szerkesztő azt mondta, hogy inkább lemond a tiszti rangjáról, csak legyen már vége a herce-hurcoknak. Ezt azonban a tiszti becsületbírósg csak úgy volt hajlandó elfogadni, ha Halász Lajos kijelenti, hogy azért mondott le, hogy a becsületügyi eljárás eredményét kikértilje. Erre Halász nem volt hajlandó. Tehát hivatalosan végzetek vele. Megidéztek, kihallgatták s aztán a következő ítéletet hozták:

A terbelt Halász Lajos, ki a 37. sz. gyalogezredben tiszthelyettes, a kar becsületét (Standesehre) megsértette azzal, hogy egy tisztán katonai ünnepen a néphimusz eljátszása alatt kalapját fején tartotta és a program eme pontja feletti nemzettségének kezmózdulattal kifejezést adott.

Ezért rangjától megfosztották s mint közlegényt a 46. ezredhez helyezték át. A nagyváradi polgárság e szigorú ítélettel szemben Halász Lajos mellett foglal állást és teljes elégtételt akar adni a rangjától megfosztott tiszthelyettesnek.

Ma este, mint nagyváradi tudósítónk táviratozza, Halász Lajos szerkesztő mellett a *Gotterhálé* affaire alkalmából tüntetést rendeztek a függetlenségi érzelmű polgárok és a szocialisták. Fáklyamenetben vonultak a Feketes-aszfalt elé, melynek erkélyéről Halász beszédet mondott, mire több szónok üdvözölte. A kaszárnyában a helyőrség konzignálva volt és Albaoh altábornagy lakása katonaság őrizte. A tüntetők mégis Albaoh altábornagy lakása elé akartak vonulni. Gerő főkapitány aztán a vízvezeték csövekből vízzel a tömeg közé lövetett, mire a tüntetők szétszaladtak.

— **Pénzhamisító asszony.** A rendőrség leartóztatta Szépez Gézáné született Vörös Katalint, többször büntetett és letényképezett tolvajnót, aki hamisított pénzt hozott forgalomba. Egy alkalommal már előállították, amikor hamis forintot adott ki. Akkor azzal vágta ki magát, hogy a pénzt ő is úgy kapta valahonnan váltás közben. Azóta nagyobb összeget sikerült forgalomba hoznia, míg végre tegnap rajta vesztett. A rendőrség megállapította, hogy Kovács Katalin hamis nevet is használja. Valószínű, hogy valamely pénzhamisító banda tagja. A rendőrség most folytatja a nyomozást a banda után, amelynek a főváros valamely külvárosrészében van a műhelye.

— **Füüdörorvosi rendelés.** Dr. Komlósi Béla orvos *Arva-Podhorán* füüdörorvosi működését megkezdte.

— **Nyári mulatság.** A szegény gyermekek felruházására *Pichler Győző* országgyűlési képviselő és dr. *Radó Lipót* védnöksége alatt táncosal egybekötött nyári ünnepélyt rendez a Fővárosi Hölgyek Társasága. A mulatság a népiélet nagyvendéglő összes helyiségeiben és parkjában július 6-án (vasárnap) lesz. Jegyek *Sternberg Ármin* és *Testv.* hangszergyárban (Kerepesi-ut. 36.), *Vary Béla* (József-körút 20.), *Dohánytöze* (Ferenc-körút 46.), *Bienstock József* és fia (Váci-körút) kaphatók.

— **Vasúti baleset.** Vasúti balesetről érkezett ma hír Szegedre. A lugosi személyvonatot fenyegette nagyobb vészedelem; a vonat előtt a pályatesten kőtöréss állott és ha a mozdonyvezető idejekorán észre nem veszi, a személyvonat kiskikül. Így is a mozdony belefuródott a kőtöréssbe, miáltal a gőzgép erősen megrongálódott. A vonat utasai között nagy riadalom keletkezett és sokan legrázták a vonatról. Miután a mozdony erősen megrongálódott, a személyvonat nem

is folytathatta az útját, hanem segélymozdonyt kellett küldeni, amely a vonatot Facset állomásra vitte.

— **Agyonlőtt egyetemi tanár.** A „Daily Graphic”-nek a következőket jelentik Edinburgból: Az itteni orvosi egyetem osztrákban tegnap tragikus jelenet játszódott le. Az egyetem egyik kapusa lőtte *Macadam Ivezon* tanárt és halálában megsebesített egy tanárségedet. A tanár ösmert önkéntestiszt és őrnagy az I. önkéntes Lothian gyalogezrednél. *Macadam Ivezon* tanár végig volt és éppen vegytani laboratóriumában dolgozott, amikor a kapus, ki szintén önkéntes, belépett és a nékül, hogy egy szót szólt volna, szolgálati jegyverét a tanárra sűtötte. A tanár rögtön holtan esett össze, mire a kapus egy szűntén a laboratóriumban dolgozó tanárségedre lőtt és ennek lábát súlyosan megsebesítette. A gyilkos neve *Mc. Clinton*. A merényletet, állítása szerint, azért követte el, mert a tanár igazlatlanágot követelt el ellene. *Mc. Clintont* rögtön letartóztatták.

— **A pirula.** Egy bécsi bankintézet várotermében tegnap egy hölgy egy pirulát vesztett el, amelynek borítékján halálfeje volt. A pirulát megtalálták s kézzel-kézre járt a tisztviselők között. *Végre R. Károly* Frigyes harminchétfves banktisztviselő kezébe került a pirula, aki kijelentette, hogy megtartja és kémiai vizsgálát végtet átadja egy gyógyszerésznek. A következő pillanatan azonban egy pohár vízben oldódott a pirulát, amely mérég volt és hirtelen kiitta a pohár tartalmát. Rögtön azután összeesett. Társai csak most látták, hogy miért akarta annyira megtartani a pirulát. A banktisztviselő ugyanis mellbajos s meg akarta magát ölni. Valószínű, hogy már régóta foglalkozott az öngyilkosság gondolatával s amikor véletlenül talált egy szublimát-pasztillát, hirtelen elhatározta, hogy vgrehajtja a tartót. Kollégái rögtön orvost hívtak, aki ellenszereket adott be neki, azután kórházba szállították. de állapota reménytelen.

— **Zászlósértő diák.** Brassóból táviratozzák: *Schuller János*, szász diák majálisról hazamenet a magyar zászlót sárba dobta, majd a fához vagdosta. A diák ügye a bíróság elé került, ahol azzal védekezett, hogy az eset véletlenül történt. *Monorai Jenő* eljárásbíró, aki az ügyben ítél, nem fogadja el a védekezést és *Schullert* a zászlósértésért nyolc napi elzárásra és száz korona pénzbüntetésre ítélte. A vádolt diák felebbezett.

— **A péksegédek tüntetése.** A pékmesterek tegnap délután kihallgatáson voltak a kereskedelemügyi miniszterrel, hogy a vasárnap munkaszüneti rendezésére teikérjék. A péksegédek megdönték, hogy mikor tisztelegnek a mesterek a miniszterrel és akkor tüntetést terveztek. A Lánchíd-kávéházban mintegy száz segéd gyűlt egybe és amikor a mesterek felhajtatták, a segédek is kivonultak a kávéházból és a mesterek után be akartak menni a miniszterhez. A segédeknek azonban rendőri készenlét vária, amely a segédek tömegét hamarosan szétoszlatta.

— **Bányaművés.** Az aradmegyei *Agris* községben beomlott egy kőbánya és a benne dolgozó bányászok közül egyik meghalt, egy másik örök nyomorék lett, a harmadik balára sebezve fekszik a borosjenői kórházban. Az etemetett munkások közül *Bulzán Juon* összeroncsolva holtan került elő a kórházhoz. *Dimitrie Jakabot* több helyen életveszélyesen megsérülte húzták ki a kórházból, *Brázsa Juon* nak mindkét lábát eltörte a kőszikla.

— **Közöltt anarkhista.** A budapesti államrendőrség közölte, hogy kapott Oroszországból, amelyet egy veszedelmes anarkhista ellen adtak ki az orosz hatóságok. Az orosz- lengyelországi *Nieney* községben három revolverűvel örvözo meggyilkolták *Lo-kalsky Károly* mérnököt. Kiderült, hogy a gyilkos *Novák Károly* lelkivóci születésű bányaműves, aki egy anarkhista-szövetség tagja. A mérnököt a szövetség megbízásából ölte meg. Megállapították, hogy *Novák idegen munkakönyvvel Magyarországra szökött* s lehetséges, hogy egy magyar községben kapott alkalmazást. A budapesti rendőrség elrendelte, országos körözésést.

— **Humberték Korfuban.** Athénból jelentik, hogy Korinból érkezett táviratok megdöfölk az a hírességet, hogy *Humberték* odamennékültek. A rendőrség azonban megvizsgálja a Korint érintő hajókat.

— **Leégett olajgyár.** *Aussigból* telegrafálják: Ma kora reggel az *Aussig* mellett Obersieditában a *Schicht-léle* olajgyárban tűz ütött ki, mely az egész padlást és a gyár egyik szárnyát teljesen elhantvasztotta. A tüzet sikerült eloltani, s így elejét vették annak a nagy veszélynek, amely abban rejlett, hogy a tőzsomszédságban épült benzinyár, melyben nagy benzinkészlet volt, igen könnyen tüzet foghatott volna. A kár jelentékeny.

— **Bia-Torbágy—Budapest.** Június 29-étől kezdve szeptember 14-ig, minden ünnep és vasárnapon, *Bia-Torbágytól—Budapest* k. p. u.-ra, az alábbi menetrend szerint I., II. és I. I. oszt. személykocsikkal személyvonat fog közlekedni. A vonat rendszeres menetjegyeket venet igénybe. Indulási idő: *Bia-Torbágy* ról este 9 óra 12 perc, érkezés *Budapest* k. p. u.-ra 10 órakor.

— **Ös-Budavára.** Zajos vídamság honol minden este, egész virradtig, a székeslőváros legnagyobb mulatóhelyének területén. A kitűnő juniusi műsor egyik legpompásabb része az a páratlan vakmerőségi toronykötél művész-család, amelynek 5 tagja hajmeresztő dolgokat produkál a 200 láb magasságban kifeszített sodronyon. Ez az érdekes és smellet ingyenes látványosság nagyban vonzza a közönséget. A mulatóhely ezidei ünnepségeinek sora *Julius hó 4-ikén* kezdődik egy nagyszabású szék ünnepélyvel, melyet a budapestben tartózkodó amerikaiak rendeznek hazájuk a legnagyobbnak jelentőségű nemzeti ünnepének alkalmából. *Julius 4-ike,* tudniillik Amerika szabadságnapja. Az ös-budai amerikai ünnepély a maga nemében páratlan lesz. Lesz *ingyenes* varieté-előadás, a szabad területen néppünnyepélyek (minster show) a toronykötélművészek 200 láb magas állványán fényes tűzijáték a mesebelben jótékonyan tombola stb., amellett a főkapunál minden 25-ik látogató, aki jegyért a tőrszédben vagy a pénztárnál vette, *érthetesen ajándékot kap.* Az ünnepély iránt nemcsak a budapesti amerikaiak, hanem az itteni angolok is élénken érdeklődnek. *Julius 1-én,* kedden egészen új műsor lesz a nagy varieté-színpadon a legkitűnőbb varieté-speciálitásokkal.

— **Rendőri hírek.** A rendőrség a tisztelőki szolgabíróra megkeresésére letartóztatta *Stiv Zsuzsanna* 17 éves parasztlányt, aki ellopotta az apja takarékpénztári könyvét s azzal megszökött. — A rendőrség letartóztatta *Pelonyi Ferenc* győri születésű 21 éves facér lakost, aki egy 200 koronát érő kerékpárt ellopott. — *Tauszig P.* Zsigmond osendör volt valamikor. Amikor kilépett a csendőrség kötelékéből, helyszerező irodát nyitott. Azonban azzal sem boldogult. Más álláshoz nem jutott és így lopásra vetemedett. Különböző nevek alatt éjjeli szállásokat vett fel és ahol csak szerét tehetette, ellopott minden kezébe kerülő eszt. A rendőrség letartóztatta az elzűlött csendőrt, akinek a jobb kezén hiányzik a gyűrűs uja. Akiknek pauszuk van a család ellen, jelentkezzenek a VII. ker. kapitányságon.

— **Cigányzene a Telefon Hírműködésben.** Ma esti cigányzene közvetítésével kellemes szórakozást nyújt előfizetőinek a Telefon Hírműködés. Nyolc órakor megszólal a Hírműködés *riadója* s ki sem mozdulva otthonról, pompás cigányzenéket hallhatnak az abnoncsok egészen 11 óráig. E cigányzene-átvitelt az Emke-kávéházból közvetíti a Telefon Hírműködés, s minden egyes zenésznem kezdetező riadójelel hívja fel a figyelmet.

(x) **Rösor János nyilvános felsőkereskedelmi és polgári iskolájában** (VI. Aradi-utca 10.) a jövő tanévre való beírások június 30-tól július 5-ig eszköszöttek.

(x) **Az állattérben vasárnap és hétfőn** visszavonhatatlan utólagra látható az ifjú díjazott oroszlandi író *Missi Thilly Bébé* az ő remekül idomított 12 oroszlanával.

FŐVÁROS

Vízmizéria.

Budapest, június 28.

Az állandó vízvezetési bizottság ma délelőtt ülést tartott, melyen a vízművek állapotáról szóló május hónap jelentést tudomásul vette s aztán az elnök *Halmos János* polgármester ismertette a hónap elején történteket s azokat az intézkedéseket, amelyeket hasonló kalamitások elkerülése céljából a közgyűlés elrendelt.

A polgármester különben örömmel konstatalja, hogy a vizsgálótársasban történt jó fordulat a helyettes vízvezetési igazgatónak adott igazat, mert a kitűzött három nap alatt elűnt a baj s azóta a víz a lehető legtisztább. Bejelenté egyszerűsége a polgármester, hogy a víz tisztaságának a javítására nézve, beadvány érkezett hozzá egy fővárosi mérnöktől. Javaslátot tesz ez a mérnök arra nézve, hogy miként lehetne megakadályozni a víz oxidálódását. A polgármester ezek után elhívta a helyettes vízvezetési igazgatót, hogy az időközben tett intézkedésekről számoljon be.

Kajlinger Mihály helyettes igazgató előadta, hogy a történt zavar óta 600 próbát tettek a vízvezetésekből s hibát a vízben csak egyes házakban találtak, ott, ahol azt a helyi körülmények okozták. Általános természeti baj újabb nem fordult elő. Várolja azután azokat a nehézségeket, amelyek azzal járnak, ha az 577^{1/2} kilométer kiterjedésű vezeték üblítésére nézve egyöntúti szabályzatot akarnak alkotni; mert a vezeték akarta különböző s e szerint, ha elakarják kerülni azt, hogy negyedévről-negyedévre új szabályzatot alkossanak, akkor az általános szabályzat megalkotásában igen nagy gondossággal és körültekintéssel kell eljárni. Annak a meggyőződésének az végül kifejtését, hogy ha a csövek üblítését fokozatosan és rendszeresen olytatják, a jnn us elején beállott kalamitáshoz hasonló elő nem fordulhat. Elmondotta még, hogy milyen rendszert önjátana meghonosítani a csövek üblítésében, hogy a bajok meg legyenek előzve.

A polgármester kérdésre *dr. Schermann Adolf* tiszt. orvos előadta, hogy a hónap elején történt víz-zavarodás miatt egyáltalában nem emelkedett a fertőző betegségek száma, vagyis, hogy a vas-roszdával való vörösesre festett víz az egészségre nem volt ártalmas.

Hieronymi elismeréssel szól a helyettes igazgató szakértelméről s a műszaki javaslatairól, de kénytelen

kimondani, hogy a vízvezetékek kezelése hibás. Elmondja, mik azok a kezelései hiányosságok, amelyek segíteni kell s nagy vonásokban meg is jelöli azokat a módokat, amelyekkel a bajokat orvosolni lehet. Ha ténynek fogadják el a középítési igazgatónak azt az állítását, hogy a víz zavarodását főleg az okozta, hogy a vízművektől a város területén áthaladó fő-nyomcsón olyan nagy mértékű, hogy rendszeres vizsgálótársasnál meg nem tisztul a rozsdától, — akkor gondoskodni kell arról, hogy igenis tisztítsák ezeket a csöveket, anélkül, hogy a vizet zavarosá tennék. Kell tehát, hogy a csöveket, beleértve a házi-vezetéseket is, valamely módon tisztítsák; az a főfeladat, hogy ezt a módszert megtalálják, mert most ugyan kifogástalan a víz minősége, de azt nem lehet mondani, hogy a csövezteték nézve minden rendben van. Nem kíván további igazolást a multra nézve a helyettes vízvezetési igazgatótól, de azt tartja az ő feladatának, hogy gondoskodjék róla, hogy a közönség jól és tiszta vizet kapjon. Ezt pedig meg lehet tenni, mert a vízművek úgy vannak konstruálva, hogy az lehetséges, ha jó a kezelés.

Halmos János polgármester is ugyanabban a nézetben van, hogy a budapesti vízművek a legkitűnőbb módon vannak alkaltra s ezért ő is azt a főkövetelményt csatolja hozzá, hogy a víz bőszeges és teljesen tiszta legyen. A csövezteték rendszeres tartását tehát nem szabonszerűleg kell végezni, hanem az adott viszonyokhoz alkalmazkodva s minden esethez kétszeresre. Ilyen alapon kívánja a csövek üblítésére, illetőleg tisztántartására vonatkozó szabályzat megalkotását. Ez semmi esetre sem lehet egy-két nap munkája, de halasztás nem történhetik s a tanulmányokat meg kell tenni.

Az elnök polgármester, *Emmer Kornél, Heltai Ferenc* és *Hieronymi Károly* ismételt főszólalása után, megállapítja, hogy a bizottság — a vízművek kitűnő berendezését ismerve — olyan további intézkedéseket kíván megfogadni, amelyek segítségével a csövezteték egyik- vagy másik részének a tisztítása bármikor is meg lehet tenni, a nélkül, hogy ebből az egész vizsgálótársas szeptember megzavarását.

Hieronymi Károly, azzal szemben, hogy a melegebb idők beálltával ismét előfordulhat kisebb zavar, kéri, hogy azonnal, amint ez megtörténik fogjanak hozzá — a közönség előzetes értekezésével — a csövezteték üblítéséhez.

Ezek után, a polgármester főszólította a középítési és vízvezetési igazgatókat, hogy a javaslatok előkészítéséhez azonnal fogjanak hozzá.

(*) **A szalámigyárosok kérése.** A szalámigyárosok ma nagyobb kérelmet intéztek a tanácshoz. Kéremükben elmondják, hogy a kormány megengedte, hogy vidékről hozzanak bust, de kötelezte őket, hogy a vidéki hus után is fizessék meg a vágó- és vásárdíjat. A budapesti szalámigyárosok termelésük nagy részét eddig Ausztriába vitték. Ezután azonban nem konkurálhatnak az osztrák gyárosokkal. Arra kéri tehát a fővárost, hogy a Budapest területéről vasuton vagy bajón kivitt szalámi után a földolgozott húsanyagért fizelott vágó- és vásárdíjat a főváros térítse vissza.

(*) **A Rökk Szilárd-alapítvány.** Rökk Szilárd végrendeletében nagyobb alapítványt tett, amelynek kamatát fővárosi tanítók kapják. A főváros az alapító okiratot megcsinálta s jóváhagyás végett felkérte a kultuszminiszterhez. Eövekig hevert az akta a miniszteriumban s végül a miniszter nem hagyta jóvá. Az alapító okirat azután vándorolt a miniszterium és a főváros között. A kultuszminiszter ma végre jóváhagyta az alapító okiratot s a tanítók végre megkapják a kamatokat.

(*) **Ebzárlat.** Az első kerületi előjáróság, miután a kerületben egy veszett kutya rakadt, negyvennapos elzárlatot rendelt el.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Kapuzárás a Nemzeti Színházban.** A Nemzeti Színházban hétfőn e hó 30-ikán lesz az utolsó előadás a nyári szünet előtt. Színr kerül *Hercegy Ferencnek* tegnapi felújított bohóza a *Három testőr*, a legutóbbi új szereposztással. Holnap, vasárnapra Manpassent-féle *Yvette* kerül színr másodikszor. Június 30-ikán bezárulnak a színház kapui és szeptember 1-én nyílnak meg újra a közönség számára. A Nemzeti Színház személyzete már előbb együtt lesz, amennyiben augusztus 25-ikén megkezdődnek a próbák az őszi szüzóra.

** **A Vígsház utolsó előadása.** A Vígsházban holnap, hétfőn lesz a szezon utolsó előadása. Előadás után megtárlják a közönség előtt a szokásos záporpróbát, amely a maga nemében látványosság. A Vígsház berendezése ebben a tekintetben a legkiválóbb, mivel egy pillanat alatt valószínű vizüönt zudíthat a színpadra. A két színpadi főtartály mindegyikében állandóan 8000—10000 liter víz van és mindennap délelőtt és este 6 órakor a manometerekkel ellenőrzik, hogy a vízmennyiség teljes-e? A tartályok önműködőleg telnek meg, úgy hogy a használat közben kibocsátott vizet azonnal pótolják. A két tartályon kívül még kilenc óriási csapból ontható víz a színpadra. A záporpróbaal véget ér az 1901—1902-iki szezon

és a színház kapui bezárulnak a kéthónapos nyári szünetre.

** **Frine. Stojkovic** Jenő, a kiváló magyar zeneirő, a *Kis molnárné, Csárdás, Ninon* jónévi szerzője, *Falk* Richárd szövegkönyvére operette írta meg a klasszikus hetaira érdekes történelmet. *Frine*, a Népszínház újdonságának készült és előreláthatólag novemberben fog színr kerülni, a főszerepben *Kary Klára*val. A mű előadási jogát a Népszínházal egyidejűleg több német színház is megszerezte. A fordítás *Reichberger* bécsi író munkája. Frinét a jövő tavasszal a külöld több nagyobb énekes színházban is *Kary Klára* fogja bemutatni, valószínűleg Párisban is.

** **A Vígsház személyzete a vidéken.** A Vígsház személyzetének egy része, mint már adtuk hírt róla, a Lipótkörúti színház kapuinak bezárásával körútra indul a nagyobb vidéki városokba, ahol három darabot, *Az őrnagy urat, X asszonyt és A páholót* fogják előadni. Ezt a körúrtat egy budapesti impressziósági sajtó kockázatára rendezti. A Vígsház igazgatóságának befolyásától egészen független megállalkozás ez, amely azonban remélhetőleg a vidéken is kedvezően fogja bemutatni azt a jeles összjáratot, amelylyel a Vígsház egész művészcsohája az általános ésmiserét kivívta.

** **Kapuzárás — jubiláris előadással.** A Magyar Színház nagy sikert aratott előzőtá, amely a szezon végén is teit házakat vonzotti, hétfőn éri meg első jubileumát. Ekkor kerül ugyancs színr *Huszonötödösör* a pompás bohózat, amely bemutatója óta minden este műsorban van. A jubiláris előadás teljesen a premér szereposztásában fog helyyni, Klári szerepét ezuttal ismét *Ladosky Gizella* játssza, akinek pompás kreációja nagyban hozzájárult a darab sikeréhez. A *postás fu* és a *huga* ez előadás egyszerűsége a szezon utolsó esteje is, mert utána a nyári szünetre bezárulnak a Magyar Színház kapui. A színház szünete ez idén augusztus 31-ikéig tart.

** **Vak operettszerző.** *Geiger Mór* szabadkai földbirtokos, a ki egészen világtalan, *Ördögmatol* címmel operettet írt *Rótkay Sándor* színész szövegére. Az operettet, amely XV-ik Lajos király udvarában történni, a Népszínházhoz nyújtották be elfogadás végett.

** **Hangversenykörút.** *Nándassy Géza*, a Vígsház tagja, hangversenykörúrtat rendez a hazai fürdőkben. Első hangversenyét a *Margitszigeti* felső vendéglőben kezdi meg július elején.

** **Nyilvános záporpróba a Népszínházban.** A szezon utolsó előadása a Népszínházban hétfőn lesz, mikor is *Bédi* és *Fehér* népszerű operetteje, *Katalin* kerül színr a fő női szerepekben *Hegyi Arankával, Sipos Etellel* és *Kaplanai Irénnel*. Az est érdekességét emelni fogja, hogy az előadás után a Népszínház színpadi záporát fogják bemutatni a közönségnek, melynél alkalmá nyílik ezuttal a színpadi kulisszák rejtett világába tekinteni.

** **Hírek a Fővárosi Nyári Színházról.** Holnap, vasárnap két előadás lesz a budai Nyári Színházban. Színrkerül d. u. 3 órakor *A tót leány* című eredeti népszimű íráshelyarákkal, esti 7^{1/2} órakor pedig *A kereszt felében* című történelmi korrajznak lesz a 10-ik előadása. A hét több napjaira ritka érdekes és változatos műsört állított össze *Krecsányi* igazgató; kedden fellép *A kis Lord* címszerepében *Pécsi Aranka*, a kolozsvári nemzeti színház nagytehetségű ifjú naivája. Csütörtökön, szombaton és vasárnap *Koröcs Mihály*nak, a Népszínház kitűnő komikusának vendégjátékai lesznek, míg szerdán, pénteken és jövő hétfőn a nagy sikert aratott *A kereszt felében* van műsorra kitűzve.

** **Városligeti Színház.** A városligeti nyári színházban vasárnap két előadás lesz. Délután *Ziehrer* bájos zenéjű operetteje, a *Svínhók* kerül színr. Este *Feld Mátyas* nagy sikert aratott új bohózatát, *A demokráta* adják ösdűzör. A bohózatot eddig minden előadásán zsufolt ház nézte végig.

** **Legújabb zeneművek kaphatók Szilágyi Béla** könyv- és zeneműkereskedésében, Budapest, Károlykörút 28. — Operák és operettek zongorára szöveg nélkül: *Bizet* Carmen 10.— K., *Wagner* Tristan és Isolda 9.60 K., *Bolygó* hollandi 7.20 K., *Tannhäuser* 9.60 K., *Verdi* Aida 9.60 K., *Troubadour* 8.60 K., A tévedt nő 4.80 K., *Offenbach* Hoffmann meséi 10.— K., A bögré 5.40, *San-Toy* 5.40 K., *Görög rab-szolga*, *Geisha*, *Cirkusz-élet*, *Szerencse oszilaga*, *Kis aranyos* egyenként 6.— K., *Florodora*, *Kis szökevény*, *Postás fu*, *New-York* szépe egyenként 7.— K. Operettek magyar szöveggel 2 ízetben: *Katalin*, *Hoffmann* meséi, *Kis szökevény*, *New-York szépe*, *Frine* ízetenként 3.— K., *Mader* Szerelmi kaland, *Tréfas* ballet 2 ízet 6.— K., *Egy görbe nap*, *énekes bohózat* 3.— K., *Der Kellermeister* 3 ízet német szöveggel 6.— K., *Das süsse Mädel* 2 ízet 6 K., *Az izé*, *potpourri* 8.60 K., *Luna asszony*, *potpourri* 3.— K., *Tarka Színpad* műsorából: *Van-e lehetőség?* 2.— K., *Vén kocsis* dala 3.— K., A diófa románc 1.60 K., *Tekintetes ur* 1.60 K. *A rózsabimbó* és a *méh* románc az „Ornagy ur”-ból, magyar szöveggel 2.60 K., *Legkedveltebb* kupaék: *Dratn* ma ma 1.80 K., *Meine Lily* (Lotti ezredeseiből) 1.80 K., *Du mein* *Gis* 1.80 K.

ugyanaz magyar szöveggel 2.— K., Zsuzsi-kuplé 2.— K. Die Haselnuss 240 K. Der lustige Ehemann 240 K. Luna-Walzer 240 K. Az izé-walzer 240 K. Madame Sans-Gêne 180 K. Legújabb 101 magyar népdal 8.— K. Könyv- és zenemű-egyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Állandó vevők kedvezményben részesülnek.

Méltatlanság.

Budapest, június 28.

Küry Klára kisasszony külföldi vendég-játékainak ezideig két nagy eredménye van: egyik az óriási művészi siker, amely egy kivételes magyar talentum megismerőinek és csodálóinak számát új határok közönségével szaporította, a másik egy magyar darab térhódítása idegen országokban és reményváltása arra, hogy hordozójának szárnyain még messzebb tájékokra, esetleg minden jelentékenyebb európai színpadra is eljut. Ez idáig azonban volna és ami fennakadhat rajta, csak a szándékos rosszakarat. Jó messze álálkodhatott eleddig a kedves fölölleg, de a napokban erőre segítette egy téves hír, hogy a kisasszonya Népszínház új ösztendős bérelti előadásban esztendőnkint csak hat hónapra szerződött, amiből azután egy egészen képtelen hazugság alapján az lett, hogy tehát felesztendőre nyilván máshova szerződött, sőt íme már hirdetik is Prágában, mint a bécsi Volkstheater tagját. Ezen a helyen immár megoafoltuk a téves hírt is, a rosszakarót is. Mert a kisasszonyt újabb öt esztendőre idő és anyagi körülmények dolgában minden pontján változatlanul a régi szerződése köti a Népszínházhoz. És megint azonban volna a dolog, ha a *Festé Napló* ma reggeli számában egy német nyelvű kis délutáni újság hamis hírében indulva, nagyon hevesen meg nem támadja a kiváló művésznőt, mint osztrák-magyar primadonnát, aki nyilvánvaló célzattal nem szerződött a Népszínházzal hat hónapnál hosszabb időre, magát a színpadon úgy hirdetteti, hogy *Clara von Küry vom k. k. priv. Carltheater in Wien* és nálunk a Népszínház, odakünn a Carltheater, és ilyenolyan úzérkedés és több mi más. Minthogy a forrás, amely e hir alapja volt, merőben hazug, világos, hogy a kommentár, amely kísér és amely kedvezőtlen világításba helyezi a kisasszonyt nemcsak, derék és nem pusztán művészi, de hazafias munkáját is, nagyon de nagyon méltatlan. Itt van a prágai színház színpadja és rajta szó szerint ez:

Gastdarstellung von **CLARA von KÜRY** vom ungarischen Volkstheater in Budapest.

Ez ebben a dologban az igazság, amely a rosszakaró és ártó tendenciát egyszerűen magába fullasztja. De hibás az egész kis rossz kompozíció a pusztá okosság pontján is. Hát érdekes az, ha egy magyar művésznő Prágában bécsinek hirdetteti magát? Csak udvariasság kell arra, nem is igazságszerző és kevésbé még jóakarát, hogy ilyen együgyűséget még csak feltételezni se lehessen. Szíves kétségesség adjuk különben magának Küry Klára kisasszonynak nyilatkozatát, amelyet a késő esti órákban távirati uton kaptunk:

Ma délelőtt sürgöny útján értesültem arról, hogy előbb egy tegnap délutáni német lapban, ma pedig egy reggeli lapban heves támadás intéztetett ellenem azon az okon, hogy prágai vendégjatekaim során a bécsi Carltheater tagjának hirdetésem magamat, tehát hazafiatlan dolgot eszelesekem és úgy úzérkedem, hogy odahaza a Népszínházhoz való tartozandóságommal élek, idegenben ellenben egy bécsi színpadhoz való leköltöttségemet helyezem az előtérbe. Kérem, tisztelt szerkesztő ur, konstatalja lapjában, hogy ez az egész feltéves a legrosszakaróbb kóhalmaz, mert soha semmiféle alkalommal feltevémet másként, mint a budapesti Népszínház tagját nem hirdették. Olyan messze van tőlem még a lehetősége is az ilyen csunya manővernek, hogy hosszas töprengés után se tudom kitálatni, hogy lehet egyáltalán ilyesmit ráfogni egy magyar színészre, aki komoly, lelkiismeretes és becsületes munkát igyekszik végezni. Minthogy támadás ért, meg nem érdemelt, poyant éles, természetesen szerint még fájdalmas is, hozzá azzal az okfejtéssel, hogy nyilván azért szerződtem a Népszínházzal csak hat hónapra, mert ilyenformán akarom az esztendő második felét ügyeskedőn kihasználni, kérem, konstatalja azt is, ami különben már megtörtént lapjában, hogy teljességgel nem szerződtem hat hónapra, hanem öt esztendőre, változtatlanul úgy, mint eddig az egész szezonra, mindig szeptember 1-től június 15-ig hat-heti szünettel. Más szerződést nem akarom aláírni és nem is írtam volna alá. Az első esztendő csonka, mert az új szerződés csak október

15-én kezdődik abból a boszorkányosan rejtélyes okból, mert a régi csak október 15-én végződik. Mind e részletekkel sohase alkalmazkodtam volna a nyilvánosságunk, sőt igaz örömmel töltött el, hogy szerződésemet igazgatómmal való teljes összhangzásban zajtalan köthettem meg. De a körülmények kényszerítettek erre a nyilatkozatra. Kötelességem és önértelmem is.

Prága, június 27.

Kütfő tisztelettel **Küry Klára.**

MŰVÉSZET

Ferenoy István emlékére. A rimaszombali régi temetőben Ferenoy Istvánnak, az első magyar szobrásznak gyalogtűtall letaposott sírja negyvenhat év óta elhagyatva, jeltelenül áll. A rimaszombati ifjúság már táncmulatságot rendezett e cétra s Tompa Mihály egyik tanítványa, *Havvai* földirtokos nagyobb összeggel kezdte meg a gyűjtést az emlékre. *Holló* Barnabás jeles szobrászunk díjtalanul akarja az emléket megcsinálni, mint ezt egy levelében be is jelentette a rimaszombati polgármesternek. Strobl tanár is meg akarja örökíteni Ferenoy emléket, Strobl erre már évekket ezelőtt felhívta a kultuszminiszter figyelmét egy terjedelmes beadványban. Strobl, 14 tanítványával, az állam részéről egy monumentális emléket tervez és pedig Ferenoy szep-temberi ünnepélyes exhumálása után, amikor is Ferenoy domborművekkel díszített vörösmárvány-koporsóját és a már szétfüredezett Euridike-szobrot ki-ássák. Strobl a nagyszabású síremléket az Östrégi rimaszombati református templomban óhatja felállítani és Ferenoy hamvait ott elhelyezni. De ez az 1784-ben épült templomban alig lehetséges, mitűn sírboltja, mint a legtöbb evangélikus templomnak, a rimaszombatinak sinosen. Strobl tanár, dacára annak, hogy Ferenoy nagybecsi hagyatéka már az állam birtokában van, még többet kutat Ferenoy magáneredőit, néi az ereklyék után. Különösen érdekesek Ferenoy István és *Issó* Miklós szobrászok közös művei, melyeket a Rimaszombat melletti jános kastélyban báró *Nydray* László óriz gondos kegyeikkel.

A szolnoki művésztelep. A szolnoki művészeti egyesület holnap adja át rendelésének a festőművészet céljaira megtelelően épült, állandó tartozkódásra berendezett, tizenkét lakrészből és ugyanannyi műteremből álló művészszakát. Szolnokvármegye és Szolnok város közönségének, a szolnoki művészegyesületnek és első sorban *Wassics* Gyula közoktatásügyi miniszternek az érdeme, hogy e művésztelep létesült. A megnyitó-ünnepségen a közoktatásügyi minisztert *Zsitinszky* Mihály államtitkár fogja képviselni, aki dr. *Lippich* osztálytanos, a művészeti ügyosztály vezetője és dr. *Huska* Jenő fogalmazó kísérőben a holnap reggeli gyorsvonattal utazik Szolnokra. Az ünnepségen az összes hazai művészegyesületek és a szomszédos törvényhatóságok képviseltetik magukat.

TUDOMÁNY, IRODALOM

Arany János szülőháza. Míg a lapokban vita folyik: melyik hát az a ház, ahol Arany János született: az *Új Idők* már le is küldte fotografusát a Csonka torony városába s a legújabb számában már be is mutatja erre vonatkozó fényképfelvételeit, melyek kétségkívül nagyban hozzájárulnak az ügy tisztázásához. Az aktuáltságban is mindig első helyen áll az *Új Idők*, de ikerösszege gazdag belletrisztikus tartalma, kiváló társadalmi cikkei. A most megjelent szám Hercegz Ferenc egy pompás ebészéséről közli, melynek pendentja *Milko* kedves rajza. A demokrata, Nagy Endre, a jeles tehetségű fiatal író pedig A *Geódyhek* cím alatt egy regény közzétételét kezdi. Másik regénye az *Új Ládék* Sardou világhírű történelmi regénye, Theodora. Ego pompás cikkben válaszol sor levelre. azután egész sor apróbb cikk, magyar művészek szebbnél-szebb képei, aktuális fotografáiak stb. Az *Új Idők* előfizetési ára negyedévre 4 korona. Az új negyed most kezdődött, kisdíjvaltal Andrássy-nt 10. sz.

VIDÉK

(Kesztemét város) június 28-ikán tartotta rendes közgyűlést, melyen elhatározta, hogy Kossuth Lajos születésének századik évfordulóját méltóan ünnepli meg. A közgyűlés hozzájárult Pozsony városnak a képviselő-választói jog kiterjesztésére és a választási eljárás módosítására vonatkozó indítványhoz. Végül a választások ejtettek meg helyettes

polgármesterré *Bagi* László főjegyző, ennek helyére *Sándor* István aljegyző lett megválasztva. Tiszti fő-ügyész dr. *Horváth* Ádám ügyvéd, volt oszlaggyűlési képviselő lett.

(Nagyvárad város) mai rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy a régi 2.600.000 koronás kölcsönt konvertálja és 1.600.000 korona új kölcsönt vesz fel. E végbéli a város 65 évi tőlesztésre, 98 arányban kötvényekben, 4-60% annitással és 25%-s storno mellett 4.100.000 koronás kölcsönt vesz föl az Első Hazai Takarékpénztárol.

(Aratás és hadgyakorlat.) Temes megye közgazgatási bizottsága báró *Feférváry* Géza honvédelmi miniszterhez azt a kérését intézte, hogy a gazdák közül a tartalékos katonákat az aratás idején ne hívják be leggyorvarkalozra. A miniszter ma értesítette a közgazgatási bizottságot, hogy a hadtestparancsnokság a kérelemnek általánosságban nem adhat helyt, de egyes indokolt kérvényeket figyelembe fog venni.

Nyiltér.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új eredeti gyógymód rendkívül sikeresen lez alkalmazva köcsvény, asztma, szív, vesé, gyomor, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbetegségeknél. Biztos védelem szélhűtés és átmelegítés ellen. Itt év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének egy. orvosnak (Hemopatia) megalapítottja van

Dr. KOVACS J. Budapest, V. ker., Váci-körút 18. szám alatt.

Receptel naponta 9-11-ig és 3-6-ig. Díjazott leltre választ.

Betegeket intőseim kívül is közöl. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Megszabadulhat teljesen

viszketegségtől, ekzémától, hámlalmaktól, óvaródtól és a legbüztől, kúpától, trszdi szűzességétől, ha az

Erényi-féle „Lichtol-Salicyl“-Ial

kezelés után bebiztosul az illető testében. Tegyen Ártalmatlanul a jóllalás mellett. Ára 3 korona utalással.

Kapható és szétlélő *Diana* gyógyszerüzely: Budapest, Károly-körút 5. sz. (Jób-utca sarkán).

VIZGYÓGYINTÉZET

Külföldi ur- és nő-ostályok a Szt.-Lukácsfürdőben, vizgyógykezelés, hidro-mineral-gyógy-nyáncok, meleg-és villamos fürdőszék, masszázs, gyógyfürdőt, napfürdő, szép és előkelő berendezés. Állandó orvosi felügyelet. Prospektusát ingyen küld a Szt.-Lukácsfürdő Budapestben.

Természetes források, meleg kénforrások, iszapfürdők, szappanforrások.

szahny-masszage, vizgyógyintézet, pillanyfürdők, gőzfürdők, kő-és kádifürdők, gyógyvíz-uzatók. Olcsó és gondos ellátás. Csuz, Kőszvény, ideg-, bőrbeteg sék felől kimerítő prospektusát küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatóságának, Budán.

Festék-branche-ból

UTAZÓT,

ki magyarországi kereskedőknél, már bo van vezette magas fizetéssel rögtön acceptálók. Ajánlatokat eddigi működés megjelölésével „Festék nagykereskedő” jelöje alatt kiadóba kérek.

Mogyorósy Zsigmond saját, valamint testvére özy. Stein Nándorral szül. Mogyorósy Katalin és az összes rokonság nevében, fájdalomtól lesújtva tudatja, hogy szeretett anyja, testvére, nagynya, dedánya, illetve anyós

özv. Stein Jakabné

szül. Weisz Eleonora

hosszu betegség után, életének 77-ik évében, e hó 27-én pénteken este fél 6 órakor jobblétre szenderült. A kedves halott hült tetemet vasárnap, e hó 29-én d. n. 3 órakor kísérjük a grszházból (V. Váci-körút 38. sz.) utolsó útjára az új izraelita temetőben s ott helyezkük örök nyugalomra. Budapest, 1902. június hó 28-án.

A béko anyagiá örökidejék barmval fölött.

Aldás emlékeire!

Csendes részvét és koszorúk mellözése kéretik. Schlessinger Ignác mint testvére. Schlessinger Ignácné szül. Wehlauer Teréz, mint sógornó. Ehrlich Salamonnó szül. Stein Johanna mint mostoha leánya. Ehrlich Salamon mint veje. Özy. Mogyorósy Adolfiné szül. Neumann Pauline, Özy. Mogyorósy Lipótné szül. Janovitz Karoline mint menyol.

Somerjay Arthur, Reppann Frigyesné szül. Mogyorósy Valéria, Mogyorósy Jenő, Mogyorósy Árpád, Mogyorósy Aladár, Niohtenhausen Hermanné szül. Mogyorósy Ida, Berger Zsigmondné szül. Mogyorósy Stefania, Mogyorósy Ernő, Reppann Frigyes, Niohtenhausen Hermann, Berger Zsigmond mint unokák.

Reppann Stefania dédunoka.

Sorsjegy ára csak 50 fillér.

Pozsonyi Kiállítási Sorsjegy.

1089 nyeremény 25.000 korona értékben.

Főnyeremény **50.000** kor. értékben.

Huzás visszavonhatatlanul 1902. szeptember 21-én.
Sorsjegyek kaphatók minden banküzletben, sorsjegy-elárulástól helyen és dohányüzletben, valamint a **Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének kiállítási sorsjegyirodáiban.**
Budapest, V. ker., Nádor-utca 16. szám.
Dohányüzlet- és üzletlámpa- és jutalék mellett kapnak sorsjegyet bismarkyba.

Sorsjegy ára csak 50 fillér.

Elő biztosító intézet katonai
szolgálat esetére
ő es. és kir. Fensége József főherceg védnöksége alatt mint szövetkezet
Budapest, Váci-utca 34.

Fluggermekek ellátása a védőkezelés, illetve a nagykorúság idejére. — Oszo díjtétel, szabadelvi feltételek.
Jelentékeny nyereségrészesedés, képviselők, utazók és főgynökök előnyösen alkalmazhatók.
Biztosítási állomány 12 millió korona.
Biztosítási alapok 10 millió korona.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító-társaság.

A társaság vagyona:

1898. dec. 31-én	1,437,913,603	frank
1899. „ 31-én	1,563,961,000	„
1900. „ 31-én	1,687,840,168	„
1901. „ 31-én	1,828,181,200	„

Magyarországi vezérigazgatóság:
Budapest, IV., Károly-kört 26.

(Az e rovat alatt közöltnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

Nemzetközi labdarugó mérkőzés. A Budapesti Sport-Club holnap vasárnap délután 5 órakor mérkőzik Lehel-utcai pályáján a bécsi Graphia Sport-Club-bal. E mérkőzés rendkívül érdekesnek ígérkezik, amennyiben a B. G. S. jelenleg igen jó formában van és csak mult vasárnap sikerült neki a Vienna felett győzelmet aratnia. A Graphianak az osztrák csapatok közül legjobb a védelme.

Alagi lövészversenyek. Hangos lesz holnap az alagi mező. Ujra nyeregbe szállanak az urlovak, hogy a sport gyönyöreiben részesítsék Budapest közönségét. A versenyek nevezési sikerültek s érdekes finishekre van kilátás. Jelöltjeink:

- I. Hamlet — Praterstern.
- II. Glend'or — Autocrat.
- III. Batos — Fulop.
- IV. Madár — Geist-ist.
- V. Tosti — Fizes.
- VI. Mystery — Kontár.

Kerékpárverseny. Az Edison Kerékpár-Egyesület július 13-án reggel 5 órakor nyitit keré-

pár-versenyt rendez 94 kilométer távon, Budapesttől Hatvanig és vissza. A verseny feltételei úgy vannak megállapítva, hogy abban oly kerékpárosok is részt vehetnek, kik valamely sport-egyletnek nem tagjai. Nevezési zárlat július 2. Nevezések Vecsei Nándor egyesületi titkár címére (VII. Szövetség-utca 36/B. I. em. 14.) küldendők.

Alagi lövészversenyek eredményét minden más orgánomot megelőzve, a leghamarabb és legmegbízhatóbban a Telefon Hirmondó utján tudhatják meg az érdeklődők, mert a Hirmondó kiküldött tudósítójának telefonjelentései alapján közvetlenül az egyes versenyek lefutása után két futamonként részletes tudósítást olvastat fel a versenyek eredményéről. A lövészversenyek felvételására, melynek összerendelményét már hét óra tájban elolvasztatja a beszélő újság, kétszeres riadójellet hívja fel az előfizetők figyelmét a Telefon Hirmondó.

EGYESÜLETEK

(A Szállóadók Nemzetközi Egyesülete) budapesti rendező-bizottsága már megalkutit s hogy a közgyűlési rendes lefolyása minden tekintetben biztosítva legyen, az előkészítő-bizottság nyolc csoportra bizza az összes teendő kivégzését. Az egyes csoportok elnökei Gundel János, Güick Frigyes, Güick Erős János, Stadler Károly, Pakovits Ede, Burger Károly, Müller Antal és Fürster Konrad az összerendezőség élén a programponctok megállapításán dolgoznak. A szorosban vett szakrendezésen kívül társadalmi, politikai és hatósági előkezeléseinket is felkerik, hogy a védnökséget és diszainökségeket fogadják el.

TÖRVÉNYSZÉK

Osufoldásért revolvergolyó. Ez év április havában történt, hogy az Üllői-út végén Molnár István lakatosinas revolverrel háromszor rálőit Wilhelm Sándor gyümölcsáros legényre. A lövések közül egyik Wilhelmot a hátán találta s oly súlyos sérülést ejtett rajta, hogy betekig leeküdt a kórházban. A budapesti büntető törvényszék gyilkosság kísérletének büntette miatt helyezte vád alá a lövöldöző lakatosinas, kinek bűnügyét ma tárgyalta az esküdtségi Zeivay Leo elnöksége alatt. A tárgyaláson a vádlott beismerte tetteit, s ennek okául azt hozta fel, hogy Wilhelm aki az ő szüleiének üzletében kisegíteni szokott, vele ellenséges viszonyban állott s mindent elkövetett bosszandására. A merénylet alkalmával is, mikor ő leszállott a villamos vasutról, Wilhelm ismét oszuloni kezdte. Erre elővette a revolvert, amelyet azért hordott magával, mert üggyilkos akart lenni, s rálőit haragosára. Wilhelm tagadta, hogy ő a vádlottat gunyolta volna. Molnár őt orozva, hátulról támadva, sebesítette meg. A tanúk kihallgatása után a perbeszédök következtek. Az esküdtek dr. Ocskay Rezső hatásos védőbeszéde után a vádlottat nem bűnösnek mondták ki, mire a törvényszék **felmentő ítéletet hozott** s elrendelte Molnár Istvánnak azonnali szabadelbra helyezését. Az ítéletben dr. Geszti kir. ügyész megnyugodott, de a sértett semmisségi panaszt jelentett be.

Párbaj a Vaterlandért. A képviselőházban 1900. március havában heves vita folyt a bécsi Vaterland egy cikke miatt, mely alkalommal többen támadták a cikk szerzőjét. Ekkor Ugron Gábor felállott s kijelentette, hogy a cikknek egy része azonos azzal a levéllel, melyet ő Vaterland-hoz intézett. Rohonczy Gedeon erre hevesen megtámadta Ugront. A dologból párbaj keletkezett, mely Rohonczy könnyű sebesülésével végződött. A törvényszék a párbajozás miatt felelősségre vonta a két képviselőt s elítélte őket 4-4 napj államogházra. A kir. ítélőtábla ma megerősítette a törvényszék ítéletét.

Az erkölcs nevében. A budapesti királyi ügyészség rendeletére a rendőrség lefoglalta a Kis Eclair és a Magyar Figaro című képes hetilapokat, mivel szemérmet sértő képekkel és képmagyarázatokkal jelentek meg. A lefoglalt lapok ügyében a büntetőtörvényszék sajtóügyi vizsgálóbírója nyomtatvány útján elkövetelt szemérem elleni vétés miatt rendelte el a vizsgálatot a két lap felelős szerkesztői, kiadói és terjesztői ellen. Vád alá helyezés esetében az esküdtségi fog ítéletet mondani az ügyben.

Egy márkínó bűnpöre. Málánból jelentik, hogy Ricci Dallara márkínót, akit gyakossággal miatt álitottak a vogherai törvényszék elé, az esküdtek ítélték. A közönség nagy tetszéssel fogadta az ítélet kihirdetését. A márkínó már több év óta él elváltan férjétől és néhány hónap előtt nyitit utána lelélt egy hölgyet, mert az a férjével karonfogva sétált.

TÁVIRATOK

Belgrád, június 18. Báró Heidler osztrák-magyar követ szabadsággal elutazott.
Konstantinápoly, június 28. Az egyptomi Khedive ma ideérkezett.

Genf, június 28. Az államtanács báró Richthofen volt török főkonzul kiutasítását határozta el.

Svéd kormányválság.

Stookholm, június 28. Minthogy a kabinet összes tagjai a királynak rendelkezésére bocsátották tárcájukat, a király felszólította Postroem volt miniszterelnököt, hogy vállalja el a miniszterelnökséget. Postroem elfogadta a megbízást. A mostani miniszterek az új minisztérium kinevezéséig megmaradnak hivatalukban.

A leszavazott olasz kormány.

Róma, június 28. A kamara 165 szavazattal 73 ellenében elfogadta a cukorsó módosításáról szóló javaslatot. Az ülés végén elfogadták Pantano indítványát, hogy a szeszadóról szóló törvényjavaslatot napirendre tűzzék. A kormány ellenzete az indítványt.

Közgazdasági táviratok.

Trieszt, június 28. Az osztrák Lloyd gőzhajótársaság augusztus 18-ikán egy elsőosztályú ellátott utasok számára is berendezett gőzöst indit Triesztől Dél-Afrikába, mely érinteni fogja Cullen-t, Mambasa-t, Zanzibar-t, Beira-t, Laurenc Marques-t (Delagoa-Ba), Durban-t (Port-Natal) és Fokföldet. A személy- és áruviteldj Port-Elisabethől, Fokföldtől és Durbantól egyforma.

Szófia, június 28. Az orosz birodalmi bankkal a Banque de Paris-val és a Banque des Pais Basval kötött új 5%-os 106 millió összegű bolgár kölcsön a dohányadóra van alapítva. A törlesztési idő 50 év, a kibocsátási árfolyam 81-50, az effektív kölcsönösszeg 86-89 millió. A pénzügyminiszter a szobranje mai ülésén előterjesztette a kölcsönjavaslatot és hozzátette, hogy az új kölcsön a 86-50 millió összegű függő adósságok törlesztésére szolgál. A javaslatot bizottsághoz utasították.

New-York, június 28. (Terményiósde.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 9¼ (9¼), Juniura 8,98 (8,85), Szept-re 8,98 (8,89). New-Orleansban helyben 8¼ (8¼), — Petroleum: Stand white New-Yorkban 7,40 (7,40), Stand white Philadelphian 7,35 (7,35). Refined in Cases 8,50 (8,50), Credit Balances at Oil City 1,22 (1,22). — Zsir: Western steam 10,90 (10,85), Robe és Brothers 11.— (10,90). — Tengeri irányzata állandó. Juniura —.— (—.—), Juliura 67¼ (67¼), — Szeptemberre 64¼ (64¼), Buza irányzata állandó. — Piros 6szit helyben 81¼ (81.—), Juniura —.— (—.—), Juliura 70¼ (70.—), Szept-re 77¼ (77¼), Dec-re 78¼ (78¼), Gabona szállítási díja Liverpoolba 1¼ (1¼), — Kávé: fair Rio 7. sz. 5¼ (5¼), Juniura 4,90 (4,85), Szeptemberre 5.— (4,95). — Liszt: Spring Wheat clear 2,95 (2,95). — Cukor: 2¼ (2¼), — Óz: 28,12 (28,12). — Réz: 12¼—12¼ (11¼—12¼). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, június 28. (Terményiósde.) (Zárlat.) Buza irányzata állandó. — Májusra 78¼ (78¼), — Juliura 78.— (78.—), — Tengeri irányzata szállit Szept-re 61¼ (61.—), — Zsir: Juliura 10,52 (10,52), — Szept-re 10,57 (10,55), — Szalonna short clear 10,82 (10,82). — Sertészs: Juliura 18,27 (18,20). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

A

Budapesti Napló

részere

Apró hirdetéseket

és

Előfizetéseket

el fogadnak a következő lapelárusító helyeken:

Breuer Nőverek, Teréz-kört és Podmaniczky-utca sarak.
Adler Leóna, Lipót-kört.
Posch József, Váci-kört 80.
Öz. Véber Vimosná, Váci-kört 15.
Feldmann Mórné, Marokkói-utca 1.
Mosch utoda, Dorottya-u. 2. Magy. király-szálló.
Kürthy Kálmánné, Harmaduc-utca 1.
Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.
Kedlich Szidónia, Király-utca 59.
Benda Józsefné, Andrássy-ut 50, Oktogon.
Deutsch Miksané, Andrássy-ut 38.
Schneller Mórné, Dob-utca és Károly-kört sarak.
Sopronyi V., dohány-nagyvőzsde, Kerepesi-ut 1.
Öz. Halász Anna, Muzsum-kört 10.
Szántó Mór, Keckeméti-utca és Kalvin-tér sarak.
Deutsch Julia, József-kört 50, Baross-utca sarak.

M E S E

A szegény asszony kamarája.

Három tyukja meg egy kakasa volt a szegény asszonynak. A tyukok mindennap tojtak egyet-egyet s a szegény asszony így éldegelt napról-napra három tojásból.

Egyszer egy kis fúrge emberke toppant be a szegény asszony kunyhójába. Rongyos volt a ruhája. Lyukas volt a cipője, vigyorgó az arca és azt mondotta, hogy öt Ripőknek hívják, de nagyon éhes.

A szegény asszony megkínálta volna jó szívevel, de éppen semmi sem volt a kamarájában. Mégis megsajnálta Ripőköt, mert hosszú utról jött szegény. Mit tehetett jobbat? Megsütötte a kakast. Ugy okoskodott, hogy a tyukok kakas nélkül is tojnak! Megvendégelte Ripőköt, a kicsi, fáradt embert. Hanem ez a kakas igen kevés volt az éhes, kicsi embernek. Azt mondotta, hogy neki egy kakas még a felfőgára sem elég! Hát a szegény asszony süssön meg még egy tyukot is. A nélkül annyi, mintha semmit sem evett volna, mintha meg se kínálta volna.

Aztán azzal kérkedett a kicsi Ripők, hogy ő sárga aranyakkal szokott fizetni. A szegény asszony restelle a dolgot; nem esett jól, mert magyar volt, hogy a vendégét sem tudja ellátni, pedig csak egy vendége van és az az egy is kicsi emberke. Hát megsütött még egy tyukot Ripőknek. Ugy számította a szegény asszony, hogy megélhet két tojásból is naponta.

Ripők, a szegény asszony vendége ott hált, de másnap reggel, mikor indulni készült, addig könyörgött, hogy messzi utra kell mennie és ígérte, hogy sárga arannyal fizet, — hogy a jószívű szegény asszony még egy tyukját megsütötte és feltarisnyálta az utra neki. Ugy gondolta, hogy boldoguljon, de a pénzt nem vette el. Visszatartotta előre az aranyakat, pedig Ripők nem is adott volna, mert neki sem volt.

Ekkor a kicsi Ripők nagyot kacagott és továbbment az országon. Meg sem köszönte a vendégeltét.

A szegény asszony szomorkodva nézett a megmaradt öt egyetlen tyukjára. Elbusult azon, hogy ezután csak egy tojásból kell megélnie mindennap. De azért vigasztalódott.

Ripők szaladt az uton tovább, nevetve, kacagva, hogy rászédte, megcsalta a szegény asszonyt. És addig szaladt, míg a porfelleg el nem takarta.

Hát akkor betoppant a szegény asszonyhoz egy száraz, elszórt, kiéhezett vándorlegény. Kenyeret kért, de a szegény asszonynak nem volt kenyere. Megmutatta az üres kamaráját és könyörzve panaszkolta, hogy öt rászédte, megcsalta egy kicsi, szemtelen ember, akit úgy hívnak, hogy: Ripők.

Mégis azt mondja a vándorlegény:

— Szegény asszony! Ha jó lelked van, adj valamit enni. Eddig fősvény embereknél jártam, amióta csak kergetem a kicsi Ripőköt és szinte éhen haltam, mert ő mindenkit megcsal és nekem azután nem hiszen senki.

Kérdi a szegény asszony:

— Mit adsz a tyukomért?

Feleli a vándorlegény:

— Nem ígerek, mert nem adhatok semmit. Nincs. De nem is kell a tyukod. Csúpán egy tojást adj. Csak egy tojást kérek, de hiszem, hogy meg fogom hálálni valaha.

A szegény asszony gondolkodott. Ha a tojást a vándorlegénynek adja, akkor egy napig kell, hogy éhezék. Jó szíve volt. Odaadt, mert egy számított, hogy egy napig étlen is kibírja!...

Hanem csodák csodája! Mikor a szegény vándorlegény megette a tojást, hát egyszerre csak egy deli, erős vitéz lett belőle. A szegény asszony csodálkozva nézett rá és megkérdezte:

— Ki vagy te, szép vitéz?

Feleli a vitéz:

— En vagyok a törpék királya, az a Ripők pedig, aki előttem szalad mindenütt, egy tolvaj, aki ellopta királyi váram kulcsát. De mind-éddig nem bírtam utolérni, mert az uton meg-evett előttem minden enniavalt, a jó embereket megcsalta, rászédte, hogy nekem ne adjanak, nehogy utolérjem.

Aztán arra kérte a szegény asszonyt a törpék vitéz királya, hogy adja neki azt az egy tyukját. Különbözik nem bírja utolérni Ripőköt, a tolvajt, aki ellopta királyi várának kulcsát.

A szegény asszony gondolkodás nélkül megsütötte az egyetlen tyukját és feltarisnyálta, csakhogy segíthessen a törpék királyán. A vitéz elmondotta, hogy csak így győzi le a tolvaj Ripőköt, de hosszú útjában ezt senki sem hitte el neki és főleg a gazdagabbak sehol sem segítettek. Megígérte, hogy visszajön a szegény asszonyhoz, de addig is halája jeléül egy kis ezüst sipot adott a szegény asszonynak, hogy ha valami igen nehéz baja volna, csak fújjon belé a kis ezüst sipba. A hangra a törpék rögtön megjelennek előtte. De vigyázzon ám, gondolja meg, hogy mit kíván, mert a törpék csak egyetlen egy kívánságát teljesítik!

Aztán elszaladt a törpék deli, szép királya a család Ripők után. Szaladt olyan sebesen az országon, mint a szél. Még a kövek is megmozdultak a lábanyomában a sebes rohanástól.

A szegény asszony utána nézett, míg el nem tűnt. Aztán várt egy napig. Elszalut nem vala, amit egyék, sem tojás, sem tyuk, sem kakas. Üres volt az élezkamarája is.

Második napon napnyugta felé alig bírta az éhséget. Várt, de a törpék királya mindig nem tért vissza. Soká érte utól Ripőköt, aki egy kakast és két tyukot evett meg!... Amint ott üldögél a kis kunyhója előtt a szegény asszony, hát messziről látja visszafelé jönni a törpék királyát. Nem is egyedül jött. Fülönfogva vezette

a gazembert, a kicsi Ripőköt. Azt is látta, hogy mind a kettő elszaradt az éhségtől, akár a székely deszka!...

Töprekedik a szegény asszony, hogy most aztán isten igazában megkellenék vendégelni az érkezőt, de mit adjon? O sem evett második nap óta. Busan nézi, amint közelednek, de egyszer csak észbe jut a kis ezüst siposka.

Hamarosan belefúj. Hát élbe ugrik három kis törpe ember. Beszélni is kezdenek, mert így szól az egyik:

— Parancsodra itt vagyunk. Egy kívánságod teljesül, szegény asszony. En tudok építeni ezüst-palotát!

Azt mondja a másik törpe:

— En tudok építeni arany tornyot!

Azt mondja a harmadik kis törpe:

— En tudok építeni egy gyémánt-várat!

Látja a szegény asszony, hogy a törpék királya mindjárt megérkezik, fülönfogva hozzá a tolvaj Ripőköt. Magyarosan rákiált a kis törpékre:

— Nem kell nekem ezüst palota, sem arany torny! sem gyémánt vár! Hanem vendégem van, hát tele legyen a kamarám!

Mire bement a kis kamarájába, hát azt egy tele rakták minden jóval a kis törpék, hogy alig tudott belépni, még az ajtó is csak félig nyílt ki.

Megvendégelte a törpék királyát, jól, magyaron. Aztán sohasem fogyott ki a minden jó a szegény asszony kamarájából, de ezt meg is érdemelte, mert azt mondotta a törpék királya, hogy nem a gazdagoknak, hanem a szegény asszonynak volt jó szíve, legyen tehát tele a kamarája!

Péterfy Tamás.

KÜLÖNFÉLÉK

Pályaválasztás.

— Mi leszel, kis fiam?

— Huszár leszek apám.

Végy kardot és csákot meg egy lovat aláim.

— Vennék is, fiam, mert nincs szebb a világon,

Mint a magyar huszár: kardosan, lóháton,

De nehéz sor ám ez, s nem is egészséges,

Kivált ha közel megy a vad ellenséghez:

Kard villan, kard csattan, mint az ég villáma!

Mit csinálz, ha egy fejedet levágja,

Mit csinálz majd akkor, kis huszár-barátom?

— Hát akkor... én is az ő fejét levágom.

— Jobb lenne valami nyugalmasabb pályá:

Teszem azt, légy püspök, az isten huszára;

Vagy könyvkereskedő, ez jó naked éppen;

Vagy cukrász, az nyakig jár a süteményben;

Vagy légy fúszertöltés: lesz mazsolád zsákkal,

milyen gazember vagyok. Most már bátran beléköphetsz az arcomba.

Most valami hallatlanul komikus dolog történt! A diakonus Ignác lábál elé borults úgy esuszott a földön, mint valami óriás tekenősbéka. Megcsókolta a térdét s zokogva mondott valimat. Ignác lehajolt hozzá s miközben föl akarta emelni a földről, parancsoló és kérő hangon mondta:

— Köpj! Ide előz a szemérmetlen szemembe!

A társaság, amely Ignác parancsára egy pillanatilag hallgatott, most újra röhögni kezdett. Szinte megreszkettek ettől a nevetéstől az ablakok.

— Száz aranyat adok. Köpj! A diakonus a földön hentergett, zokogott félelmében vagy örömben, hogy ez az ember most azt követeli tőle, hogy alázza meg.

Ignác most félkelt a földről, elrugta a diakonust, egy esomó pénzt dobott feléje, sötétlen mosolygott s így szólt:

— Ilyen csavargó... Hát lehet gyónni az ilyen embernek? Vagy félnek a gyónástól, vagy kinevetik a bűnöst... Már majdnem neki fogtam... Remegett a szívem... Már majdnem elközdtem... Takarodjál! Vigyázz magadra s ne kerülj többé a szemem elé. Érted?

— Nagyszerű ember! — mondta a társaság elragadtatással.

A városban egész legendák keringtek ezekről a tivornyakról. Mindenki szidta értük Ignácot, de azért mindenki szívesen volt részt bennük. Így élt heteken keresztül. Aztán egyszer csak megjelent a lakásán, a kocsmák levégője még érzett rajta, de már meg volt törve és lecsöndesedett. Szemében a szegény égett, szóltalan hallgató felesége szemrehányásait, úgy járt-kelt a szobákban, mint a szelíd báránny a végre bezárkózott. Egypár óráig térdelap a szentképek előtt, mellére hajította a fejét, karjai erőteljű hanyatlottak le, háta meggörbült s hallgatott, mintha nem mert volna imádkozni. A felesége lábujjhegyen az ajtóhoz lopódzott s hallgatózott. Mely

sóhajásokat hallott belülről, mintha egy fáradt beteg ló sóhajtozott volna.

— Oh Istenem! Hisz látod...: suttogott Ignác s tenyerét széles mellégre szorította.

A vezeklés napjaiban csak vizet ivott s rozskenyeret evett. Felesége minden reggel nagy vizeskorsót, másfél font kenyeret és söt tett az ajtó elé. Ignác kinyitotta az ajtót, bevitte az eleseget s újra bezárkózott. Senki se merete zavarni s óvakodtak még attól is, hogy megpillantsanak őket. Néhány nap múlva aztán újból megjelent a tőzsdén, tréfált, nevetett, üzleteket kötött, olyan volt, mint egy tapasztalt ragadozó-állat s megint kitűnő kereskedőnek bizonyult.

Életének három korszakán át az volt legforróbb vágya, hogy felesége fiut szüljön neki s minél öregebb lett, annál jobban erősdött lelke óhajása. Gyakran beszélt erről feleségével. Reggeli vagy ebédközben gyakran hosszasan nézett kővér, hizott, vörösarcu és álmos nézésű feleségére s így szólt:

— Nos, nem szeresz egy kis örömet?

Az asszony megértette, hogy mire gondol a férje s így felelt:

— Hogy szereznék? Hisz olyan ökleid vannak...

— Azt kérdeim, ostoba, hogy mi lesz a fiammal?

— Hisz annyi verést kapok tőled, hogy minden reményemet elveszed.

— Hazúdsz. A verés nem oka annak, hanem az, hogy sokat eszel. Ugy tele tömőd magadat.

— Hisz már van gyermekem.

— Leányod! Nekem fiu kell. Érted? Fiu és örökös. Kire hagyom a vagyonomat? Ki imádkozik majd a bűneimért? Csak nem adom mindenemet a papoknak? Már eleget kaptak! Vagy rád hagyjak mindent? Te sem teszel egyebet, csak imádkozol... De a templomban is az evésre gondolsz. S ha meghalok, újra férjhez megy... a pénzem pedig valami hülyének jut... Azért dolgozom? Oh te...:

REGÉNY

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyjejev).

Írta: GORKIJ MAXIM.

— Ugy? Tehát jól van — ordított Ignác, a pap felé fordult s miközben öklével az asztalra vágott, így szólt:

— Hallod-e? Add el a leányodat! Mennyit kérsz érte?

A diakonus a fejét rázta s összehúzta magát.

— Ezer rubelt?

A társaság azon röhögött, hogy a diakonus úgy összehúzta magát, mintha egy veder hideg vízzel öntötték volna nyakán.

— Kétezer! — ordított Ignác szikrázó szemmel.

— Micsoda? ... Hogyan? ... hebegett a pap s két karját nyújtotta Ignác felé.

— Hármat!

— Matvejevs Ignác — mondta a diakonus vékony, tört hangon. — Az Istenért... a Krisztus áldja meg! Hallgasson már... mert különben igazán eladom a lányomat. A lányom kedvéért.

Beteges, sikoltó hangjában, mintha szemrehányás lett volna s szeméi hirtelen úgy égtek, mint a parázs. A részeg társaság azonban még mindig nevette.

— Csönd! — mondta most Ignác fenyegető hangon. Fölállt s összerángolta a homlokát.

— Hát nem értitek, hogy miről van szó? Az embernek majd kiesordul a könnye s ti nevetek rajta...

Odalépet a diakonushoz, letérdelt elébe s könyörgő hangon mondta:

— Ugy-e, most már láttad magad is, hogy

Egésznap számolhatsz cukros mandulával.
Vagy légy iró, mint én. Ez se rossz pálya ám...
Hát mi leszel, fiám?

— Huszár leszek, apám.

Gárdonyi Géza.

— **Herceg és házmester.** Sok fejedelmi személyiség és híres ember festette le magát a nemrég elhunyt híres francia festő, Benjamin Constant által. Viktória királynő, XIII. Leo pápa, a marokkói szultán és mások ültek neki és Aumale hercegről is festett képet Constant, igazi remekművet. De ontal nem ez a lényeges, hanem az az anekdota, amelyet a Soir mond el erről az arcképfestésről. A herceg többször elment a művész atyjaéba, de Constant házmesterének sejtelve sem volt a gyakori vendég kilitéről. Ő csak egy öreg urat látott, fehér bajuszsal és szakállal. „Modelnek tartotta. Közönséges volt a házmester és a házmester, nagy udvariasan. Egy napon a házmester így szólt az öreg urhoz:

— Tudja kérem, ha már fölmege a műterembe, tegyen nekem egy szívességet.

— Oh, nagyon szivesen, de mi legyen az? — kérdezte a herceg kíváncsián.

— En istenem, csekélység. Magának semmi fáradságba sem fog kerülni s nekem legalább nem kell lépéseket másznom. A szabó éppen most hozott Constant urnak nadrágot s ha fölviszom, nagy hálaára kötelezom.

— A leguagyobb örömmel! — felelte a herceg nevetve s vette a nadrágot és fölment vele a műterembe.

— Mit hoz fenség? — kérdezte ámulva Constant.

— A nadrágját. A házmester ruházta rám ezt a bizalmas küldetést.

— Ezer bocsánat!

— Szót se! — mondta rá a herceg s aztán sokáig kacagott még a herceggel.

— **A rák gyógyítása.** Nincs esztendő, hogy egyszer vagy kétszer szenzációs híre ne terjedne az irgalmatlan rák, a *carcinoma* új és biztos gyógyításának. A rák ellen legszorgalmasabban az amerikai kúrgusok küzdenek. Az idén, januárban a ohioi orvosi akadémia elnöke és professzora, John E. Gilman bocsátotta világra a hírt, hogy ő megalkotta a *carcinoma* gyógyításának módját, még pedig a Röntgen-sugár segítségével. New-York egyik legtekintélyesebb lapja, a Herald közölte Gilman jelentését, hogy ötven rákbetegséget gyógyított meg s ismertette az eseteket is. Dr. Weider fogta kritika alá az ismertetett eseteket s kénytelen volt konstatálni, hogy Gilman módszerét két esetben csodálható hatás eredményt hozott. Azóta kísérleteznek is vele az orvosok, de végleges ítélet még nincsen róla. Gilmanék állítása szerint a Röntgen-sugár nem csupán operációt végez, de

edzi s gyógyítja az operát testrészt és hozzájárul az ép s egészséges szövetek serkedéséhez; következelesen mindennap, hetekig, hónapokig alkalmazni kell a gyógyító sugárt s ez az egész eljárás. Fölteve, hogy minden így kezdett *carcinoma* elpusztult a chicagói Habemann-kórházban, ahol Gilman kísérletezett, — még nem állíthatjuk, hogy a gyógyulás biztos is. Hónapok, esztendőik kelhetnek, hogy Gilman módszeréről végleges ítélet mondhaszunk. Be kell várni, az ötven gyógyult közül hányan recidiváltak. Amny bizonyos, hogy a Röntgen-sugár ilyen hatása nem lehetetlen. Az angol orvosok tapasztalása szerint a rákbetegség egyik oka némiy szervezeten a túlságosan sok só. James Braitwaite doktor az angol orvosi újságban, a *Lancetben* bizonyítja ezt, azt állítván, hogy túlságosan sok húst, kivált szótt húst eszünk s innen a tömérdek *carcinoma*.

— **Az új angol érdemrend.** Arról az érdemrendről, amelyet VII. Edvárd király a most már elhalasztott koronázása alkalmából alapított, a Times azt írja, hogy a porosz *pour le merite* rend utánzata. Katona-érdemeken kívül a tudomány és művészet kiválóságait is jutalmazza meg vele. A rend tagjainak száma nagyon korlátozott lesz, s elsősorban angolok javára alapult, de azért érdemes külföldiek is megválasztanak tiszteletbeli tagokul. Az érdemrenden a bérétől fűzetlen aranybetűkben ez a motó van: „For merite”, tulsó felén a király aláírása aranyban, vagy ezüstben (katona-tagok számára két ezüst kard is). Mindezt kiegészíti az angol korona zománcokivitelben, s az érdemrendet két hirtelyik széles kék és karmazsinpiros szalagon viselik. Az érdemrendet a király adományozza, s a rend tagjainak joguk lesz, hogy az érdemrendet a cimereikbe fűlvegyék.

— **Marconi programja.** Marconi Londonban a napokban felolvasást tartott találmányáról, amelyet ő „elektromos távírást”-nak keresztelt el. Marconi előadta mindazt, ami eddig a drótnélküli távírás terén történt, összegezte ennek eredményeit s programot alkotott a jövőre nézve. Biztosan reméli, hogy el is fogja érni, amit maga elé tűzött. Hiszen eddig a lényegyet sem tartották lehetségesnek, azt tudnivaló, hogy a villamosság hullámai minden látható vezeték nélkül továbbittasznak, holott a nap szintén minden látható vezeték nélkül úgy továbbítja a fényt és a hőt, hogy ezt érezzük is. Marconi reméli, hogy találmányát nemcsak a anyira fejlesztheti, hogy sok szomszédos távírállomást egy hozhat működésbe, hogy az egy időben föladott távíratok nem zavaródnak össze egymás közt, bár a tulerés hullámkötődés a szomszédos állomások tevékenységét most még jelentékenyen befolyásolhatják. Találmányán a legujabb javítás a „magnetikus detector”, melyet már 152 angol mérföldnyire kipróbált. Az ő találmánya az utóbbi időben

hatalmasan elterjedt, már tizenhét oceaán-gőzös van vele. Úlszerelve s általa nem egy tengeri szerencsétlenséget hárítottak már el. Angliában és Európában jelenleg nagyon Marconi-állomások működnek s be van azok kivül vezetve az angol haditengerészet nagyvenhajójára. A drótnélküli távírónak kereskedelmi célokra is nagy értéke van, mert a „Lucania” és „Campania” gőzösk példái egyetlen utjuk alkalmával átlag 1200 márkát vettek be drótnélküli távíratokért. Attért aztán Marconi arra, hogy eljön az idő, még pedig nem is sokára, mikor Anglia és Amerika közt lehetséges lesz a drótnélküli távíratok. A new-foulandi kísérletekkel fel kellett hagynia, mert a kábelátrenulást azt az ő jogaiba és szabaddaliba vágónak tartotta. E helyett azonban a kanadai kormány adott neki készséggel helyet, sőt 820.000 márkával meg is segítette, hogy Új-Skócia partjain kísérleteket végezzen. Mult februárban ismét kísérleteket végzett arra nézve, hogy a hajók mennyire továbbíthatják a villamos jeleket, s úgy találta, hogy olvasható távíratok 1561, jelek pedig 2099 tengeri mérföldre küldhetők. E közben oly jelenségekre jött rá, melyek kiváncsi tudományos érdeklődést s megfigyeltessé várnak. A tapasztalás azt mutatja ugyanis, hogy a saignálók nappal hétézáz mérföldnyire teljesen fölmondták a szolgálatot, éjszaka azonban kétezer mérföldnyire is átíthetők voltak. Marconi ezt azzal magyarázza meg, hogy a vezetők árcocok a nappali fényben jelentékeny elektromosságot vesztenek. Ebből az következik, hogy a transatlantiki állomások működésére nappal lehetetlen lenne, Marconi azonban ezt a nehézséget nagyobb elektrikus energia felhasználása által elháríthatni véli.

— **A füst súlya.** Sir Walter Raleighről, a nagy angol tengeri hősről, beszéli el egyik életrajzírója a következő apróságot: Erzsébet királyné egyszer nagyon családias hangulatban tréfálkozott ezzel a kedves emberével, aki csevegett, kacagott és fogadásokat ajánlott a királynénak. A királyné végül azt mondta neki, hogy azt mégsem tudja megmondani, hogy mennyi a füstnek a súlya.

— Felség! — felelte Raleigh — a dolog egészen egyszerű!

Erzsébet királyné azonban hitetlenkedett s kész volt a fogadásra is, hogy nem tudja kimutatni a füst súlyát.

— Felségem maga döntheti el a fogadást — mondotta Raleigh.

Ázál dohányt hozott, a királyné szemeláltára megmérte, majd megtömtött vele egy ezüst pipát és elszította. Mikor a pipa kiégett, a tartalmát kiverie és megmérte ugyancsak a királyné jelenlétében és a két súly különbsége mutatta a levegőbe ment füst súlyát. A királyné nevetve fizette ki veszteségét. Attól a naptól kezdve élvezik állítólag a dohányt Angolországban.

— **Egy ókori Humbert-eset.** Semmisen új az ég s'att, mondotta Rabbi Akiba és így természetes, hogy a Humbert-esetnek is volt már mása valamikor. Ezáltal, mint a Gaulois közli, Nero császár korába kell visszatekintennünk, Krisztus után a 67-ik esztendőbe. Akkoriban megsugták egy Antisztius Plautus nevű lovagnak, hogy el akarják konfiskálni a vagyonát. Plautus ur sem volt rest, sebőben értékesítette a vagyonát és éjszaktáncok idején elvitette Rómából rabzolgákkal. Azután hosszú utra ment és hogy ez utjában ne nyugtalanítsák, azt a hirt terjesztette el, hogy kincsait egy ladába zárta, amelyet, ha utközben meghal, a Nero császárra hagy. Mikor aztán sehogy sem akart meghalni, kinyitották a ládát s a láda — üres volt. Később megtudták, hogy a nemes lovag egy szép villát vett a Boden-tó partjain és unalmának elűzése végett nagyon gyakran horgászott. Csak Nero halála után, Vespasianus uralkodása alatt tért vissza Rómába.

Haragos szomorúság töltötte el arra a gondolatra, hogy élete cétalan volt, ha nem születik fia, aki vagyonát örökölni fogja.

Kilenc éves házassága óta négy leánya született, de mind a négy meghalt. Ignác szívszorongva várta születését s nem igen keeseggett haláluk miatt — a leányokra nem volt szüksége. Az esküvő után két évvel már verni kezdte a feleségét. Eleinte csak részeg fővel verte s csak azért, mert a közmondás is azt tartja, hogy az asszony verve jó. Valahányszor azonban leánya született s reménye szűfeszőlött, vad gyűlölet szállta meg felesége iránt s ilyenkor dühösen támadt rá, mintha meg akarta volna büntetni, hogy nem adott neki fiu-örököt.

Egy napon, éppen a szamari kerületben volt elfoglalva, rokonaitól sürgőnyt kapott, amelyben arról értesítették, hogy meghalt a felesége. Keresztet vetett, egy darabig gondolkodott, aztán levelet írt Majakinnak, a komájának:

— Temessétek csak el. Vigyázzatok a pénzre...

Aztán eiment a templomba s misét mondott a felesége lelküdvösségeért. Mikor vége volt a misének, arra gondolt, hogy nemsokára meg kell házasodnia. Negyvenhárom éves volt, nagy és széles válla s olyan mély hangon beszélt, mint egy öblös hangu kántor. Sötét szemöldékei alól villogott a szemé, napbarátnította arcán és hatalmas természetén az orosz szépség ömlött el. Járásában erő és nagy öntudatosság volt. Az asszonyok szerették és ő nem kerülte a nőket.

Félévvel a felesége halála után egy urali molokan kereskedő leányát kérte meg. A leány stija szívesen odaadta a leányát s mire őssre fordult az idő, Ignác hazavitte a második feleségét. Az asszonyt Natáliának hívták. Magas, karcu növési, kékszemű asszony volt, hosszú, szépséges haja gazdag eszókban hullt a vállára. Szép volt és méltó Ignáchoz, aki boldog volt s büszke és egészséges férfíhez illő módon szerette hitvesét. Csakhamar azonban figyelni kezdte az

Natália kerek, szabályos arcán soha sem jelent meg mosoly, mindig gondolkodott s hideg, esondós kék szemében valami sötét embergyűlölet látszott. Szabad óráiban az ablak mellett üldögélt s szótlanul, mozdulatlanul töltött ott néhány órát. Az utat nézte, de látszott, hogy semmi sem érdekli abból, ami odalent történt. Mintha önmagában keresgélte volna. A járása is különös volt — mindig lassan, óvatosan lépdelt, mintha valami láthatatlan erő akadályozná szabad mozgásában. A lakás közönséges, kérdédk fényvilággal volt berendezve, minden tárgy csillagolt s hangosan hirdette a gazda vagyonát. A szép kozák-asszony félénken mozgott a földhalmozott kincsek között, mintha attól félt volna, hogy ezek a drágaságok rázuhannak s gyongylik. A hallgatag asszonyt nem érdekelte a város lármás élete s ha férje társaságában kikocsizott, egyre a kocsis hátát bámulta. Ha látogatoba mentek, épp ilyen szótlan volt, ha vendégei voltak, megvendégeit öket, de beszélgetésükbe a világrt nem szólt volna bele. Csak a tréfás Majakinnak sikerült olykor egy-egy mosolyt csalni az arcára.

— Ez nem is asszony — mondta Majakin — hanem fia. Az élet azonban örök tűz s bizonyos, hogy ez a molokan menyecske is tüzet fog egyszer. Csak ki kell várni. Majd meglátják akkor, hogy milyen gyümölcs terem rajta...

— Ejnye — te pogány! — mondta Ignác nevetve. — Min gondolkodol már olyan sokat? Talán a kozák-faludra gondolsz? Légy már vidámabb! Az asszony csak hallgatott s nyugodtan pillantott a férjére.

— Sokat jársz a templomba... Pedig ráérnél. Még elég időd van arra, hogy a bűneidért imádkozzál... Hiszen elebb vétkezned is kelene... Tudod, ha az ember nem vétkezik, nem kell vezekelnie, de ha nem vezekel az ember, elveszti az üdvösségét... Amig fiatal vagy, vétkezned kell. Nem jössz velem kocszini?

— Nincs kedvem.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, június 28.

Gabonaszület. (Reich Jenő és társa-cég jelentése a Budapesti Napló részére.) Az időjárás e héten sem volt kedvező. Majdnem minden nap fordult elő esnapdék, a hőmérséklet esőkent és tartósan hűvös, borús idő uralkodott. Csak a hét végén derült ki, mi mellett a hőmérséklet is emelkedett. A vetések állása általában továbbra is kedvező, habár egyes helyekről még mindig jönnek panaszok, de sehonnan sem jelentik, hogy a meleg hiánya és túlságos nedvesség a vetésekre káros hatással volna. A külföldön szintén hűvös az idő, a terméskültatások majdnem mindenütt kedvezők és Franciaországban, Oroszországban és

az egész Balkánon a terméskilátás jónak mondható, Amerikában és Németországban jó közepesnek.

A külföldi piacokon az irányzat kevés forgalom mellett ártártó volt, a fogyasztás ugyan nem nagy kedvet mutat a vásárlásra, de a látható készletek sem mondhatók nagyoknak. Amerika el van készülve rá, hogy a tavalyihoz képest — az újlag javított kimutatás szerint — ca. 80 millió bushellel kevesebbet fog learatni, az irányzat azonban nem ezért szilárdult, hanem mert igen nagy mennyiségek lettek elhajózva és a látható készletek rohamosan apadnak. Az árak a múlt héthez viszonyítva valamivel magasabbak. Angliában a hangulat csendes, az árak alig változtak, ugy a fogyasztás, mint az eladók tartózkodóak. A német piacok lanyhák voltak, a francia jegyzések ellenben a múlt héthez viszonyítva eltérést nem mutatnak. A többi kontinentális piacokon csekély a forgalom, az árak tartottak voltak.

Nálunk buza iránt alig volt érdeklődés, míg rozsban a kereslet jó, zab és tengeri ellenben különösebb figyelemre nem méltattak.

Az üzleti hét részleteiről a következőket leírhatjuk:

Buza az egész héten csak csekély kereslettel találkozott, amennyiben a malomok vásárlásban állandóan tartózkodtak és csak a legűzösebb beszerzéseket es: közöltek, eladók azonban szintén nehezen voltak hajlandók engedelményeket tenni. Az időjárás, valamint a határidőpaci szinten lanyhítólag hatnak és így a hangulat csendes maradt és az árak a múlt héthez viszonyítva 40 fillérrel csökkentek. Elkelt a héten összesen 47.000 mm., a heti hozatal pedig 94.725 mm., melyből 22.000 mm. ment tovább. Ujbuvarban fordultak elő eladások, még pedig 8.20 és 8.55 korona között, szállítandó augusztus hó első felében sárg és minőség szerint ab Budapest.

Ros az egész hétvégén volt kívánva, minek ellenében nagy a fogyasztás részéről, mint elszállítás esélőből jó kereslet mutatkozott. Ennek folytán csak csekély forgalom fejlődött, az árak a múlt héthez 5 fillérrel csökkentek. Minőség szerint budapesti paritásra 7.20—7.45 k. ab Budapest 7.55 k-ig fizettek 8 óra. Nyírvédeli származások szintén minőségben kívánva, tehát forgalom sincs. Új rozsban néhány üzlet jórindult elő, a forgalom korlátolt, júliusi szállításra Budapest távolláságában átvéve 6.80 k., július második és: augusztus első felében szállítva 6.70 k. érhető el.

Árpa (takarmány- és hámtölési célokra) e héten is teljesen változatlan maradt. A forgalom tartósan gyenge a csekély kínálat éppily keresletre talált és az eladott néhány tétel 5.80—6.10 k-ig kelt el készpénzfizetéssel. Új árpa (szokvány-minőség) szintén csendes és szeptemberi szállításra 5.70 k. jegyez készpénzfizetéssel.

Zab jó forgalommal ürvendett; a kínálat meglehetősen, a kereslet szintén élénk volt, árak azonban nem változtak. A fogyasztás szintén és tisztaság szerint 7.20—7.50 k-ig, finom urasági áruért pedig 7.80 k-ig fizetett készpénzben.

Tengeri hizlalkó és szeszizók által a határidő-áron, jobb minőségek 2—3 fillér felülfizetéssel vásároltattak. Állomásokon átvéve gyenge a kínálat. A hangulat csendes maradt és tisztavédeli állomásokon 5.20 k., bácskai állomásokon pedig 5.10 k. fizetik paritással.

Olajmagvak: Készáru-kapcsolatrendszerben még nincs forgalom. Határidőrendszerben 1902. augusztusra élénk üzlet volt és jó kilátásokra lánghat jegyezti, 11.45 k. 31.—K. Bányai rendszerben szintén volt üzlet, június-júliusi szállítással budapesti paritásra 10.50 k., később 10.15—10.20 k. fizetett. Vadrepce fölöttelen, 8.—8.50, lenmag 14.—15.—K., kendermag 10.—11.—koronán jegyez.

Vetőmagvak. (Mauhar Ödön tudósítójától.) Lőporanyagok és lucernamagok kereslete az idő ezant teljesen megszűnt. Mauharagnak nagy a kelendőse, de mindazonáltal a héten ároshkénés volt észlelhető. Németországból a osomás ebirnek (Dactylis glomerata) állásáról kedvezően jelentések érkeznek, ellenben Olaszországból az angol perjenek (Lolium perenne) állását rognak jelzik, hogy igen jó termésre van kilátás. Rendkívül élénk érdeklődés mutatkozik eredeti bajorországi, kőrhibelű 95% csirakész tartórészemag iránt. Bihorhe mennyiségileg kitűnő termést szolgáltatott, mi egyébiránt a oskőkend átirányzatban is kifejezede jnt. Jegyzések nyersáruért 50 kilónként Budapesten: lucernamag 68—75 korona, lenmag 17—18 korona, mauharag 13—13 1/2 korona, muharag, régi áru 8—9 korona, lőporu-lengeri 8 1/2—8 3/4 korona, vörös kőr 8—8 1/4 korona.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lisztüzlet a feljött héten ismét lángha irányzatot mutatott, aminek következtében a malomok jegyzéseiket lejjebb szállították. Oka ennek részben az volt, hogy a malomok az ősi eladásokat forszírozták, ami a rövid határidőjű fizetlek rovására történt. Egyébként a rendkívül ízem még érvényben lévén, a készletek ismét a kenyérlisztekben ismét teljesen csökkentek. — A külföldről nem igen érkezik megrendelés. A takarmányozóik kereslete olgőg élénk.

Átlagos budapesti árak 50 kilogrammonként számkostól:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ár kor.	14.50	14.80	14.—	15.50	15.80	15.40	14.80
			7 7/8				
		11.90	10.80	7.—			
Finom korpa:							
Goromba korpa:							4.70
Ár: korona	4.50						
Dara:	AB	C					
			15.30	14.80			

Szosszulek. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A helyzet még mindig változatlan; a fogyasztás javul ugyan, de ennek nagyobb fontosságot nem tulajdonítanak és mindenki kíváncsian várja, hogy mit hoz a szeptember 1-én kezdődő új termelési évad. Mai jegyzések: nyerseszert finomított részére 39—39 1/2, finomított szeszért nagyban 148—148 1/2, kisoban 144—145 koronával, denaturált szesz nagyban 31—31 1/2, kisoban 32—33 koronával helyben.

Denaturált szesz. (Kalmár Sándor jelentése a Budapesti Napló részére.) Az üzemletben lényeges változás állott be. Azonnali szállításra osztrák gyárak nagy kínálatot fejtenek ki, de üzlet nem jött létre, mert a magas fuvar miatt galiciai szesz nem konve-niálhat. Hosszu léjáratu kötéséknél a gyárosok egy része 1 koronával magasabb árakat követel, ellenben mások a folyó éven túl történő szállításokra egyáltalán nem adnak el, mert szakkörökben az a hír tartja magát, hogy a sok esőzész a burgyonatermésnek ártott. Mai nagybani jegyzések azonnali szállításra 31 1/2—31 1/2, egy éven belül történő szállításra 32 1/2—33 1/2 korona pr. 10.000 literok, ingyen barrelben a budapesti állomásokra szállítva, készpénzfizetés mellett, engedmény nélkül. Egyes barrelok egy koronával drágábbak.

Ipar és kereskedelem.

A borklauzua. Palermo-ból jelentik e hó 25-iki kelettel: A déolaszországi kereskedelmi kamarák kongresszusa, amely most itt ülészik és igen nagy látogatottságnak ürvend, de Tullio B. A.-nak, a bari kereskedelmi kamara elnökének beható megokolása alapján egyhanguag határozatot hozott, amely felhívja a kormányt, hogy az Ausztria-Magyarországgal kötendő kereskedelmi szerződéseknél okvetlenül ragaszkodjék a borklauzálához. Az indítványozó indoklásában felhívja a kereskedelmi kamarákat, hogy vértessék magukat meglepetések ellen és igyekezzenek a fenyegetett mezőgazdaságot megvédeni. Statisztikai adatokkal igyekezett kimutatni, hogy Olaszország már a nemzetközi viszonyosság törvényeinél fogva is kényserítve van arra, hogy legálább is a statusquohoz ragaszkodjék. Olaszország és Ausztria-Magyarország kölcsönös kereskedelmi forgalmát vizsgálva, arra a felfedezésre jutott, hogy Magyarország az utolsó évtizedben az olasz vámnok mérésükése következtében néhány millióval többet exportált Olaszországba, míg Olaszország Magyarországra iránuló kivitelében jelentősen hátramaradt. Utalt arra, mekkora hasznót huz a magyar hajózási forgalom Olaszországban; ez mintegy interioritása helyezi az olasz hajózási forgalmat Olaszország saját kikötőiben. Az az elindó bánásmód, amelyben Olaszország a magyar hajózási forgalmat részesíti, nagyban különbözik — Olaszország kárára — attól a módtól, amelyben olasz hajókkal magyar kikötőkben bálnak. Végül arra a következtetésre jutott de Tullio, hogy Olaszországnak jogában állván érdekeit a legerősebben megvédeni, adandó alkalommal represszáliktól sem szabad visszatérnie.

Nemzetközi tengerészeti kongresszus. A Párisban székelő Nemzetközi Tengerészeti Egyesület július 9—14-én tartja második kongresszusát Kopenhágában. A kongresszuson a magyar kormány, illetve a kereskedelmiügyi minisztérium képviselőiben Gonda Béla miniszteri osztálytanácsos, a tengerészeti és hajózási szakosztály főnöke s a szervezeti egyesület állandó bizottságának tagja fog részt venni. Magyarországból, értesülések szerint, részvevő a kongresszuson Károlyi Emil, az Adria m. kir. tengerrajózási részvevőtársaság vezérigazgatója is, aki a Nemzetközi Tengerészeti Egyesület állandó bizottságának szintén tagja.

A hegyvidéki akció Sáros megyében. A hegyvidéki miniszteri kirendeltség vezetésével megbízott Kazy József miniszteri osztálytanácsos előzetes tanulmányokat tesz az állami segélyakcióknak Sáros megye hegyvidékére való eselleges bevezetése iránt. Értesülések szerint a miniszter előbb Zemplén megye felől járásaira, aztán pedig Ugocsavármegye területére kívánja az akcióit kiterjeszteni. Sárosvármegye makoviczai és egyéb hegyvidéki járásaira tehát valószínűleg csak 1904. év folyamán kerül sor. Kazy július folyamán készült Sárosvármegye makoviczai járását beutazni tanulmányozás végett, előzőleg azonban a vármegye vezérigazgatóval fog tanácskozni.

Horvát országos kiállítás. A zágrábi asztalok ipáriarsulata elhatározta, hogy még július havában Zágráiban iparoskongresszust fog egybeírvni, hogy a horvát országos kiállítástól indatoskózzék.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a kereskedelmiügyi miniszter engedélyével kilón ósú teherkocsikat rendel meg az 1902. évtől 1904. évig terjedő időszakban. Ezek szerint 95 husszállító, 10 butorszálító, 400 gyümölcszállító, 5 nyitott teherkocsival és 10 posta-kalauzkocsival fog szaporodni a m. kir. államvasutak kocsiparkja.

A Rieger-féle papirnévnyár részvevőtársaságnak Berzseny Albert elnökelele alatt a mai napon tartott rendes közgyűlése az igazgatóság által bemutatott mérleget jóváhagyta és a tetemes lejárások után mutatkozó 57.818 korona veszteséget a jövő év üzleti eredményezésére átvetelni határozta. A felmenny megadása után az igazgatóság és felügyelőbi-

zottság eddigi tagjait egyhanguag újlag megválasztották.

A newyorki tőzsede. Newyorkból jelentik június 27-iki kelettel: A tőzsede ma a közelgő félévi zárlat és a londoni ünnepek miatt nagyon kedvtelen. Az irányzat azonban szilárd volt, mert holnapra kedvező bankimutatást vártak. Különösen kíváltak a vasutészvevények a Chicago-Milwaukee-részvevényekkel az élőkön, amelyekben nagy volt a kereslet. Ellenben iparrészvevényekben általában gyengébb volt az érdeklődés. Zárlat felé az árfolyamok gyengeségre hajlottak. Részvevényforgalom 270.000 darab.

Szeszárak. A kontingens nyerseszsz ár Budapestben pénzben 29.— korona, áruban 30.50 korona. Bécsben a kontingentált készáru pénzben 37.80 korona, áruban 38.20 korona.

Vásárosarnok. (Fómas és Bruszt hatósági közvevítő üzleti jelentése.) Ugyiszólván állandó esős, boros időjárás, a hónap végén rendszerint mutatkozó párazsűke és igen csekély érdeklődés mellett az élelmiszerpiac az elmúlt héten rendkívül lángha és minden várandóságon aluli volt. Sem a rendes napi piacokon, sem a szokásos hetivásárokon nem volt a hét egyik napján élénkebb üzlet észlelhető s ugy látszik, hogy a holt szezon már megkezdődött és nagyon is érezhető a nyaranta íy időben a lakosságnak zöbibe való elutazása folytán nagyon is megosapant fogyasztás. A mostani idénycikkek keléltő mennyiségben kerültek a piacra és lángha érdeklődés mellett csakis többé-kevésbé nyomott árakon voltak értékesíthetők, a többi oikk iránt pedig alig mutatkozott érdeklődés. Emutásra méltó mozzanata az elmúlt heti üzletnek nem volt, hacsak az új burgonyában a hét közepén beállott árturóldódat nem említjük meg. Ezen oikknek arra ugy látszik már egyelőre szabályozódott, amennyiben alacsony színvonalra süllyedt és csak szűk korlátok között mozog. A külföldi piacokon ezen oikk iránt még nem mutatnak kellő érdeklődést, minek magyarázata lőképp abban rejlik, hogy az idei termés ez idő szerint még nem felel meg a külföld által fázasztott magasabb igényeknek és így az olasz áruval nem versenyképes. Tojásban félj-meddig kielégítő volt az üzlet, az árak az egész héten át nagyban 1—2 korona árturóldóztatól eltekintve változatlanok maradtak. A piacra került áru mindenkor akadálytalan elhelyezést nyert és ezen oikk rendszeres szállítása ajánlatos. Vaj- és tejtermékek nagy mennyiségben kerülnek a piacra, a hozatalok jóval felitumulják a helyi szükségletet, az árak a nagy kínálat folytán megfelelően alacsonyak. Vidéki busztételek nem volt számottóvó üzlet, füstöltbúztételek pedig teljesen el vannak banyagolva. Vadfélékben pedig csakis ózreke szorított az üzlet, ezek azonban nem tulnaggy mennyiségben érkeznek, mért is meglehetősen jó árak mellett keltek el. Gyümöslészték közül ma már hazai áru, oseresznye, meggy, ribizke, egres és eper van a piacon, délvidekről pedig kőrte, kajszi- és ószibarack, füge stb. kerül a piacra. Beromfiban az üzlet a rendszeretlen szállítás folytán nagyon változó, majd tömérédek sok, majd pedig nagyon kevés áru volt a piacon és az árak a szerint, hogy kisebb vagy nagyobb volt-e a kínálat, továbbá pedig az áru minősége szerint nagy változtak. A mai nagybani jegyzések: Husztélek kis mennyiségben érkeznek és ma vidéki marhahus eleje 63—72 korona, hátulja 72—88 koronát jegyzett 100 kilónként; siltt borjúk bórben, hosszan, leonvás nélkül 63—61 fillért jegyeztek kilónként. Tojásból a hozatalok keléltőek és ma esőrendű tolt alidőbi áru 57—58, gyengébb minőségű és esőrdelyi áru 60.—66.50 koronával kelt el eredeti árdánként. Vaj és tejtermékek nagy mennyiségben kerülnek a piacra, ma elsősorúnd, kiválóan kedvelt jegyű szőveikezevű édes tejszínből készült teavaj 1/2 kilós darabokban 1.90—2.10, egyéb jegyű 1/2—5 kilós darabokban 1.80—1.90 és jó irak főzövaj 1.40—1.60 koronát jegyzett kilónként. Öres kilója 1.40—1.50 koronával nyert elhelyezést nagyaggy szerint. Új burgonya 4.40—4.60 koronát jegyzett méterménzánként vaggottételekben.

Bertés konzumvásár jelentése. (A székessővárosi sertésvásár és kövözögöd intézesege.) Június 28-án. Főhajtás. Zsírsertés ugyint Öreg I. rendű 350 kilogramm felit 5 darab, II. rendű 280—350 kilogramm 84 darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal néhez 300 kilogramm felit 6 darab, közép 220—300 kilogramm 486 darab, könnyű 220 kilogramm 200 darab, sildő — darab, malac 40 kilogramm — darab. Összesen 781 darab. Hússertés ugyint: néhez 300 kilogramm felit — darab, könnyű 140—300 kilogramm 3 darab, sildő — darab, malac 40 kilogramm — darab. Összesen 8 darab. Főhajtás Öszgege 784 darab. Előző napi maradvány 95 darab, összesen 879 darab. Eladott 860 darab. Maradvány 19 darab. A vásár irányzata élénk. — Kövözögő árak jegyzetettek: Zsírsertés: Öreg I. rendű 250 kilogramm felit — fillérig, II. rendű 280—350 kilogramm 86—88 fillérig, kanló — fillérig, silány — fillérig, fiatal néhez 300 kilogramm felit — fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm 86—90 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 74—88 fillérig, sildő — fillérig, malac — fillérig, Hússertés: Néhez 300 kilogramm felit — fillérig, II. rendű 280—350 kilogramm 86—88 fillérig, kanló — fillérig, silány — fillérig, fiatal néhez 300 kilogramm felit — fillérig, sildő — fillérig, malac 40 kilogramm — fillérig, kilogrammonként elősulyban.

A budapesti gabonatőzsede.

Budapest, június 28.

Csekély vételkedv, élénk irányzat és oskőkend irányzat mellett 7000 méterméssa buza került forgalomba, 20 fillérrel alacsonyabb árakon.

Rozs, árpa és zab 5 fillérrel alacsonyabb áron került a forgalomba.

Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 79-2 k. 9 K. 50 f., 800 mm. 79-2 k. 9 K. 25 f., 200 mm. 78-5 k. 9 K. 35 f., 200 mm. 78-5 k. 9 K. 30 f.

Festményvidéki: 100 mm. 80 k. 9 K. 40 f., 200 mm. 78 k. 8 K. 40 f., készpénzfizetésre, 100 mm. 77-8 k. 9 K. 20 f.

Bécsi: 800 mm. 75-5 k. 9 K. 35 f., 100 mm. 75-5 k. 9 K. 35 f.

Baklárú: 2000 mm. 75-5 k. 8 K. 72 1/2 f., 8000 mm. 76 k. 8 K. 72 1/2 f.

Mind három hónapra.

Ros: 200 mm. 7 K. 45 f., 200 mm. 7 K. 45 f., paritásra.

Árpa: 350 mm. 5 K. 75 f., 200 mm. 5 K. 62 1/2 f., szorb.

Tengeri: 200 mm. 5 K. 27 f., tiszavidéki, 200 mm. 5 K. 17 f., kocsira rakva.

Zab: 100 mm. 7 K. 50 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készárú hivatalos jegyzése a budapesti ár- és értéktőzsdén sokáig szerint készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektolitereként és kilogrammonként.

Table with columns for 'B u z a', 'Kilós', 'Kilogramm', 'Kiló', 'Kilogramm', 'Kiló'. Rows include Tiszavidéki, Festményvidéki, Bécsi, Baklárú, Ros, Árpa, Tengeri, Májusi, Augusztusi.

Table with columns for 'Egyéb gabonafélék', 'Kilós', 'Kilogramm', 'Kiló', 'Kilogramm', 'Kiló'. Rows include Ros, Árpa, Zab, Tengeri, Repce, Kékes.

A határőrségi folyamán a következő kitételek körték:

Table with columns for 'Körteke', 'Októberi buza 1902.', 'Októberi rozs 1902.', 'Októberi zab 1902.', 'Júliusi tengeri 1902.', 'Ang. tengeri 1902.', 'Májusi tengeri 1902.', 'Augusztusi repce 1902.'

Déli egy órák a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a Kőszén:

Table with columns for 'Októberi buza 1902.', 'Októberi rozs 1902.', 'Októberi zab 1902.', 'Júliusi tengeri 1902.', 'Augusztusi tengeri 1902.', 'Májusi tengeri 1902.', 'Augusztusi repce 1902.'

Délután fél 5 órák arú:

Table with columns for 'Buza októberre 1902.', 'Októberi rozs 1902.', 'Októberi zab 1902.', 'Júliusi tengeri 1902.', 'Augusztusi tengeri 1902.', 'Májusi tengeri 1902.', 'Augusztusi repce 1902.'

A budapesti értéktőzsde.

A tőzsde az egész nap folyamán jól tartott irányzatot tanúsított; a forgalom ugy az elő-, mint a déli tőzsdén igen csekély maradt, olyannyira, hogy a nemzetközi értékekben is csak elvétve fordult elő kötés.

Értéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 675.—675.50. Magyar Hitelrészvény 690.—699.50. Jelzálogbank részvény 462.—. Államvasútirészvény 708.75—705.25. Városi Villamos Vasút részvény 303.50 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Magyar hitelbank részvény 698.25—698.50. Jelzálogbank részvény 462.25—462.50. Leszámlatolóbank részvény 431.50. Osztrák hitelrészvény 674.75—675.—. Rimmurányi vasúti részvény 521.—522.—. Adria hajózási részvény 427.—430.—. Közuti vasipari részvény 605.—606.75. Déli vasút részvény 67.50—68.50. Államvasúti részvény 703.50—704 korona.

A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 674.50. Magyar hitelrészvény 698.25. Leszámlatoló 431.—. Rimmurányi vasúti részvény 511.—. Osztrák-Magyar Államvasúti részvény 703.50. Közuti vasút 606.75. Villamos vasút 303.—korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terménytőzsdében a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményi

üzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő ár-folyamatok alapította meg:

Jegyzetek: Heremag; lucerna magyar 46.—54.—korona, vörös aprószemű 36.—40.—korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánási — korona, középszemű 42.—46.—korona, nagyszemű 48.—52.—korona. Disznósér: budapesti 64.50—65.—korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszártított vidéki — korona, városi 4 darabos 55.—56.—korona, 3 darabos 57.—57.50 korona, szűrt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, azonnal szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, azonnal való szállításra. — korona. Szilvaiz: sláviai — korona, szerbiai — korona, azonnal való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, június 28. (A Budapesti Napló telefon-jelentése.) A lanyha irányzat ma is tuloyom volt az egész piacon és az árak ma is csökkentek annyira, hogy a múlt szombati zárlatokkal szemben 25—35-el alacsonyabban jegyzettek. Buza május—júniusra 9.35, buza őszre 7.86, rozs május—júniusra 7.70—7.75, rozs őszre 6.76, zab május—júniusra 7.48—7.83, zab őszre 6.06—6.08, tengeri május—júniusra 5.82, tengeri szeptember—októberre 5.45, repce augusztus—szeptemberre 11.50—11.60 korona.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén a kedvező belpolitikai helyzet következtében és az angol király állapotáról érkezett kedvező hírek hatása alatt a hangulat barátságos volt.

A déli tőzsdemagatartása csöndes volt. Az árfolyamok kevésbé változtak. Később tovább tartott az üzleti csöndesség.

Zárlat: tartott.

Bécs, június 28. (Magyar értékek számla) 4%-os aranyjárdék 120.70. Lissza és szegedi kölcsön sorosjegy 162.50. Magyar vasúti kölcsön értéken —. Magyar keleti vasúti állami kötvény —. Magyar leszámlatoló- és penztávkassza —. Rimmurányi vasútrészvény 510.—. Magyar koronajárdék 97.80. 4%-os Magyar földhitel. kötvény 97.75. Magyar hitelbank részvény 698.—. Magyar nyeregenyi kölcsön sorosjegy 207.—. Kassa-oderbergi vasúti részvény —. Magyar keres. bank —. Magyar cukoripar 1320.

Bécs, június 28. (Osztrák értékek számla) 4 2/3%-os papírjárdék 101.70. 4%-os osztr. aranyjárdék 120.70. 1860-os sorosjegy 153.25. Osztrák hitelsorsjegy 437.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankjegyek 453.50. Osztrák-magyar bank 182.—. Déli vasút 67.75. Dunagőzhajózási részvény 877.—. Dohányrészvény 293.—. Császári és királyi arany 11.30. Német bankváltók 117.80. 4 2/3%-os osztr. járdék 101.55. Osztrák koronajárdék 99.60. 1864-iki sorosjegy 250.—. Osztrák hitelintézet részvény 674.52. Unionbank 540.—. Osztrák Landerbank 419.50. Osztrák-magyar államvasút 703.50. Elhívóügyi vasút 447.—. Alpeai bányarészvény 403.50. 20 frank. arany 19.09. Londoni váltó 240.10 Bécsi Tramway Lít B. —. Bécsi Tramway Lít A. 284.—. Lipót kőbő 386.—. Az irányzat csendes.

Bécs, június 28. (A Budapesti Napló tudósítójának telefon-jelentése.) A délutáni magyárforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 674.75. Magyar hitelrészvény 698.50. Angol-Osztrák bank 278.50. Bécsi bankjegyek 454.—. Union bank 540.50. Landerbank 419.50. Osztrák-magyar államvasút részvény 703.75. Déli vasút 67.50. Elhívóügyi vasút 447.75. Eszaki vasút részvény —. Dohányrészvény 293.50. Rimmurányi vasúti 511.—. Alpeai bányarészvény 404.—. Májusi járdék 101.70. Magyar korona járdék 97.30. Török sorosjegy 107.70. Német birodalmi márká 117.36—117.33. Napoleon'or 19.10.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, június 28. (Tőzsdei tudósítás.) A tőzsde ma eleinte meglehetősen szilárd alapránnyal mellett megint nagyon csöndes volt. A londoni tőzsdéi tevékenység újra kezdődött az itteni forgalom megalakulását is várják. Közszentételek arra a hírre, hogy a széngyártás pang, alacsonyabban indultak, de később javultak. Később bányarészvények gyengültek arra a hírre, hogy az egyik bányába beható a víz. Ez azután az egész tőzsdét kedvezőtlenül befolyásolta. Dinamittrusz-részvények szilárdak voltak. Magánkamatláb 2 1/2%.

Berlin, június 28. (Zárlat.) 4 2/3%-os papírjárdék 101.75. 4%-os osztrák aranyjárdék 102.80. Elhívóügyi vasút —. Magyar koronajárdék 98.10. Osztrák-magyar államvasút 151.—. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 85.10. Magyar vasúti beruházás kölcsön 100.25. Alpeai bányarészvény —. Disconto-Comandit 184.00. Általános villamosági Rádon 132.80. Gelsenkirchen 108.25. Laura-kőbő 201.10. 4 2/3%-os osztrák —. 4%-os magyar aranyjárdék 101.50. Osztrák hitelrészvény 212.10. Déli vasút 18.—. Károlyi Lajos vasút —. Orosz bankjegyek 216.05. 4%-os uj orosz kölcsön 96.75. Török dohányrészvény —. Olasz járdék 102.00. Magyar hitelbank —. Dinamit Trus 176.75. Harpuzi 174.75. Az irányzat csendes.

Berlin, június 28. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Aeu forgalomban 4%-os magyar aranyjárdék —. Magyar koronajárdék —. Osztrák hitelrészvény 212.—. Osztrák-magyar államvasút 151.—. Déli vasút 18.—. Eszaki vasút —. Elhívóügyi vasút —. Orosz bankjegy készpénz 216.05. Buschleherdi —. Orosz bankjegy —. (Ultimeo) Lombard —.

Paris, június 28. (Zárlat.) Osztrák-magyar Államvasút —. 4%-os osztrák aranyjárdék 103.60. Osztrák Landerbank —. 3 1/2%-os francia járdék 102.15. Appei bányarészvény —. Déli vasút 35.—. 4%-os magyar aranyjárdék —. Párisi bankrészvény 1067.—. Olasz járdék 103.42. Francia törleszt. járdék 101.10. Osztrák földhitelrészvény 1297.—. Török bányarészvény 321.—. Az irányzat határozatlan.

Frankfurt, június 28. (Zárlat.) 4 2/3%-os papírjárdék 101.80. 4%-os osztrák aranyjárdék 102.90. Magyar koronajárdék 98.25. Osztrák-magyar bank 114.20. Déli vasút 18.20. Elhívóügyi vasút —. Londoni váltóár 204.50. Bécsi bankjegyek 453.50. Villamos részvény —. 3%-os magyar aranykölcsön 89.50. 4 2/3%-os osztrákjárdék 101.65. 4%-os magyar aranyjárdék 101.50. Osztrák hitelrészvény 212.30. Osztrák-magyar Államvasút 151.20. Eszaki vasút —. Bécsi váltóár 85.15. Párisi váltóár 21.25. Unio bank —. Alpeai bányarészvény 204.—. Az irányzat nyugodt.

Hamburg, június 28. (Zárlat.) 4 2/3%-os osztrákjárdék 101.50. 1860. sorosjegy 153.25. Déli vasút 17.75. 4%-os osztrák aranyjárdék 102.60. Osztrák hitelrészvény 212.10. Osztrák-magyar államvasút 151.25. Olasz járdék 102.50. 4%-os magyar aranyjárdék 101.80. Az irányzat nyugodt.

Budapesti csobányai jelentéskereskedelmi oszrnok jelentése.

Június 28. A szerződészet irányzata változatlan.

A) Húsot értékek ára: L A) Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 98—100 fillérg. Oreg közép (páronként 300—240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. Fiatl nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 106—108 fillérg. Fiatl közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 104—106 fillérg. Fiatl könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérg. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérg. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérg. Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. IV. Romániai eredeti (Stachi): Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) 107—108 fillérg. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 105—106 fillérg. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 104—105 fillérg.

Sertéslejtés ma 1902. június 28. napján volt készlet 46.855 darab. — 1902. június 27. napján lehajtatott 402 darab. 1902. június 27. napján elszállított 842 darab. 1902. június 28. napjára maradt készletben 46.215 darab.

Sternberg Armin és Testvére és. & Kir. udv hangszergyár központi főraktárában Kerespeti ut. 36. cimbalnok, hegedűk, fuvókák a minden más hangszer jutányos árban szereshető be. Külön zongoratermek a Kossuth Lajos-utóban (a Károlyi-kürt sarkán), hol zongorák és pianók kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zsálokölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 40 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Bunke Gyula. Központ: VI. Andrássy-ut. 5. Magy. kir. szab. osztály-sorszájak: főeljárású helye: IV. Ferenciek-tere 4. Kézi zálogoktatók: IV., Károlyi-kürt 18.; IV., Ferenciek-tere 4. (Trányi-utca sark); VII., Királyi-utca 57.; VIII., József-kört 2.; VIII., Üllői ut. 8. sz.

Első Leánykiképzési Egyesület m. sz. Leány- és szubizótőke-intezet, Budapest, VI. Teréz-kört 40—42. (az intézet saját palotájában). Az intézet vagyonja 1901. december 31-én 7.874.385-14 korona. Eddig kiképzett biztosított tőke több mint 6.856.472-84 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtelek mellett 1000 koroná től korlátlan összegig biztosíthatók.

Viz állás.

Table with columns for 'Jun. 27.', 'Jun. 28.', 'Tiszai', 'M.-Gyógy', 'Tiszai', 'M.-Gyógy', 'Tiszai', 'M.-Gyógy'. Rows include Danubius, Tisza, Körös, Zagyva, Sáros, etc.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 28. —

Kivonat. A nagyváradi kir. ítélőtábla elnöke a vezető alatt álló kir. ítélőtábla kerdőlethe Jakó Elek végzett joghallgatást diákgyakornokká, a zombori m. kir. pénzügyigazgatóst Diakmann, Javab hodásági lakost díjas gyakornokká a hodásági kir. adóhivatalhoz, továbbá Zeisel Károly kulai lakost díjtalan adóhivatali gyakornokká a zombori, Tary Dersó szabadkai lakost pedig szintén díjtalan adóhivatali gyakornokká a szabadkai kir. adóhivatalhoz; a kassai m. kir. pénzügyigazgatóst Illes Andor szikszói lakost joghallgatást a szikszói m. kir. adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká; a m. kir. honvédelmi miniszter dr. Wessely Géza munkácsi lakost, az Államtudományok doktorát és Önödi Szabó Lajos budapesti lakost végzett joghallgatást díjtalan miniszteri fogalmazó-gyakornokokká nevezte ki.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. június hó 24-én.

Yvette.

Színkép 3 felvonásban, 5 képpben. Irta Guy de Maupassant és Pierre Berton. Ford. Kürthy Emil.

Személyek:

Obardi	Hegyesi	Brochné	Nagy I.
Yvette	Török I.	Markovics	Gái
Serrigny	Dessó	Aubry	Pálfi
Saval	Gyenes	Dumouchel	Gabányi
Kalitsinné	Szacsavyné	Dumouchel	Györgyné
Pietranera	Kőrösmérei	Eulalie	Ligeti
Pietranera	Paulayné	Pommeanné	Vizváriné
Don Ramirez	Ivánfi	Yvé	T. Vizvári
Briquetot	Molnár	Félszemű	Rózsahegyí

Kézlete 7 1/2 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. június hó 29-én.

A postás flu és a huga.

4 felvonás bohózat, énekekkel. Irta: Buchbinder Bernát. Megy. színe alkalmazzák Sziklai és Faragó.

Személyek:

Dr. Csipkés	Hidvéghy	Sodroghi Géza	Palásthy
Báró Szalánczi	Boross	Szinai Imre	Borbély
Vankai Endre	Szilágyi	Felbó Muki	Sziklai
Almásy Milka	Margó	Klári, a huga	Sziklai Sz.
Bajkerti Lili	Sziklainé	Szöke H.	Mátrai
Merényi Ákos	Delli	Manóczy S.	Iványi

Kézlete 7 1/2 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. június hó 29-én.

Az örnagy ur.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Mars és Kéroul. Fordította Heltai Jenő.

Személyek:

Montgiron	Fenyvesi	Michu	Győző
Labourdette	Hegedűs	Dingois	Vendrei
Fréville	Tany	Malcoizel	Szerémy
Champeaux	Góth	Paulette	Vársányi
Moulard	Tapolczai	Héloise	Nikó
Bardinet	Rónaszéki	Dingois	Haraszthy

Kézlete 7 1/2 órákor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. június hó 29-én.

Kin-Fu

vagy: Egy kínai ember kalandjai.

Látványos színmű dalokkal és táncokkal 6 képpben. Jules Verne „Egy kínai viszontagságai Kinában” című regénye után írták Faragó Jenő és Márkus Géza. Zenéjét szerzőtte Barna Izso.

Személyek:

Kin-Fu	Szirmai	Ping	Nagy M.
Wang	Delli	Pang	Dolliné
William John	Németh	Pilti-Sing	Tallian
Le-u	Dóri	Csü	Kaposi
Nau	Kápolnai	Kin-Fa-Lo	Kovács K.
Szun	Kovács	Jin	Kiss M.

Kézlete 7 1/2 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. június hó 29-én.

Délután 3 órákor felhárakkal:

A tót leány.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta Almásy Tihomér. Zenéjét szerzőtte Serly Lajos.

Este:

A kereszt jelében.

Történelmi korrajz Nero császár korából 5 felvonásban, 9 képpben zenével, énekekkel. Irta Barret Wilson. Fordította Komor Gyula.

Kézlete 7 1/2 órákor.

VÁROSLIGETI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. június hó 29-én.

Délután 4 órákor fél helyárakkal:

A svihákok.

Víg operette 3 felt. Zenéjét szerz. Zieher C. M. Magyarszittóiak Föld Aurél és Mérei Adolf.

Este:

Gyöngyi Izso vendégfellépével.

A demokráta.

(Kuruc Lába Mór.)

Eredeti fővárosi életkép dalokkal és táncokkal 4 felvonásban. Irta Föld Mátyas. Zenéje Barna Izstól.

Kézlete 7 1/2 órákor.

CIRKUSZ CARRÉ OSZKÁR

(Az Állatkertben).

Ma, vasárnap 1902. június 29-én

2 nagy diszeladás 2

délután 4 és este 7 és fél órákor

Este 7 és fél órákor világhírhírt bemutattas „MAFFIA” nagy fantasztikus rabló népszínműjének.

Kedd, július 1-től fogva:

Norton Smith tanár

Amerika leghíresebb léidomárja.

Részlettel levő tulajdonosa n. m. rugós, harapós, állásálló, ideges, kitérő stb. stb. jelenléte és a Carré-féle cirkusban, hol azok díjmentesen szívesen tanár úr látogatására és az állatkertben. Az állatkertben teljesen ki van zárva.

GRAZ. GRAZ.

Hotel „zur goldenen Birne”

A város közepén, a Merán-park állatjében, legzsebesebb szállás, kényelmes és berendezés. Világhírhírt. Fr. Zimmerer, tulajdonos.

Ős-Budavára.

Kapunyítás d. u. 3 órákor.

Nagy népünnepély

a szokásos szórakozásokkal, díjakkal stb.

2 nagy varieté-előadás

a délutáni gyermekkel belépő nélkül.

A Binder-család

(5 személy) hajmeresztő mutatványai a 200 lábnyol torony-kötelén d. u. 5 órákor és este 8 és 12 órákor, a szabvány területén.

Prandi világhírű mech. színháza

a legjobb szórakozás gyermeknek.

Kitűnő zenekarok. Lovardá stb.

Béletpótlj 60 fillér, gyermekjegy 20 fillér.

Kedvezményes jegyek minden ünnepnapon.

Rendkívül olcsó és kényelmes utazás.

Svájcba

Indulás Budapestől 1902. július 29. Jegyek rendkívül olcsók: első osztályú, minden igénynek megfelelő utazás, vezetők az arabban bennfoglalattak.

Budapest 1902. június hó.

PROPPER N. JÁNOS igazgató

Közl. Utasít. Irod. 2/a Üllői-út 28. II. emelet.

FŐVÁROSI ORFEUM

Nagymező-utca 17.

Ma, vasárnap 1902. június 29-én

Bucsu-előadása

a berlini

Schall und Rauch

színházának

Théâtre paré 6 fenszögélni Szenesimánát

Tugued (Parodia) Ista Max Reinhardt és Friedrich

Kayaster. Hová a holt rabbi-é Irta és előadás

Emmanuel Keltcher. A lakások (Parodia) Irta Binder-

mann Irta. Parasztkomédia Irta Ferd. Kroneng-

Zuembach elmondja Szenesimán.

Az előadás 8 órákor kezdődik.

A varieté-szezon újra megnyílik

1902. augusztus 16-án.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly

BÉCS, III., Hauptstrasse 120.

(az új házban).

Árany-érmekkel-kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalom, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, banya- és gyári társulatok, építési vállalatok, építésmesterek, agrár-üzemek gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

A viharmentes homlokzat-festékek, melyek messzben föloldhatók, száraz állapotban, porakban és 46 különböző mintában különként 16 król fölfele szállíthatók és a mi a festék színtiszaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalek utánzások

kimutatásáért.

Mintakártya, ugyisint utasítások kívánatra ingyen és bérmentve.

Porto rose

két aranyira Trionfató az új vasúttal.

Pirano mellett (Istria).

Tengeri-fürdő. Tengeri és forrás-fürdő. 2890 m, nagyon magas bromatárjának, a mi a lassóhőhatású nagy beázások minden esetben, osont, trükk, tonnalajomál stb. (különösen rheuma és az arthritis különböző bajjainak), alvást bajok, rheuma, amnesia stb.

Prospectus küld és felvilágosítást ad:

G. O. Frediani, fürdőbőről és igazgató.

Selyem-maradékok

mintázott 35 kr. Fioretti 40 kr. Foulard sima 45 kr. méterje; mintázott-battist 20 kr., selyem-zephr 40 kr. méterje. Fekete 140 cm. sima valódi gyapjú-kelmék olcsón kaphatók Király-utca 8. szám az udvarban

Szekulesznál

vis a vis Beieri műfésztől.

Zsebórák

5 évi jótállás mellett részletfizetésre kaphatók

Polgár Kálmán

órá- és ókezer-üzletében

Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.

Vidékre árjegyzék bérmentve.

Diszcs inguórák.

Diszcs órák.

Valóban!

Zsigmond

nagyszerűen segít, mint utólerhetően povarpusztító szer.

De csak üvegekben vásárolandó ott, ahol Zsigmond-plekátum vannak kifüggesztve.

Zálogházban

levő arany- és ezüsttárgyakat, a ki azokat ki nem akarja váltani, kiváltjuk és a legnagyobb többletet kifizetjük.

Alkalmi ajándékú eladunk 12 intos ezüst evőeszköz-est 12 személyre 140 ft., 6 személyre 60 ft., 3 személyre 30 ft. Mindegyik finom ezüst tárgyak barokk és francia stílusban. Nagy rakás arany főtű láncokból, massz aranygyűrűk 6 forint 40 kr. arany főtű-órák 12 ft., arany nő órák 6 ftől kezdve 12 darab massz evőeszköz 6 ft 50 kr.

Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Grünberger A. Béla
örökös

Budapest, Harisbazar.
Városház-tér 9., I. em. 23. u. szám Váci-utca 30.

ÁLLATKERT.

Ma utolsó vasárnap.
Holnap hétfőn június hó 30-án utolsó nap látható Miss Thilly Bébé

a fiatal állatvilágnak, az 6 nagyszerűen képzett 12 orvosi állattal. Béletpótlj mint rendezés 30 kr. (60 fillér).

ÉNZT

SORSJEGYEKRE
vagy
ÉRTÉKPAPIROKRA
(visszatérhető töltes szívesen kizárólag részletekben is) bármily összegget igen olcsón ad

Kováry Armin
bank- és váltóüzlet
Károlyi-utca 10. sz. (Károlyi-utca 9. Gróf Cziráky-palota).

TÓTH KÁLMÁN

** Összes **

KÖLTEMÉNYEI.

A nagy költés díszes új kiadása. Eltérési bevezetéssel ellátta:

ENDRŐDI SÁNDOR.
Két remek díszkötésű kötet, nagy 8° alak, a költő domboronyomza arcképpel.

*** Rendkívül ***
alkalmas ajándékmű.

Ára 16 korona.
Megrendelhető
Sampel Róbert-féle
(Wodianer F. és Fial)

Cs. és kir. udvari könyvtárkezelésben
Budapest, VI., Andrásy-út 21

Asztalos és kárpitozott legjobb minőségű

BUTOR

részletfizetésre

Schwarz Lipót és Testvére
Kárpitozómester és butorkereskedő butorkészítő
Budapest, VII., Hársfa-utca 37. sz.
(az új házukban) Vasváry-utca 13. sz. részletező.

Fizetési feltételek:
100 kor.-tól 200 koronáig havi részlet --- 10 kor.
200 --- 300 --- 15 ---
300 --- 400 --- 20 ---
400 --- 500 --- 25 ---
Kiszámlázásig 10% esenkor 5% --- Képes árjegyzékkel 60 fillér részlet, mely óráról az árjegyzékben részletező.

Szt.-Margitszigeti gyógyfürdő Budapest.

Nyári és téli gyógyhely. • 43-3° C. kénes hévforrás.

Thermal-, iszap-, villamos fény-, mestereség azénasavas-, ferró lég, mindennemű gyógy- és edző (Kneipp) fürdő. Svéd gyógytorna-terem. Napfürdő. 150 hold árnyékos park. — Csász, kőszvény, ischias, izületi bántalmak, emésztő, szervi bajok, szívbetegség, vesebántalmak, vérzegényesség, ideggyengeség ellen.

Szt.-Margitszigeti üdítőviz, elsőrangú szénsavval telített ásványvíz, mint asztali víz, legjobban ajánlja.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepesi-ut 38. szám.

Csak e héten:

HÉTFŐN

KEDDEN

és

SZERDÁN

Ezen rendkívüli napok alkalmával a Párisi Nagy Áruház minden vejeje, ki akár egyszerre, akár több ízben is kicsinyben, összesen 20 korona értékben vásárol,

teljesen ingyen kap

saját, vagy akármely tetszés szerinti kisebb fénykép után egy

életnagyságú fényképet

alkészítve, csak a passe-partoutért fizetendő 3 korona.

Rendkívüli árucikkek!

Feltűnő olcsó árak!

elárusítása

Feltűnő olcsó árak!

(a többi napokon ezen cikkek ezen árakon nem adhatók el.)

a konyha- és háztartási-cikkek osztályában:

- Amerikai konyhamérleg, súlymérkűli önműködő szerkezet, láncan megerősített bádogtálal 12 kiló erejéig, pontos és igen célszerű. . . . . **75 kr.**
- Burgonya- vagy paradicsom-prés, erős fémbe. . . . . **65 kr.**
- Szabadalmazott morzselő-gép, zsemle, mandola stb. gyors-öréssé. . . . . **75 kr.**
- Húsverő, Baum, fényezett jávorfából, fényezett recézett, nehéz acélverővel. . . . . **45 kr.**
- Cserezsnyemag-kiszedő, szabadalmazott készülék cinnből. . . . . **8 kr.**
- Szabadalmazott zöldbabvágo-gép, jobbjabb, kintű szerkezet, hat keskeny kőssel. **1.50**
- Amerikai gyorsfőzőgép, általában ismert és kedvelt alacsony akku gyorsforraló, három lával, nehéz bútútvastól, spirálustartóval szabadalmazott 7 rézcsővel. . . . . **35 kr.**
- Amerikai gyors-húsverő, szabadalmazott gyors-hajtó-készülék fogaskerékkel öntőtrasszól. . . . . **20 kr.**
- Kávédaráló, finom fényezett keményfából, egybe-ékeltek sarokkal, alul széles, fent keskenyebb, erős vasdőllel és darálóval, szilárd részeszérvél **75 kr.**
- Kávéfőzőgép, fehér porcellán-aljfall, nikkelozott felsőrészrel, szitabetétt és porcellán-fedővel. . . . . **40 kr.**
- Teljes-állvány, 24 darab tojásnak, tiszta fehér jávorfából, csiszolt kivitelben. . . . . **40 kr.**

- Önműködő fagylat-gép erős bádogból, barnára fénnyezve, kettős falal szitabetétt és krém-italóval. A tartalmazó anyag hozzávaló utasítás szerint 30 perc alatt fagyaltává válik. **2.50**
- Borbűtő, jelezett üvegből, nikkell foglaltalatt és 2 nikkell gombfogóval erős bádogból, lyukasztott bútúbetéttel, magassága 21 cm. . . . . **75 kr.**
- Torta-tál, valódi majolika-betéttel, díszes égetett festéssel, nikkelfoglaltalatt és nikkell-fogókkal, átmérője 25 cm. . . . . **75 kr.**
- Szabadalmazott acél-érvőszőkők, penge és nyél egydarabból, 1 db kés, 1 db villa, összesen. . . . . **22 kr.**
- Ervőkánalak británia fémbe. . . . . darab **8 kr.**
- Csemege-kések, majolika-nyéllel, sárgaréz-pengével, 12 darab ára . . . . . összesen **45 kr.**
- Ervőszőkő-kosár, legfinomabb drótfonat, zöldre színezve, nikkell-küvettel és sarokkal, 3 booszással, ára **14 kr.**
- Nagy háztartási szőnyeg, csiszolva, ... **50 kr.**
- Ruhaszárító-kötél 35 méteres vég. . . . . **25 kr.**
- Ruhamos cink-lemezű, fahatál. . . . . **25 kr.**
- Süroló-kefe, fű páva-gyökérből, elpusztíthatatlan. . . . . **10 kr.**
- Konyhabalota, erős acébből, fanyéllal. . . . . **45 kr.**
- Mosdótal, erős bádogból, zománcozott kivitelben, világoskék vagy márványból. . . . . **32 kr.**
- Vízborító-veder, erős bádogból, zománcozott kivitelben, világoskék színben, aranyozással, vasfogóval, 10 literes. . . . . **80 kr.**

A fentebbi cikkekre vonatkozó levélbéli vagy postautalványi megrendelések helyben nagy kelendőségük miatt nem intézhetők el.

Nagy mintagyűjtemény tavaszi szövet és nyári mosókelmekből valamint Nagy képes árjegyzék az összes árucikkekről

ingyen és bérmentve

Weir Tamas Hamiltón Londonban a 15685. számú

„Cigarettekészítő gép”

című magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának gyakorlás céljából magyar gyárosokkal összehittetés kértet; szabadalmát ösötleg ő is adja vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szivesen szolgál bővebb felvilágosítással

KELLEMEN ÉS TÁRSA szabadalmi ügyvéd Iroda Budapeston, Royal-szította B.

Titkos betegségek szakorvosa

gyógyít férfiaknál és nőknél legalkalmasabb és legbiztonságosabb módon bizonyos győzelmek elérése érdekében. 20 éves korból és magán-egykori tapasztalataival leggye legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetlen orvosudor
gyógyít férfiaknál és nőknél legalkalmasabb és legbiztonságosabb módon bizonyos győzelmek elérése érdekében. 20 éves korból és magán-egykori tapasztalataival leggye legjobban ajánlható

Nemi betegségeket

ugymint **gyugyosfolyást, hólyag- és vizelelő bajokat, húgykőros sebeket, syphilit, onfirtözésből eredő ideggyujakot, a legmarkasabb bérbetegségeket és szépséghibákat,** továbbá

Nemi gyugyosági állapotokat

(impotencia)

megelőző biztos eredményekkel gyorsan a legújabb módon.

Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. sz. L. e.
Rendelés: délelőtt 10—4-ig, délután 6—8-ig.
Külön be- és kijárak.
Lelővők: régióti vázák.

Magy. kir. Államvasutak. 23066/III. szám.
Budapest-jobbpartúli ülésvetetőszög.

Hirdetmény.

F. évi június hó 20-ától kezdve szeptember hó 14-ig, minden ünnepe- és vasárnapon, Bia-Torbágytól Budapest k. p. u-ra, az alábbi menetrend szerint I. II. és III. oszt. személykocsikkal személyvonat fog közlekedni.

Ezen vonat rendszer menetjegyekkel vehető igénybe.

MENETREND

Állomások	Indulási idő
Bia-Torbágy	este 9:12
Török-Bálint	9:26
Budaörs	9:41
Budaörs m. h.	9:56
Budapest-Kelenföld	10:11
Budapest-Ferencváros	10:26
Budapest k. p. u. érk.	10:41

Budapest, 1902. június hó 24.

Üzletvezetőség.
(Utányomlás nem díjaztatik.)

BLUZ-VÁSÁR

Zoltán Dezsőnél Király-utca 30. szám.
Az egyedüli kizárólag Huszárutca.
1.25-ért Mosható zöfőr, hűtővel vagy kárpóval.
1.50-ért Fehér szarj bataszóli, ösötlevél 2-2-
2-ért Gyönyörű síné bataszóli.
3.50-ért Pongrá szőnyegű minden szímben.
5-ért Fehér Taffi szőnyegű (nem használt).
6.75-ért Fehér Taffi szőnyegű díszlve.
7.50-ért Síné szőnyegű vagy szőnyegű díszlve.
10-ért Szalag és csipke ajkór kárpóval.
6-ért Lábrólí lánca vagy lánca szőnyegű. — Mártek után
ugyanazon árak 4 óra alatt készítenek. Nyak, mell és uj mérték
elengedő. — Mag nem felőlők visszavetnek.

Szállt mibelyi: **ZOLTÁN DEZSŐ** Szabott drak!
Huszárutca, Király-utca 30.

2335. szám.

Értesítés.

A széna, szalma, tűzifa és köszén szerződészerű biztosítására bérletképpen a cs. és kir. hadsereg részére 1902. szept. 1-től 1903. augusztus végéig, 1902. július 9., 11., 14., 15. és 16-án nyilvános versenytárgyalás tartatik. Nagy-Szeben, Fogaras, Nagy-Disznód, Orlát, Medgyes, Székely-Udvarhely, Brassó, Botfalva, Szent-Péter, Hiltővény, Földvár, Feketehalom, Ujváros, Vidombák, Rozsnyó, Károlyváros, Szászváros, Abrudbánya, Erzsébetváros, Kolozsvár, Maros - Vásárhely és Beszterce helyőrségekben.

Közelebbi feltételek részben a 2335. számú 1902. június 16-iki hirdetményből, teljességben azonban e versenytárgyalásra vonatkozó feltétel füzetekből, melyek ugyancsak 1902. jun. 16-ikáról vannak keltezve, naponta d. e. 8—12-ig a katonai ellátó raktáraknál Nagy-Szebenben, Károlyvárosban, Kolozsváron és a fiók-ellátó raktáraknál Brassóban tudhatók meg.

A hirdetmények, míg a készlet tart, ingyen szolgáltatnak ki, a feltételfuzet azonban, 56 fillér lefizetése mellett, postán is megrendelhető Nagy-Szebenből.

Nagy-Szeben, 1902. június 16.
A cs. és kir. katonai ellátó-raktártól.

Feltalálók

országos egyesülete
Epest, Wesselényi-utca 41. sz.
(Nem szabadalmi iroda.)
Találmányi, és szabadalmi ügyekben felvilágosítást díjmentesen ad. Értékelést készítt. Európa-ki terjedő szervezettel bír. Brevet tag lehet bárki. Tagdíj 12 korona.

Üzletnagyoobbítás

miatt az összes raktáron levő nyári cipők melyek elszállított árak kaphatók. Ne mészessz el, mert a kedvenc álmunka mert így ócsón nem juthat saját készítésű lábbelők és pedig:
2000 pár feltűnő elegáns gyermekcipő 1 forint 50-ig
Fekete Legvár, és legújabb szőnyeg-borítókakarcok. fr. 3.20
Fekete vagy sárga bagetta, 10/15, vagy 20/25. . . . . 3.20
Gombos, fűz vagy sug. szőnyeg-lakkból, női 3.50, férfi . . . 4.—
Férfi v. női fűző cipő, amerikai boxbőrű, igen erős. 3.50
Gombos cipő 8.—, box vagy lakk, nagy bakancs. 4.50
Fűző viselőből 3.20, betétes vagy sima borítóbőrű. . . . . 3.—
Női: Fekete v. sárga szőnyeg fűző v. oncsa 3.—, gombos . . . 3.30
Csur. v. fűző boxbőrű 3.50, chovré fűző 4.—, gomb. 3.50
Lakk, kivárott 1.50, keresztcsatát 2.—, reggali. 2.50
Fekete vagy sárga, fűző vagy gombos fűző. 3.20
Ebbőlani csupa cipő 2.50, reggali. . . . . 3.—

Árjegyzék, csomagolás és szállítással ingyen. Nem megfelelő kicserélek. — 10 forinton fölül bérmentve.

DÓCZI M.

Budapest, Kerepesi-ut 10. sz.

A nekünk bemutatott szántalan megbízható, hiteles közzététel folyóirat ezen tárgyú felhívással rendelés-intézetet a legelőlegesen ajánlhatók.

Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

gyugyosfolyásokat és sebeket, az onfertőzéstől utóbbak az elgyengült fertőző, magán-egykori tapasztalataival leggye legjobban ajánlható

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-udor, volt osztr. k. t. osztr. főorvos.

RENDELÉS: naponta d. e. 10 óráig egész délután 6 óráig.

Díjazott leveleire legújabbak legelőlegesen ajánlhatók és gyugyoszerrel a gondoskodás lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelölt és szerzői: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NEPZENEI ÜRHEUTÓ** (más a fiók kiadásban megjelölt) a. k. k. kiadású és 1000 sz. ésszerű gyugyoskönyvhez című könyv, volt ára 7 fr. 50 kr., most csak 50 kr. A könyv új beosztásra is készült, 1 fr. kiadású melléklettel bővebb vagy W. k. utatér nélkül.

COSMOS

kézi fényképező gép

a legjobb és legalkalmasabb; kapható minden fényképészeti cikkek raktárában.

6.-frt. 6.-frt. Utoirerhetetlenek
 csapás és jószág tekintetében az az valódi svájci
gyémánt fekete-acél
 szovennel-remontőr órája dupla gyémánt-
 fekete-acél órázafedelel leghíresebb
 precíz órázafedelel (három
 fél órázafedelel) beállított
 minőségű órázafedelel, optikailag
 csiszolva, a foglalat, mutató,
 koronát, valódi fekete arany.
 Ez az óra elegáns külsejű és
 minál is nagyobb kényelmet
 nyújt és mindenki szívesen
 hordja.

Ára csomagolással együtt 6 frt.
 Gyémánt fekete acél órára
 nyitott íron áron körülbelül
 7 frt. — Ez órázafedelel
 és négy aranyláncok egy-
 vel 1.80 frt. Valódi minőségű
 órázafedelel 5 frt. — Valódi
 órázafedelel-óra duplával
 10 frt. — Székelyi órázafedelel
 Nemetzei kiszerelték
 az órázafedelelre, az órázafedelelre,
 az órázafedelelre, az órázafedelelre.

Kereskedő cég. Alapítástól 1890.

Splering Josef, Wien, I. Postgasse 21.
 Nagy képes árajegyzék órákról, láncokról, gyémántok stb. ingyen
 és bérmentve.

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban felülmenni sok az olyan ember, a kinek vére és testnedve megvanak fertőzve és s ki fiatalokri könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erőjét kimerítette. Itt a legelső ideje, hogy ezen szörnyű állapot megszünjék. Kell innál valakinek, a ki a fiatalágot a nemü életű jóakarattal, szintén és behatóan felvilágosítsa. Kell innál valakinek, a kinek az emberek titkos bajaitk báran, tartózkodás nélkül és bizalommal elmondhatják. De nem elég ám esze bajokat bárkinek elpanaszolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a neki eietre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már megeléző bajokon is tud segíteni, akkor máig megszűnik a titkos betegségek létezése.

Ilyen magaslatos hivatás és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hírt intézete (Budapest, VII. Kerepesi-ut 10), a noi a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a neki életű felvilágosítást, a bol a fertőző vére és testnedve megistentnek, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a koragyógyító, lelki kínjait megszűnik. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegon biztos és teljes eredményt használó gyógyódnál fogva a monarchia-
 ra utolsó és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel állapotos és gyorsan gyógyítja már sok év óta Dr. Palócz az ő specialis gyógyódnál még a legelhanyagoltabb esetekben is a bajokoros sebeket, huzgós, hólyag, ideg- és hátrgerinc-bajokat, az önfertőzés és szűllés utóhatjait, magömlést, egyengetű fertőzést (impotenciát), aranyeret, vérnyomást, bőrbetegségeket és a női nemü szervek minden betegségeit. Ném részlete külön vártórom és külön kiírás van. Ha valaki bármi oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak leveleire kimérőtt, titoktartó választ (a levelekre csak válaszlevelet kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kivánná mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyózerkezői is gótosok. A rendezést Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 12 óráig).

Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Nincs többé sérv! 10.000 korona jutalom.
 annak, ki az én módszerem alkalmazása mellett sérvbajból teljesen ki nem gyógyul. Legnagyobb kitüntetés, esernyi díjazás.

Közzé ingyen brosszát
 dr. M. Reimannstól Valkenberg 112. (Hollandia.)
 külföldi levelez 25, levelezőlapok 10 fillérral bérmentesítendő.

Polgár Sándor
 a kir. orvosi akadémián
 és a kórházban
BUDAPEST,
 VII., Erzsébet-körút 56.
 Ajánlja dusan felszerelt
 raktárát saját gyárt-
 mány orvos-székesi-
 és betegpótlási tár-
 gyakban.

Saját gyártmány, m. l.
 szabadalmaz. Polgár-féle
sérvkötő,
 használt, gőzcső alatt
 gumiharigany, arthopae-
 diai készletek, műláncok
 és kezek stb.

Valódi francia kőmű-
 geségek F. Bergerand
 és, párisi gyárától.

Magyarországi kőmű-
 gesek ingyen és bérmentve.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET
 minden és hajón, az Átrakodó
 és csomagtartó megalkarítás-
 val, előző az elvárható
 Szabadalmazott Belsőkereszt
 Caro és Jellinek szállítók
 Budapest, V., Army-lénc-u. 34.

Guzi-kenőcs
 A világhírt Guzi-ke-
 nőcs jónaga vérvérő-
 met any-
 nyira
 megsza-
 porított,
 hogy kénytelen voltam cipőgyáramat nagyobbitani
 és így ezáltal

Főútlelet Kerepesi-ut 30.
 Félkét ártal Deák-tér 6. alatt van.
 Mindenki, hogy meggyőződést szerezhesen világ-
 hírt kérésben jöjjék, ki elindít volon 1881, 1
 tőlgy Guzi-kenőcs és egy 100 oldalas képes ár-
 jegyzéket kap ingyen és bérmentve.
 Mindenlevőm 1 pár elegáns sámfát és
 egy tégely Guzi-kenőcs, mely 6 óra ele-
 gendő kap ingyen

Mértékkel elegendő, ha harisnyát egy paplagra
 ártva, a lábaitk körvonalát lerajzoljuk. Nem me-
 gszűntető a pénzét haladéktalanul visszazadom.
 Postaköltség 30 kr.

Föld, stna épít. érde. — 3.
 Elegáns, gyallér, stna — 2.50
 Divatos, barna, stna épít. 2.50
 Eleg. szalonár, stna épít. 4.
 Gavallérbox szar bört. stna 4.
 Tisz. sz. sz. épít. — 4.
 Női, sz. sz. — 6.
 Elég. sz. sz. v. barna stna, 9.
 Szalonár, stna v. sz. sz. 8.50
 Szalonár, stna v. sz. sz. 8.50
 Szalonár, sz. sz. épít. — 2.50
 Tisz. sz. sz. — 2.50

Postal széküldés az egész világba.
Agulár Ignác
 Budapest, Kerepesi-ut 30.

Virágnyelv.
 Minden ismeri virág jelentésé-
 ge meg van írva ebben a könyv-
 ben, melyet szerkesztője a leg-
 jobb keleti forrásokból állított
 össze. Ára szines kötésben 6
 fill. Az egész előzetes költi-
 deket östén bérmentve küldi-
 tik meg. Irigendelő Lampel
 Róbert (Wodaniszer V. és Pál)
 és a kir. udvari könyvtáros
 kedésében, Andrássy-ut 21. sz.

A magyar
 humor
 kiváló
 gyűjte-
 ménye.

NEVETŐ MAGYARORSZÁG.
 Összeállította:
GRACZA GYÖRGY.
 2-ik bővített kiadás.
 Két kötet díszes vászon-
 kötésben. Garay Ákos
 és Tóth Ödön remek
 illusztrációival. A leg-
 szórakoztatóbb olvas-
 mány.

Egy-egy kötet ára
 kötve 7 korona.

Megrendelhető:
LAMPÉL ROBERT-féle
 (Wodaniszer V. és Pál)
 és a kir. udvari könyvtáros
 kedésében, Andrássy-ut 21. sz.

Helyeny vagy idét
bujakör bántalmak
 Egy görvéllyel, borbajok, roma, (szag, fekélyek stb.) és
 a romlott véreli származó egyéb bajokkal, mint márgy-
 dagászat, rheumatizmus a száj és góros gonyvással, le-
 gyanatok, onosztosis, tobetelenség és mindenféle szeszert
 vagy széklet bújakör bántalmak esetében, a legmeg-
 zőbb a minden gyógykezeléssel ácsolt betegségek bántos
 és gyökeres gyógyulást nyújtanak

Dr. Olivier vértisztító piskótái
 melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémiá
 által engedélyezve és a párisi kórházakban egyéni
 yannak előfogyva.

Igen kellemes gyógyózer, melyet 60 év óta a legkiválóbb or-
 vosok használnak, mint egyetlent és legjobb vértisztító
 szert mely számos ártalmat-ellen is részessül.

Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 6.— kor. Egy
 nagy doboznak 52 darab tartalommal 10.— kor. Minde
 prospectus rendelkezésre áll.

Főraktár: Török József gyógyózerháza Budapest, Király-
 utca 12. és Andrássy-ut 28.

Titkos betegségek ellen
 25 évi, részben katonasorvosi (a bécsi és buda-
 pesti katonakórházakban), részben magánorvos
 tapasztalatai után legelőlegesen ajánlható

D. R. KAJDAGSY,
 v. ca. és kir. ezredorvos és kórházi fő-
 orvos

Electrotherapiail rendelő-intézet
 IV. Kigó-utca 5. I. em. Klótild-palota
 (Atjárak és lift használható)

A legelhanyagoltabb huzgós-folyásokat, legsu-
 lyosabb huzgós-folyásokat, bújakör sebeket,
 apyhiást, az önfertőzéstes utóhatjait

Elgyengült férfierőt
 az orvosi világ által legújabbban olyanmásra fel-
 karolt és hatáékban pótvalan sikerű

Electro-Massage
 vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél felsőfolyást befőer-
 kenésére nélkül, a legromlottabb bőrbetegsége-
 ket, valamint ifjúkori bűnök következtében be-
 állott ideg és ennek utókövetkezményeképp létre-
 jött hátrgerincbajokat gyógyít a legújabb gyógy-
 mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.
 Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7 — 8 óráig
 Nőknek egy mint férfiaknak külön be és ki-írás

Külön vártórom.

Levelekre díjtalanul szívesen válaszolunk; eset-
 leg gyógyózerkezői is gondoskodva lesz.

Pályázati hirdetés.

Az egyesült győri és győrszigeti iszraelita hitközség ezen-
 nel pályázatot hirdet az úresésébe jött

TITKÁRI

állásra, melynek javadalmazása évi 2000 korona fizetés és 400 korona
 lakbér.

Csak oly magyar állampolgár pályázhat, a ki valamely hazai közép-
 iskolában érettségi bizonyítványt nyert, tehát a magyar nyelvet szóban és
 írásban tökéletesen bírja, Isten-tisztelet, szertartás, héber és német ismer-
 retekkél is bír és polgári jogainak teljes előzetében van.

Kivánnatos 24—35 éves életkor.

A pályázatok felett a hitközség képviselőtestületének közgyűlése
 határoz, a megválasztandó titkár tartozik a hitközségi nyugdíj kötelekbe
 lépni és állását az előjáróság által kitűzendő határidőben a foglalni.

A kitűzött feltételeket, eddigi foglalkozást, ótortort és családi álla-
 potot igazoló bizonyítványokkal felszerelendő és sajátkezűleg írott pályá-
 zati folyamódványok

1902. évi július hó 20-ig

adandók be Dr. Pfeiffer Fülöp hitközs. elnökénél.
 Győreút, az előjáróság 1902. június 25-én tartott üléséből.

Dr. Pfeiffer Fülöp
 hite. elnök.

a magas miniszterium által engedélyezett
Verő Adél polgári leányiskolával
 Kapcsolatos
internátusa

BUDAPEST, VI., Gyár-utca 19. sz., I. emelet 1.
 Az intézetnek négy polgári leányosztálya, továbbképző tanfolyama és in-
 ternátusa van. Az internátusban vasatkozott felvilágosított ártaló orvoslás, Mérés-
 árak- Egyszerű nevelés. Kiváló tanerők. Állami tanterv. Szakmunka. Minta-
 rendszer. Társas, levegős teremterek. Állományos bérlet. Társas teremterek.
 Bővűbb felvilágosított szívesen szorgul az igazgatóság.

Értekezés: augusztus 10—12. és 3—6 óráig.

Verő (Weinreb) Adél okl. polg. isk. tan., VI., Gyár-ut. 19. I. emelet.

VIDÉKI SZÜLŐK FIGYELMÉRE

VERŐ ADÉL tan- és nevelő-intézet internátusával van összekötve. Az interná-
 tusban szerettelteljes bántómentől, gondos felügyelettel, egészséges, jó
 polgári ellátással és a szülői házban minden tekintetben pótló otthonról
 gondoskodva van. Döntőké szívesen szorgul az igazgatóság.
 Dolgozó- és társas szobák-Villám-világítás. Mérés-árak. Bővűbb felvilágosított
 szívesen szorgul az igazgatóság.

VERŐ (Weinreb) Adél, VI., Gyár-ut. 19. I. emelet.

15735. számú
**Nagy hőkapacitással bíró villa-
 mos ellenállásoknak elrendezése**
 című, 1899. április 15-ől kelt magyar szabadalomra
 vevők vagy engedményesek kerestetnek.

Szíves ajánlatok „W. R. 4084” alatt **Mosse Ru-
 dolphoz**, Bécs, I., Seilerstätte 2. kértetnek.

A
Magyar Tudományos Akadémia
 által legújabbán
 a **BULYOVSZKY-díjjal**
 kitüntetett munka:
Szatirák.
 .... Irta ....
KOZMA ANDOR.

Ára füzve 7 Vaszonkötésben
5 K. 20 fill. 7 korona.

Megjelent és kapható az ATHENAEUM
 irodalmi és nyomdai részvénységűsálatnál
 Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 54. sz.

